

Эзекиел пыгамберин қитабы

Гириш

Яхуды халкы Бабыл сүргүнлигинде болан дөврүндө, б. э. өң 593-нжи йылда Реб Эзекиел (Кифл) пыгамбери чагыряр. Эзекиел пыгамбер муны шейле беян эдйэр:

«Кебар каналының якасында сүргүн эдиленлериң арасында кам, гөклөр ачылды ве мен Худайдан гелен горнушлери гордум. Бу сүргүнде болян вагтымызың отузынжы ыйлының дөрдүнжү айының бәшине болды. Бу Ёякын патышаның сүргүн эдилмегиниң бәшинжү ыйлыды. Дөрдүнжү айың бәшине бабыллыларың юрдундакы Кебар каналының якасында Бузының оглы Эзекиел рухана Реббиң сөзи аяң болды. Ол ерде Реббиң эли онуң устундеди»

1:1-3.

Эзекиел хем пыгамбер, хем руханыды. Ол руханыларың неслинден болуп, Худая хызмат этмәге сайланылан машгалада доклупды. Онуң пыгамберликтери руха-

нының йүрегини шатландырярды. Олардан ыбадатхананың дикелдилмеги барадакы (40 – 43-нжи баплар), руханылығың галкынмагы (44-нжи бап) ве Худайың шалыгы (45 – 48-нжи баплар) барадакы пыгамберликтери айратын белләп гечмек болар. Эзекиелиң кәбир пыгамберликтери апокалиптик жанрында языланылды. Шейле жанрда язылан пыгамберликтер адаты болмадык шекиллерден ве гөрнүшлерден ыбарат боляр. Даныел пыгамбер билен Закаря пыгамберлеринң төрөн гөрнүшлериниң беяны хем шу жанра дегишилдири.

Эзекиел пыгамберин китабында Худай көплөнч Хөкмурон Реб дийип атландырыляр. Бу ат илкинжи гезек 2:4-де душ гелйэр. Еврей дилинде бу Адонай Яхве дийимеги аңладыр. Адонай сөзи адатча Танры, Яхве – Реб дийип тержиме эдилди. Эмма бу сөзлериң утгашып гелен ягдайларында Хөкмурон Реб дийип тержиме эдилди.

Мазмұны

Реб Эзекиел пыгамбери чагыряр.....	1:1–3:27
Иерусалимин ықбалы барадакы пыгамберлик.....	4:1–24:27
Реб миллетлери хөкүм эдйэр.....	25:1–32:32
Реб Өз халкына вада берійэр.....	33:1–37:28
Хөкүмдар Гога гаршы пыгамберлик айдыляр.....	38:1–39:29
Гележеккى ыбадатхана ве юрт барадакы гөрнүшлер.....	40:1–48:35

1-нжи бап**Реб Эзекиел пыгамбере аян боляр**

¹Кебар каналының якасында сүргүн эдиленлерин арасындакам, гөклер ачылды ве мен Худайдан гелен гөрнүшлери гөрдүм. Бу сүргүнде болян вагтымызың отузынжы йылының дөрдүнжи айының бәшине болды. ²Бу Ёякын патышаның сүргүн эдилмегиниң бәшинжи йылыды. Дөрдүнжи айың бәшине ³бабыллыларың юрдундаки Кебар каналының якасында Бузының оглы Эзекиел рухана ^a Реббинң сөзи аян болды. Ол ерде Реббин әли онуң үстүндеди.

⁴Мен демиргазықдан тупанлы шемалың гелійенини гөрдүм. Шөхлели, үзүккисиз от сачын эпет булут гелійерди, одун ортасында якуда мензеш бир зат ялпылдаярды. ⁵Булудың ортасында кешпелери ынсана мензеш дөрт саны жандарың дураныны гөрдүм. ⁶Оларың херсинин дөрт йүзи ве дөрт ганаты барды. ⁷Аяклары гөнүди, дабанлары гөләниң тойнагына мензейәрди ве ялдыравук бүрүнч кимин шөхле сачярды. ⁸Ганатларының астындан, дөрт гапдалындан ынсан эллери чыкып дурды. Дөрдүсүнинде йүзлери ве ганатлары шейледи: ⁹оларың ганатлары бири-бирине дегип дурды. Жандарлар йөрәнлеринде хич яна өврулмән, хер хайсы өз тарапына гөни гидайерди. ¹⁰Оларың дөрдүсүнинде йүз кешпелери шейледи: өндө дөрдүсүнинде ынсан йүзи, саг тарапында арслан йүзи, чеп тарапында өкүз йүзи ве ызда бүргүт йүзи барды. ¹¹Оларың йүзлери шейледи.

Ганатлары болса ёкарык герилгиди; хер жандарың ганатларының икиси бири-бирине галташып дурды, бейлеки ики ганаты болса, оларың беденлерини ертійәрди. ¹²Оларың хер бири гөс-гөни херекет эдійәрди. Олар хич яна совулман, Рухун ислейэн угруна гидайердилер. ¹³Бу жандарларың гөрнүши янып дуран одун көзлери ни я-да шамчыраглары яда салярды; от жандарларың ортасында дынгысыз херекет эдійәрди. От шөхле сачярды ве ондан йылдырым чыкярды. ¹⁴Жандарлар йылдырым чалтлығында гелип-гидип дурдулар.

¹⁵Мен жандарлара середенимде, ине, дөрт йүзли жандарларың янында оларың херси үчин ерде бир тигир гөрдүм. ¹⁶Тигирлерин гөрнүши ве гурлушы шейледи: олар сары якут кимин ялпылдаярды ве дөрдүсі-де бири-бирине мензешди; оларың гөрнүшлери ве гурлушлары тигир ичиндәки тигир ялыды. ¹⁷Чар тарапа йөрәп билійәрдилер; тигирлер хич яна өврулмәйәрдилер. ¹⁸Тигирлерин гуршавлары белент хем горкунчды; дөрдүсүнинде гуршавлары тутушлайын гөзлерден долуды.

¹⁹Жандарлар йөрәнлеринде, тигирлер-де оларың яны билен йөрейәрдилер; жандарлар ерден галанларында, тигирлер-де биле ерден галярдылар. ²⁰Рух нирә гитмек ислесе, олар-да шол яна гидайердилер. Жандарларың рухы тигирлердедиги үчин, тигирлер-де олар билен биле ерден галярдылар. ²¹Жандарлар йөресселер, тигирлер-де йөрейәрдилер; жандарлар дурсалар, тигирлер-де дурярдылар. Жандарларың рухы тигирлердедиги үчин, олар

^a 1:3 Бузының оглы Эзекиел рухана – я-да Бузы руханының оглы Эзекиеле.

ерден галанларында, тигирлер-де биле галярдылар.

²²Гүммезе чалымдаш, буз ялы ялдыраян горкунч бир зат жандарларың келлелериниң үстүне яйылыпды. ²³Гүммезин ашагында оларың ганатлары бири-бирине тараф герилги ягдайда гөнелип дурды. Оларың херсинаң беденини өртىйэн башга-да ики ганаты барды. ²⁴Олар йөрөнлөрингө, ганатларындан чыкын сеси эшилди: жошуп ақян сувларың шаггылдысы, Гудратыгүйчинин сеси ве улы гошуның гүрпүлдиси ялыды. Олар дуранларында, ганатларыны ашак гойберийэрдилер. ²⁵Ганатларыны ашак гойберенлөрингө, келлелериниң үстүндөкү гүммездөн бир сес гелйэрди. ²⁶Гүммезин депесинде якут гөрнүшли тағтың кешби барды; тағтың кешбинин үстүндө ынсан гөрнүшинде бир кешп барды. ²⁷Мен кешбин билинден ёкардакы гөрнүшини гөрдүм, ол ичи тутушлайын от гөрнүшли ялдырайян якут киминди, кешбин билинден ашакдакы гөрнүшини-де гөрдүм, ол от дейин парлап, төверек-даша шөхле сачып дурды. ²⁸Даш-төверекдәки шөхләнин гөрнүши ягышлы гүн булутда пейда болан әлемгошар киминди. Бу Реббиң шөхратының гөрнүшиниң кешбиди.

Мен муны гөрен бадыма йүзин Ыбылдым ве кимдир бириниң геплөйэн сесини эшилди.

2-нжи бап

Реб Эзекиел пыгамбери чагыряр

¹Геплейэн сес маңа: «Эй, ынсан оглы, аяк үстүне гал, сениң билен геплешжек» дийди. ²Ол геплөндө, Рух ичиме гирип, мени аяк үстүне

галдырды. Мен Онун өзүме йүзленип геплейәнини эшилди. ³Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы, Мен сени гаршыма баш гөтерен питнечи миллэт болан ысрайыл халкының арасына иберийэрин. Шу гүне ченли олар ве оларың ата-бабалары Маңа гаршы болуп гелдилер. ⁴Бу халк дикдүшди ве текепбирдир. Мен сени оларың янына иберийэрин. Сен олара: „Хөмүрован Реб шейле диййэр“ дий. ⁵Бу питнечи халк сени исслесе динлесин, ислемесе динлемесин, ўюне олар өз араларында бир пыгамбериң бардыгыны билсингөлөр. ⁶Эй, ынсан оглы, сен олардан ве оларың сөзлөрингөн горкма. Дашиңы чалыдыр тикенеклер гуршаса-да, ичянлар арасында яшасан-да горкма. Оларың сөзлөрингөн горкма, йүзлөрингөн хедер этме, олар питнечи халкдыр. ⁷Олар сени иссле динлесингөлөр, иссле динлемесингөлөр, олара сөзлөрими айт, чунки олар питнечи халкдыр. ⁸Ўюне сен, эй, ынсан оглы, өзүңе айдяларымы динле. Бу питнечи халк ялы дикдүшди болма, агзыңы ач-да, сана бержек задымы ий». ⁹Онсоң мен өзүме тараф узалиян бир эл гөрдүм; ол элде бир дүйрлөнен кагыз барды. ¹⁰Оны мениң өңүмдө ачып гойды, онун ики тарафы хем язылгыды, онда ағылар, иңцилдилер ве налыш сөзлери язылгыды.

3-нжи бап

¹Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Өзүңе берлени ий, шу кагызы иениңден соң болса гит-де, ысрайыл халкы билен геплеш» дийди. ²Онсоң мен агзымы ачдым ве Ол бу кагызы маңа иймәгө берди. ³Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Гарның доюр, бу кагыздан ичиңи дoldтур; муны сана берийэрин» дийди.

Онсоң мен оны ийдим, ол агзымда бал ялы сүйжүди. ⁴Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Бар, гит-де, ысрыйыл халкына Мениң сөзлерими айт. ⁵Мен сени дүшнүксиз геплейэн ве дили кын миллете дәл-де, ысрайыл халкының арасына иберйәрин. ⁶Хава, сени дүшнүксиз геплейэн, дили кын ве сөзлерине дүшүнүп болмаян бейлеки көп миллетлерин арасына иберемок. Олара иберседим, олар сени хөкман динләрдилер. ⁷Эмма ысрайыл халкы сени динлемек ислемез, олар хатда Мени-де динлемек ислемейәрлер; чүнки бүтин ысрайыл халкы кечжал ве доңйүрек этдим. ⁸Серет, Мен сени эдил олар ялы кечжал ве доңйүрек этдим. ⁹Сениң маңлайыны алмаз ялы чакмақдашындан хем гаты этдим. Олар питнечи халкдыр, олардан горкма, йүзлерinden хедер этме». ¹⁰Ол маңа ене-де шулары дийди: «Эй, ынсан оглы! Мениң сана айдан әхли сөзлериме.govужа гулак гой ве йүргине орнашдыр. ¹¹Онсоң сүргүн эдилен илдешлерин янына гит-де, олара айт. Исле динлесинлер, исле динлемесинлер, олара: „Хөкмурон Реб шейле диййәр“ дий».

¹²Рух мени ёкары галдырыды, мен еңсәмден: «Реббинң шөхратына Өз меканында алкыш болсун!» дисен улы гопгунлы сеси эшиздид. ¹³Бу жандарларың бири-бирлерине дегійэн ганнатларының ве оларың гапдалларындақы тигирлерин улы гопгунлы сесиди. ¹⁴Рух мени ёкары гөтерип, бу ерден алып гитди. Реббинң эли мениң үстүмде берк дурды ве жаңым гахардан долуп, мен гайғы-хасратда гитдим. ¹⁵Онсоң мен Кебар каналының якасында Телабыпда яшаян сүргүндәқилерин янына бардым. Мен оларың яшаян

еринде, оларың арасында еди гүнләп аңқ-таңқ болуп отурдым.

Реб Эзекиел пыгамбери ғөзегчи әдип белләйәр

¹⁶Еди гүн геченден соң, маңа Реббин шу сези аян болды: ¹⁷«Эй, ынсан оглы! Мен сени ысрайыл халкына ғөзегчи белледим. Мениң хер бир айдан сөзүми динле-де, Менден олара дүйдүрыш бер. ¹⁸Мен эрбет адама: „Сен хөкман өлдерсің“ дайсем, сен хем оңа дүйдүрыш бермесен я-да онун өмрүни халас этмек үчин эрбет ёлларындан эл чекмек барада онун билен геплешмесен, ол эрбет адам өз гүнәси зерарлы өлер, эмма онун ганы үчин Мен сениң билен хаклашарын. ¹⁹Эмма сен эрбеде дүйдүрыш берсен, ол-да эрбетлиқден эл чекмese, ярамаз гылықларыны үйтгетмесе, ол өз гүнәси зерарлы өлер, эмма сен өз жаңыны халас эдерсің. ²⁰Эгер догручыл адам догручыллығындан дөнүп, эрбетлиге йүз урса, Мен оны ағыр гүне саларын, ол хем өлер. Сен ол адама дүйдүрыш бермесен, ол өз гүнәси зерарлы өлер ве онун әден дөгры ишлери ятланмаз. Мен онун ганыны болса сенден талап эдерин. ²¹Йөне догручыл адам гүнә этmez ялы, оңа дүйдүрыш берсен, ол-да гүнә этмесе, элбетде, ол дири галар, себәби оңа дүйдүрыш берилди; сен хем өз жаңыны халас эдерсің».

²²Ол ерде Реббинң эли мениң үстүмдеди. Ол маңа: «Тур, дүzlүge гит, ол ерде Мен сениң билен геплешжек» дийди. ²³Шейлеликде, мен түрүп, дүzlүge гитдим. Ол ерде Реббинң шөхраты Кебар каналының якасында гөрен шөхратым ялыды, мен йүзин йықылдым. ²⁴Рух ичиме гирип,

мени аяқ үстүне галдырды. Ол мениң билен геплешип, шейле дийди: «Гитде, өйүнде гапыны ичинден гулпла.²⁵ Йөне сен, эй, ынсан оглы, бойнуңа танап атылып бағланарсың. Шейдип, сен халкың арасына гидип билмерсің.²⁶ Оларың питнечи халқдығы үчин Мен дилини дамагыңа япыштырарын, сен лал боларсың ве олара өвүт берип билмерсің.²⁷ Эмма Мен сениң билен геплешип, дилини ачарын ве сен олара: „Хөкмурон Реб шейле диййэр!“ дierсин. Гой, динлән динлесин, динлемедик йүз өвүрсін, чүнки олар бир питнечи халқдыр».

4-нжи бап

Иерусалимиң габавы хакындакы пыгамберлик

¹«Сен, эй, ынсан оглы! Өзүңе бир керпич алып, өңүнде гой-да, онун йүзүнде Иерусалим шәхеринин суратыны чек.² Онун дашыны габа, гаршысына беркитмелер сал, диварына чыкмак үчин япгыт гур; дүшелгелер дик, төверек-дашында дивар йықян пұрслер ерлешдір.³ Онсоң бир демир жам ал-да, демир дивар болар ялы, оны өзүң билен шәхерин арасында ерлешдір; йүзүңи оңа тарап өвүр. Шәхер габавда болар, оны өзүң габарсың. Бу ысрайыл халкы үчин бир аламат болар.⁴ Онсоң чеп гапдалыңа гышарып ят-да, ысрайыл халкыңа язығыны өз үстүнде ерлешдір; чеп гапдалыңа гышаран гүнлериңін санына гөрө оларың языкларыны чекерсің.⁵ Мен оларың языкларының хер йылыны бир гүн хасабына өврүп, сениң үстүнде

йүклемдім. Бу үч йүз тогсан гүндүр. Шейлеликде, ысрайыл халкының язығыны сен чекерсің.⁶ Булары гутаранындан соң, икинжи гезек гышар, йөне бу гезек саг гапдалыңа гышар. Шейдип, яхуда халкыңа язығыны чекерсің. Мен муны хер йылы бир гүн хасабына өврүп, жеми қырк гүни сениң үстүнде йүклемдім.⁷ Йүзүңи Иерусалимиң габавына тарап өвүрде, голларыңа чермәп, онуң гаршысына пыгамберлик эт.⁸ Ине, Мен сениң танап билен бағларын, сен габав гүнлериңін тамамлаяңчан, бир гапдалыңдан бейлеки гапдалыңа өврүлип билмерсің.⁹ Бугдай, арпа, нойба, мержімек, дары ве өвчдары алып, бир габа гүй-да, олардан өзүңе чөрек биширип; гапдалыңа гышаржак гүнлериңін санына гөрө үч йүз тогсан гүнләп ондан ий.¹⁰ Хер гүнки ийжек иймитиңін аграмы ярым гадак^a болар; сен муны белленен вагтда иерсің.¹¹ Сүвы хем өлчег билен ичерсің. Ол ярты күйзе^b болар; оны белленен вагтда ичерсің.¹² Арпа көкелер иерсің; көкелери халкың гөзүнің алнында адам нежасатыны яқып, шонун үстүнде биширирсің.¹³ Реб: «Мениң араларына ковжак миллетлеримің ичинде ысрайыл халкы чөреклерини шейдип, харам эдип иерлер» дийди.¹⁴ Онсоң мен: «Вах, Хөкмурон Реббим! Мен хич хачан өзүми харам эден дәлдириң, мен яшлыгымдан тә шу вагта ченли хич вагт маслық я парчаланан хайван иймедин, ағзыма харам эт дегирмедим» дийдім.¹⁵ Ол маңа: «Боляр, сен адам нежасатының дерегине сығыр тезегини уланыбер,

^a 4:10 Ярым гадак – еврейче иигрими шекел. Бу такм. 220 гр деңдір.

^b 4:11 Ярты күйзе – еврейче хиниң алтыдан бир бөлөги. Бу такм. 0,75 литре деңдір.

чөрегини шонун үстүнде биширең-сүң» дийди. ¹⁶Сонра Ол сөзүни довам эдип, маңа: «Эй, ынсан оглы! Мен Иерусалимде олары бир дөвүм чөрөгө зар эдерин. Олар чөреклери-ни горкы ичинде белленен аграмда иерлер ве сувларыны ховп астында өлчөг билен ичерлер. ¹⁷Онсоң олар чөрек билен сува зар болуп, бири-бирлерине горкы билен середишерлер ве өз этмишлериниң астында хеләк боларлар» дийди.

5-нжи бап

Худайың халкы пытрадылар

¹«Эй, ынсан оглы, өзүңе бир кесгир гылыч ал, оны деллек пәкиси хөкмүнде уланып, сач-сакгалыны сыр. Соң өлчөр ялы бир терези ал-да, сач-сакгалыны бөлеклере бөл. ²Шәхерин габав гүнлери тамамлананда, онун учден бирини шәхериң ортасында як. Бейлеки учден бирини ал-да, тутуш шәхериң төверегине гылыч билен пытрат. Галан үчүнжи бөлегини болса еле совур, Мен-де гылыжымы ялаңачлап, оларың ызындан коваларын. ³Сен сач-сакгалдан биразажык алып, донуңың этегине дан. ⁴Олардан ене-де алып, ода ташла-да як, ондан бүтин ысрайыл халкына гарши от чыкар».

⁵Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Бу Иерусалимдир; Мен оны миллетлерин меркезинде гойдум, юртлары онуң төверегинде ерлештирдим. ⁶Эмма Иерусалим төверегиндәки әхли миллетлерден ве юртлардан хас беттер эрбетлик эдип, Мениң хөкүмлери-ми ве парзларыма гарши баш галдырылды, Мениң хөкүмлерими рет этди ве парзларымы тутмады». ⁷Шонун

үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Сиз төверегиңиздәки миллетлере гаранда хас беттер питнечи болдуңыз, парзларымы бержай этмедиңиз, хөкүмлерими ерине етирмедиңиз, хатда сиз тутуш даш-төверегиңиздәки миллетлерин хөкүмлерине гөрэде херекет этмедиңиз». ⁸Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Ине, Мен, хут Мениң Өзүм сизе гарши чыкарын, миллетлерин гөзлериниң алнында сизе хөкүм чыкарашын. ⁹Әхли нежис ишлериниз үчин Мен сизе өн этмедиң, индем этмежек затларымы эдерин. ¹⁰Мунун үчин сизин аранызыда ата-энелер чагаларыны, чагалар болса ата-энелерини иерлер. Мен сизин гаршиңыза хөкүмлер чыкарашын ве сизден дири галанларын әхлисини елиң чар тараپына даргадарын». ¹¹Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Барлыгымдан ант ичйәрин, әхли йигренжи затларыныз ве нежис ишлериниз билен мұқаддес өйүми мурдар әдендиғициз үчин, Мен-де сизи гылыч билен гырып ташларын; гөзүм гайгырмаз ве хайпым гелmez. ¹²Сизин учден бир бөлекициз мергиден, ене учден бир бөлекициз даш-төверегиңиздәки гылычдан өлер; бейлеки учден бир бөлекицизи болса елиң чар тараپына совруп, гылыжымы ялаңачлап, ызындыздан коваларын.

¹³Газабымы оларың үстүнен дөкүп, гахарым ятышandan соң, Мен көшешерин. Олара гахар-газабымы дөкенимде, олар Мен-Реббин ғабанжанлық билен гепләндигими билерлер. ¹⁴Төверегиңиздәки миллетлерин арасында ве әхли өтегчилерин гөзлериңин алнында, сизи вейранчылыға ве масгарачылыға сезевар эдерин. ¹⁵Гахар-газап ве

агыр жезалар билен сизе хөкүмлер чыкаранымда, сиз төверегициздәки милләтлере масгара, сөгүнч, дуйдурыш хем горкы боларсыңыз. Муны Мен-Реб айтдым. ¹⁶Ачлыгың өлүм окларыны ёлланымда, олар сизи вейран этсинлер дийип ёлларын. Устүңиздәки ачлыгы хас-да артдырарын, бир дөвүм череге зар эдерин. ¹⁷Устүңизе ачлык ве йыртыжы хайванлары ёлларын; олар сизи перзентсиз гояялар; мерги ве уруш сизи ёк эдип ташлар, башыңыздан гылыш саларын. Муны Мен-Реб айтдым».

6-нұжы бап

Ісрайылың бутпаразлығы паш әдиліәр

¹Маңа Реббиң шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оғлы! Йүзүңи Ысрайыл дагларына тараң өвүр-де, олара пыгамберлик эт. ³Эй, Ысрайыл даглары, Хөкмурон Реббиң сөзүни динләң! Хөкмурон Реб даглара ве депелере, жүлгелере ве дерелере шейле дийәндири дий: „Ине, хут Мен, Мениң Өзүм үстүңизе гылыш гетириерин, сеждегәхлеринизи ёк эдерин. ⁴Гурбанлық сыпаларыңыз вейран болар, якымлы ыслы түтетти якяң сыпаларыңыз күл-пекекүн эдилер; гылышдан гечириленлеринизи бутларыңызың өңүнде ташларын. ⁵Мен ысрайыл халкының жесетлерини өз бутларының өңүнде гоярын, сунклериципизи болса гурбанлық сыпаларыңызың төверегине пытрадарын. ⁶Нире-де яшасаңыз хем галаларыңыз вейран болар, сеждегәхлериниз хараба дөнер. Шонуң үчин гурбанлық сыпаларыңыз дөвлүп йыкылсын, бутларыңыз парчаланып, ер билен егсан болсун, якымлы ыслы түтетти якяң сыпаларыңыз ёк эдилсін ве эл ишлеринизден хич

зат галмасын. ⁷Адамларыңыз әхли ерде өлдүрилөр, шонда сиз Мениң Ребидигими билерсиңиз.

⁸Эмма Мен бирнәчәңизи аман галдырарын. Кәбириңиз милләтлериң арасында гылышдан гачып гутуларсыңыз ве башга юртлара даргадыларсыңыз. ⁹Гачып гутуландарыңыз есирлиге әқидилен ерлериндәки милләтлериң арасында Мени ятларлар. Мен оларын Өзүмден йуз өврен зынахор йүреклерinden, бутларының ызына зерен зынахор ғөзлөрinden яңа ажы хасрат чекдим. Олар әхли нежис ишлеринде әден писликлеринден яңа өзөзлөрини йигрөнерлер. ¹⁰Онсоң олар Мениң Ребидигими билерлер, Мен олара бу яманлығы этжекдигими йөне ере айтмадым».¹¹Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Элицизи маңлайыңыза, аякларыңызы ере уруң ве шейле дийин: „Ысрайыл халкының әден әхли пис, нежис ишлери үчин вай-у-дат! Олар гылышдан, ачлықдан ве мергиден хеләк боларлар. ¹²Узакдақылар мергиден өлерлер; якындақылар гылышдан хеләк боларлар ве галыш-гачып аман галанлар болса ачлықдан өлерлер. Мен олара болан газабымы шейле тамамларын. ¹³Хер бир бейик байрың депесиндәки, әхли дагларың башындақы, хер бир гүр япраклы ағажың астындақы ве белент дуб ағажының астындақы гурбанлық сыпаларының ве бутларының арасында, түтетти хөдүр эдилйән әхли ерлеринде оларын гылышдан гечириленлери серлип ятанда, сиз Мениң Ребидигими билерсиңиз. ¹⁴Мен олара гаршы элими узадып, оларың өләлүкден тә Дибла ченли болан илатлы ерлерини харабачылыға ве вейранчылыға өврерин. Онсоң олар Мениң Ребидигими билерлер».

7-нжи бап**Ісрайыл халкының соңы
гүнлери**

¹Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оглы! Хөкмүрован Реб
Ісрайыл юрдуна шейле диййэр:

„Соңы гелди!
Юрдун дөрт күнжегинин
соңы гелди!

³Ине, сизин соңуңыз гелди!
Мен сизин үстүңизден
газабымы индерерин.

Өз тутан ёлларыңыза
лайыклықда
үстүңизден хөкүм чыкаарын,
эхли нежис ишлерицизи өз
башыңыза гетирерин.

⁴Араңызда нежис ишлер
эдйәндигиниз үчин,
Мен сизи өз ёлларыңыза гөрө
жезаландырырын.
Гөзүм гайгырмаз, хайпым
гелмез.

Онсоң сиз Мениң Ребдигими билер-
сициз“.

⁵Хөкмүрован Реб шейле диййэр:
«Бетбагтлык! Ине, өң ғөрлүп-
эшидилмедин бетбагтлык
гелйэр!

⁶Соңуңыз гелди; хава, соңуңыз
гелди!
Ол сизин гаршыңыза ояңды;
ине, гелйэр!

⁷Нобат сизе етди, эй, юрдун илаты!
Вагт гелди, ол гүн
якынлашды.

Дагларда шовхунлы
байрамчылык
дерегине ховсала гүни гелди.

⁸Инди Мен газабымы басым
үстүңизе дөкөринг,

сизе болан гахарымы
тамамларын.

Өз тутан ёлларыңыза
лайыклықда хөкүм
чыкаарын,
эхли нежис ишлерицизи өз
башыңыза гетирерин.

⁹Араңызда нежис ишлер
эдйәндигиниз үчин,
өз тутан ёлларыңыза гөрө
жезаландырырын.
Гөзүм гайгырмаз, хайпым
гелмез.

Шонда өзүңизи жезаландыраның
Мен-Ребдигими билерсициз.

¹⁰Ине, ол гүн! Ине, ол гүн етип
гелйэр!
Нобатыңыз етди, таяк
гунчалады,
текепбирлик гүлледи.

¹¹Зулум гүйжөп, хеләкчилик
таягына өврулди.
Олардан хич зат галмаз,
оларың болчулыгындан,
байлыгындан зат галмаз,
араларында шан-
шөхратлылык болмаз.

¹²Вагт гелди, ол гүн голайлашды;
мүшдери шатланмасын,
сатыжы яс тутмасын,
чүнки газап эхли жемагатың
үстүндөн ийнэр.

¹³Бу аянлық онуң эхли жемагатына
дегишилдиги үчин сатыжы дирикә,
сатан ерини ызына алмаз. Языклы
хер бир адамың яшайшы берк болмаз.

¹⁴Сурнай чалынды, эхли зат тайяр;
йөне хич ким сөвеше
гитмейэр,
чүнки газабым эхли
жемагатың үстүндөдөр.

¹⁵Дашарда гылыш, ичерде мерги
ве ачлык бар;

шәхерин дашиңдақылар
гылычдан өлерлер;
ичиндәкилер ачлықдан ве
мергиден хеләк боларлар.

- ¹⁶ Аман галанларың әхлиси
гачып,
өз этмишлери зерарлы
дере гөгерчинлери кимин
дагларда ахы-нала чекерлер.
¹⁷ Хич кимиң голунда кувват
галмаз,
әхли кишиниң дызлары титрәр.
¹⁸ Олар жүл геерлер,
олары ховсала гаплар.
Хеммәниң йұзи утанчлы болар,
әхли башларың сачы сырылар.
¹⁹ Күмүшлери көчелере ташланар,
алтынлары мурдар
хасапланар.

Алтын-күмүш олара гүнә этдирийән
бүдреме дашина өврүлди. Шонун үчин Реббиң газап гүнүнде олары
алтын-күмүшлери халас этmez, ач-
лықдан гутармаз я-да гарынларыны
доюrmаз. ²⁰ Олар Мениң өйүмин
шай-сеплериниң гөзеллиги билen өз-
лерини гопбамсы тутдулар ве олар-
дан нежис бутлары ве йигренжі зат-
лары ясадылар. Шонун үчин хем Мен
бу шай-сеплери олар үчин мурдар за-
да өвүрдим.

- ²¹ Мен оны олжа хөkmүнде
гелмишеклериң элине,
талаң хөkmүнде дүйнйәдәki
ярамазларың элине берерин,
оны мурдар эдерлер.
²² Олардан йұз өвренимде,
олар Мениң хазынамы
харларлар,
талаңчылар гирип, оны
харларлар.
²³ Зынжырлар яса!
Юрт ганлы женаятдан,

шәхер зорлукдан долы.
²⁴ ЫСрайылларың өйлерини зеләр
ялы,

Мен милletлериң ин
яманыны гетирерин.
Мен гүйчлүлериң
текепбірлігінин соңуна
чыкарын,
оларың мукаддес ерлери
мурдар болар.

- ²⁵ Горкы гапланда,
олар паraphatчылык
агтарарлар,
йөне тапмазлар.
²⁶ Бетбагтлық үстүне бетбагтлық
гелер,
эрбет хабар үстүне эрбет
хабар чыкар.

Пыгамберден бош ере аянылык
тама эдерлер;
руханы канун өвретmez,
яшулы өвүт берmez.

- ²⁷ Патыша яс тутар,
хөкүмдары алжыраңылык
гаплар,
юрдун халкының горкудан
эллери титрәр.
Мен оларың тутан ёлларына
гөрә хасаплашарын,
өз хөкүмлерине лайыклықда
хөкүм чыкаарын.

Онсоң олар Мениң Ребдигими би-
лерлер».

8-нжи бап

Реббиң өйүндәки неjис затлар

¹ Сүргүнде болян вагтымызың ал-
тынжы ыйлының алтынжы айының
бәшине өйүмде Яхуда яшулулары би-
лен отыркам, Хөкмурон Реб эли-
ни мениң үстүме гойды. ² Мен се-
реденимде, одун гөрнүшинде бир

адамың шекилини гөрдүм. Онуң биллинден ашагы ода мензейәрди, биллинден ёкарсы болса якут ялыш шөхле сачярды. ³Ол эле меңзеш бир зат узадып, мениң сачымдан тутды. Рух мени ер билен гөгүн арасына галдырды ве Худайдан гелен гөрнүшде Иерусалиме, ички ховлының демиргазык дервездесинин гирелгесине гетирди. Ол ерде Худайда габанжаңлык дередійән нежис бут гурулғыды. ⁴Ысрайыл Худайының шөхраты шол ердеди. Ол мениң дүзлүкде гөрен гөрнүшім ялыды. ⁵Онсоң Худай маңа: «Эй, ынсан оглы! Демиргазык тараңдакы ёла серет» дийди. Гөрсем, гурбанлық сыпасының демиргазык дервездесинин гирелгесинде яңқы нежис бут бар экен. ⁶Ол маңа ене: «Эй, ынсан оглы! Оларың нәмә эдйәнини гөрйәрсінми? Мени мұқаддес өйүмден дашлашдыржак болуп, ысрайыл халкы бу ерде нежис ишлер эдйәр. Инди мундан-да бетер нежислиги гөрерсін» дийди.

⁷Ол мени ховлының гирелгесине гетирди. Гөрсем, диварада бир дешик бар экен. ⁸Сонра Ол маңа: «Эй, ынсан оглы, гел, дивары ой» дийди. Мен дивары ойдум; ол ерде бир гирелге пейда болды. ⁹Маңа: «Ичери гир-де, оларың бу ерде эдйән хас нежис ишлерини гөр» дийди. ¹⁰Мен ичерик гирип серетдим, диварың төверек-дашына хер хили сүйренижилерин, йигренжи хайванларың ве ысрайыл халкының әхли бутларының суратлары чекиленди. ¹¹Оларың өнүндө болса ысрайыл халкының яшууларындан етмиш киши дурды. Ола-

рын ортасында Шапаның оглы Язания дурды. Хер хайсының элинде якымлы ыслы түтетги габы барды. Түтетгинин ысы булат кимин ёкары гөтерилйәрди. ¹²Онсоң Ол маңа: «Эй, ынсан оглы! Ысрайыл яшууларының хер бириңин гаранқыда бутлардан долы отагларында нәмә эдйәнини гөрдүнми? Олар Реб бизи гөрмейәр, Реб юрды терк этди диййәрлер» дийди. ¹³Маңа ене-де: «Бейләне өврүл, оларың мундан бетер нежислигini гөрерсін» дийди. ¹⁴Онсоң мени Реббин өйүнин демиргазык тараңындағы дервездесинин гирелгесине гетирди. Ине, ол ерде Таммuz худайы үчин яс тутян аяллар отырдылар. ¹⁵Ол маңа: «Эй, ынсан оглы, гөрдүнми? Ене өврүл, мундан хем бетер нежислиги гөрерсін» дийди.

¹⁶Онсоң мени Реббин өйүнин ички ховлусына гетирди. Ине, Реббин ыбадатханасының гирелгесинде эйван билен гурбанлық сыпасының ара-лығында йигрими бәше голай адам барды. Оларың арка тараңында Реббин ыбадатханасы, өзлери болса гүндогара тараң бакып дурдулар. Олар гүндогара тараң бакып, Гүне сежде эдйәрдилер. ¹⁷Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы, гөрдүнми? Яхуда халкына бу ерде нежис ишлери этмек азлық эдйәрмікә? Олар юрды зорлукдан дoldурдылар, ене-де Мениң гахарымы гетирйәрлер; серет, бурунларына чыбык тутярлар^a. ¹⁸Мунун үчин Мен-де гахар-газап билен хепекет эдерин, гөзүм гайғырмаз, хайным гелmez. Гаты сес билен гулагыма гайғырсалар-да, олары динлемерин».

^a 8:17 Бурунларына чыбык тутярлар – бутпаразчылық дессурларының бири болмагы мүмкін.

9-нжы бап**Иерусалим жәзаландырылғылар**

¹Сонра Ол мениң гулагыма гаты сес билен: «Шәхери жәзаландыржак болаянларың хер бири элине гырян ярагыны алып, голая гелсин» дийип гыгырды. ²Ине, демиргазык тарапдакы ёкаркы дервездәнің ёлундан алты адам гелди. Хер бириниң элинде гырян ярагы барды, араларында болса өзинбашы непис зығыр матадан тикилен ве били язу өсбаплы бир адам барды. Олар ичери гирип, бүрүнч гурбанлық сыпасының янында дурдулар. ³Ісрайыл Худайының шәхраты керупларың үстүндөн айрылып, Худайын өйүнин босагасына гелди. Реб өзинбашы непис зығыр матадан тикилен, билинде язу өсбабы болан адамы чагырып, ⁴она: «Иерусалим шәхеринин ичинден геч-де, онда әдилійән нежис ишлерден яца ах чекип, аглайларың маңлайына тагма бас» дийди. ⁵Бейлекилере болса маңа әшиетдирип: «Онуң ызы билен шәхерин ичинден гечиң ве өлдүриң; гөзүнiz гайгырмасын, хайпыңыз гелмесин. ⁶Гожалары, йигитлери, бой гызлары, чагалар билен аяллары өлдүриң, эмма маңлайында беллик болланлара голайлашман. Мениң мукаддес өйүмден башлан» дийди. Олар-да өйүң өңүндәки яшулулардан башладылар. ⁷Сонра олара: «Барың, ыбадатхананы мурдар эдин, ховлулары гылыштан гечирилендерден долдурың!» дийди. Шейдип, олар гидип, шәхердәкілери өлдүрмәгә башладылар. ⁸Олар өлдүрип йәркәлер, мен еке галдым ве йүзин йықылып, дады-перят этдим: «Вах, Хөмүрован Реббим! Гахар-габыңы Иерусалимин үстүндөн дөкүп,

Ісрайылың аман галан халкының хем барыны гырайжакмы?» ⁹Ол маңа: «Ісрайыл билен яхуда халкының язығы жуда чөкдер, юрт гандан, шәхер адалатсызылған долы. Олар: „Реб юрды терк этди, Реб гөрмейэр“ диййэрлер. ¹⁰Мунун үчин Мениң хем гөзүм гайгырмаз, хайпым гелmez, эден ишлерини өз башларындан индереприн» дийди. ¹¹Ине, өзинбашы непис зығыр матадан тикилен ве били язу өсбаплы адам: «Буйрушың ялы этдим» дийип хабар берди.

10-нжы бап**Реббин үшөхраты Иерусалими терк этдір**

¹Сонра мен керупларың ёкарындағы гүммезин депесинде якут ялы тагтың шекилини гөрдүм. ²Реб өзинбашы непис зығыр матадан тикилен адама: «Керупларың ашагындақы тигирлерин арасына гир. Керупларың араларында янып дуран көзлерден гоша-вужыны долдур-да, шәхерин үстүнен сеч» дийди. Ол адам мениң гөзүмін алнында тигирлерин арасына гирди. ³Яңкы адам гиренде керуплар Худайың өйүнин гүнорта тарапында дурдулар. Булат ички ховлыны долдурды. ⁴Реббин үшөхраты керупларың үстүндөн айрылып, Худайың өйүнин босагасына гелип дурды. Худайың өйи булаттдан долды; ховлы болса Реббин үшөхратының ялкымындан долуды. ⁵Керупларың ганатларының сеси Гудратыгүйчли Худайың гепләнниндәки сеси ялы дашкы ховлуда-да эшидилди. ⁶Ол өзинбашы непис зығыр матадан тикилен адама: «Тигирлерин арасындан, керупларың аралығындан көз ал» дийип табшыранында, яңкы

адам гирип, тигирлерин янында дурды. ⁷Керупларың бири өзлериниң араларындақы көзе элини узадып, ондан алды-да, әгинбашы непис зығыр матадан тикилен адамың эллериңиң аясында гойды. Ол-да оны алып чыкды. ⁸Керупларың ганатларының ашагындан адам элиниң шекили гөрүнді. ⁹Гөрсем, керупларың гапдалында дөрт тигир бар экен. Хер бир керубың гапдалында бир тигир барды, тигирлер сары якут кимин ялпылда-яды. ¹⁰Дөрдүсінинде гөрнүши бирди, әдил тигир ичинде тигир бар ялыды. ¹¹Олар йөрәнлеринде, дөрт тарапа херекет әдійәрдилер; сага-сола өврүлмейәрдилер, бир келле хайсы тарапа өврүлсе, бейлекилер хем хич яна гышарман, шол тарапа йөреjәрдилер. ¹²Бүтин гөврелери, аркалары, эллери, ганатлары ве тигирлері дөрдүсінинде тигирлери тутушлығына гөзлерден долуды. ¹³Тигирлер болса, мениң эшидишим ялы, «Айланян тигирлер» дийлип атландырылды. ¹⁴Оларың хер хайсының дөрт йүзи барды. Бириңжи йүз керуп йүзүне, икинжি йүз ынсан, учүнжи йүз арслан, дөрдүнжи йүз болса бүргүт йүзүне мензейәрди.

¹⁵Керуплар еринден галдылар. Булар мениң Кебар каналының якасында гөрен жандарларымды. ¹⁶Керуплар йөрәнлеринде, тигирлер-де оларың гапдалындан йөреjәрдилер. Ерден галмак үчин керуплар ганатларыны галдыранларында, тигирлер-де оларың гапдалындан айрылмаярдылар. ¹⁷Жандарлар дуранларында, тигирлер-де дуярдылар. Жандарларын рухы тигирлердедиги үчин, жандарлар ёкары галанларында, булар-да галярдылар. ¹⁸Реббин шөхраты Худайың өйүнин босагасындан айрылып,

керупларың үстүнде дурды. ¹⁹Керуплар ганатларыны галдырып, мениң гөзүмин алдында ёкары галдылар. Олар чыканларында, тигирлер-де олар билен билем чыкып, Реббиң өйүнин гүндогар дервездесиниң гирелгесинде дурдулар. Ысрайыл Худайының шөхраты болса оларың депесинде.

²⁰Булар мениң Кебар каналының якасында, Ысрайыл Худайының аяғының астында гөрен жандарларымды. Мен оларың керуплардығына гөз етирдим. ²¹Хер хайсының дөрт йүзи, дөрт ганаты болуп, ганатларының ашагында ынсан элине мензеш бир зат барды. ²²Оларың йүз кешпелери әдил мениң Кебар каналының якасында гөрен йүзлерим ялыды, хер бири гөс-гөни өне йөреjәрди.

11-нжи бап

Ысрайыл ёлбашчылары жезаландырылялар

¹Рух мени ёкары галдырып, Реббиң өйүнин гүндогар тарапдакы дервездесине гетирди. Дервездәнің гирелгесинде йигрими бәш адам барды. Мен оларың арасында халкың ёлбашчыларындан Азурың оглы Язания билен Бенаяның оглы Пелатяны ғердүм. ²Реб маңа: «Эй, ынсан оглы! Пәлиямнлар, шәхерде әрбет өвүтлер берійәнлөр шу адамлардыр. ³Булар: „Өйлери гурмагың вагты басым гелмезми? Бу шәхер бир газандыр, биз болса онун ичинде абат сакланяп этдирис“ диййәрлер. ⁴Мунун үчин сен оларың гаршысына пыгамберлик эт. Хава, пыгамберлик эт, эй, ынсан оглы!» дийди.

⁵Онсоң Реббиң Рухы үстүме инип, маңа шулары айтмагымы буюрды: «Реб шейле диййәр: „Эй, ысрайыл

халкы, Мен сизин агзыңыздан чыкяң хер бир сөзи, келләңиздәки пикири билйәрин. ⁶Бу шәхерде сиз көп адамы өлдүрдиниз, онуң көчелерини гылычдан гечириленлерден дoldурдыңыз“». ⁷Шонун үчин хем Хөkmурован Реб шейле диййәр: «Сизин гылычдан гечирип ташланларыңыз эт, бу шәхер болса газандыр, эмма сиз онуң ичинден чыкарыларсыңыз. ⁸Сиз гылычдан горкярының, эмма Мен үстүнizден гылыжы саларын. Муны Хөkmурован Реб диййәр. ⁹Сиз онуң ичинден чыкарып, гемишеклерин элине берерин, гаршыңыза хөкүмлер чыкарарын. ¹⁰Сиз гылычдан хеләк боларсыңыз, сизе Ысрайлыл серхединде хөкүм эдерин, онсоң Мениң Ребдигими билерсициз. ¹¹Бу шәхер сизин үчин газан болмаз, сизем онда эт болмарсыңыз. Мен Ысрайлыл серхединде сизе хөкүм чыкарарын. ¹²Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсициз. Сиз Мениң парзларымы берҗай этмедициз, хөкүмлерими ерине етирмедициз, гайтам төверегициздәки миллетлерин хөкүмлерине ғөрә херекет этдициз». ¹³Онсоң шейле болды: мен пыгамберлик эдип йәркәм, Бенаяның оглы Пелатая өлди. Мен йүзин йыкылдым, гаты сес билен: «Вах, Хөkmурован Реббим! Сен Ысрайлың аман галлан адамларының хем соңуна чыкайжакмы?» дийип перят этдим.

Реб Ысрайлы дикелдер

¹⁴Онсоң маңа Реббиң шу сөзи аян болды: ¹⁵«Эй, ынсан оглы! Иерусалимни илаты сениң сүргүндәки доганларың, хоссарларың ве бүтин ысрайлыл халкы хакында: „Олар Ребден дашлашылар, бу юрт мүлк хөkmүнде бизе берилди“ дийдилер. ¹⁶Шонун үчин хем

Хөkmурован Реб шейле диййәр дий: „Олары узакдакы миллетлерин арасына ибердим, юртлара даргатдым. Шонда-да гиден юртларында гысга мөхлет үчин олара мукаддес өй болан Мендирин“». ¹⁷Шонун үчин Хөkmурован Реб шейле диййәр дий: «Мен сизи халкларың арасындан йыгнарын, даргадылан юртларыңыздан бир ере жемләрин ве Ысрайлыл топрагыны сизе берерин. ¹⁸Юрда доланып, әхли йигренжи ве нежис затларыны ол ерден айрып зыңарлар. ¹⁹Оларың йүргегини бир эдерин, тәзе рух берерин. Ичлериндәки даш йүргеги айрып, олара этден болан йүрек берерин. ²⁰Шонда олар парзларымы берҗай эдип, хөкүмлерими саклап, олары долы берҗай эдерлер. Шейле хем олар-а Мениң халкым, Менем оларын Худайы боларын. ²¹Эмма йүреклери йигренжи ве нежис затларың ызына эерен адамлары жезаландырарын, оларың эден ишлерини өз башларындан индерерин». Муны Хөkmурован Реб диййәр. ²²Онсоң керуплар ганнатларыны галдырылар, тигирлер-де оларың гапдалыннады. Ысрайлыл Худайының шөхраты болса оларын үстүннеди. ²³Реббин шөхраты шәхерден чыкып, шәхерин гүндогарындақы дагың үстүнде дурды. ²⁴Гөрнүшде Худайың Рухы мени ёкары галдырып, бабыллыларың юрдундақы сүргүн эдиленлериң янына гетирди. Онсоң гөрөнүшмүн гөзүмден гайып болды. ²⁵Мен Реббиң өзүме гөркезен әхли затларыны сүргүн эдиленлере гүрруң бердим.

12-нжи бап

Яхуда сүргүн эдилләр

¹Маңа Реббиң шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Сен питнечи

халкың арасында яшаярсың, оларың ғөрмәгө ғөзлери бар, йөне ғөрмейәрлер, әшитмәгө гулаклары бар, йөне әшитмәйәрлер, чүнки олар бир питнечи халқдыр. ³Шонуң үчин, эй, ынсан оглы, сен есир әдип әқидил-йән адам ялы, өз гошуны тайярлана, гүндизиң гүни оларың ғөзлериң алныңда ёла дүш. Сен есир әдип әқидилен ялы, оларың ғөзлериң алныңда өз ериңден башга бир ере ғөч. Олар питнечи халк болсалар-да, белки, муна дүшүнерлер. ⁴Гүндиз оларың ғөзлериң алныңда сүргүн әдилйәниң гошы кимин гошуны чыкар ве сүргүн әдилйән киши кимин оларың ғөзлериң алныңда агшам ёла дүш. ⁵Оларың ғөзлериң алныңда дивары ой-да, гошуны ондан чыкар. ⁶Оларың ғөзлериң алныңда гошуны гершинде ғөтер-де, гаранкыда чык, бу юрды ғөрmez ялы йүзүңи бүре, чүнки Мен сени ысрайыл халкы үчин бир аламат этдим».

⁷Мен хем өзүме буйрулышы ялы этдим. Гошумы сүргүне гидәниң гошы кимин илки гүндиз чыкардым. Агшам дивары элим билен оюп, гошумы гаранкыда чыкардым, оларың ғөзлериң алныңда оны гершимде ғөтердим.

⁸Сәхер билен маңа Реббиң шу сөзи аян болды: ⁹«Эй, ынсан оглы! Бу питнечи ысрайыл халкы сенден: „Сен нәме әдійәрсің?“ дийип сорады, шейле дәлми?» ¹⁰Олара Хөкмуреван Реб шейле диййәр дий: «Бу Иерусалим-дәки хөкүмдара ве онуң ичиндәки әхли ысрайыл халкына дегишли пыгамберликдир. ¹¹Олара: „Мен сизе бир нышандырын, мен нәме эден болсам, олар-да шейле әдерлер, олар есир дүшүп, сүргүне гидерлер“ дий.

¹²Араларындақы хөкүмдар гошларыны гершинде ғөтерип, гаранкыда дашары чыкарап. Оны чыкармак үчин дивары ояр, бу юрды ғөрmez ялы йүзүңи бүрәр. ¹³Мен торумы язырын, ол дузагыма дүшер. Оны Бабыл юрдуна гетирип, эмма ол шол ерде Бабылы ғөрмән өлөр. ¹⁴Онун төверегиндә килери, әхли көмекчилерини ве әхли нөкерлерини елиң чар тарарапына совруп, гылышымы яланачлап, ызларындан коваларын. ¹⁵Олары юртлара даргаданымда, миллетлер арасына пытраданымда, Менин Ребдигими билерлер. ¹⁶Баран ерлериндәки миллетлерин арасында өз нежисликлерини гүрүүн берер ялы, оларың биразыны гылышкан, ачлықдан ве мергиден алыш галарын. Онсоң олар Менин Ребдигими билерлер».

¹⁷Маңа Реббиң шу сөзи аян болды:

¹⁸«Эй, ынсан оглы! Чөрегиңи сандырап ий, сувуны горкудан яңа титрәп ич. ¹⁹Юрдуң халкына, Иерусалим илатына ве ысрайыл халкына Хөкмуреван Реб шейле диййәр дий: „Олар чөреклерини горкы билен ийип, сувларыны ховп астында ичерлер, себәби ол ерде яшаянларың эден зорлогы зерарлы юрт чоларып галар. ²⁰Илатты галалар вейран болар, юрт хараба дөнер. Онсоң олар Менин Ребдигими билерлер“.

²¹Маңа Реббиң шу сөзи аян болды:

²²«Эй, ынсан оглы! Сизиң ысрайыл юрдунда „Гүнлөр гечер гидер, хер бир аянлык пуч болар“ диййән бу накылышыңыз нәме? ²³Шонуң үчин хем олара Хөкмуреван Реб шейле диййәр дий: „Мен бу накылы ёк эдерин, гайдып оны Ысрайылда накыл эдип айтмазлар“. Ене-де олара: „Гүнлөр якындыр, әхли аянлыгың амала ашмагының

гүнлери яқындыры“ дий. ²⁴Мундан бейләк ысрайыл халкының арасында ялан аянылык ве алдавчы палчылык болмаз. ²⁵Муны Реб болан Мен айдянырын ве Мениң айдан затларым амала-да ашар. Эй, питнечи халк, инди бу гайра гоюлмаз, Мен сөзи айда-рын ве оны амала ашырарын». Муны Хөкмуреван Реб айдяныр.

²⁶Маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ²⁷«Эй, ынсан оглы! Ине, ысрайыл халкы: „Оңа гелен аянылык гелжекки гүн-лер үчиндер, ол узак гелжек барада пыгамберлик эдйэр“ диййэр. ²⁸Мунун үчин олара Хөкмуреван Реббинң сөзүни етири: „Мениң сөзлери миң хич би-ри инди гайра гоюлмаз, нәме айтсам, шол сөз амала ашар“». Муны Хөкмуреван Реб айдяныр.

13-нжи бап

Галп пыгамберлер жəзсаландырылар

¹Маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Пыгамберлик эд-йән Ысрайыл пыгамберлерине гаршы пыгамберлик эт. Өз-өзлөрinden пыгамберлик эдйән ол пыгамберлере Реббинң сөзүни динлемеги табшыр. ³Хөкмуреван Реб шейле дий-йәр дий: „Акмак пыгамберлерин дат гүнүне! Олар хич бир зат гөрмән, өз хыялларының ызына эерійәрлер. ⁴Эй, Ысрайыл, сениң пыгамберлерин харабалықда гезійән шагаллар кимин-дир. ⁵Реббин гүнүнде ысрайыл халкының сөвешде берк дурмагы үчин, диварың опурылан ерлерини тәзеден бежермедициз. ⁶Олар ‘Реббинң сөзи’ дийип, баш гөрнүшлere ве ялан паллара үйдулар. Олары Реб ёлламады, эмма шонда-да сөзлери ниң амала ашмагына умыт баглаярлар. ⁷Мен

айтмадык хем болсам, ‘Реббинң сөзи’ диенинизде, бош гөрнүшлөр гөруп, яландан пал атмадыңызмы?“.

⁸Мунун үчин Хөкмуреван Реб шейле диййэр: „Сиз ялан сөзледиңиз, бош гөрнүшлөр гөрдүңиз, мунун үчин Мен сизе гаршыдырын. Муны Хөкмуреван Реб диййэр. ⁹Баш гөрнүшлөр гөрйән, яландан пал атян пыгамберлерин гаршысына эл галдырарын. Олар Мениң халкымың маслахатына гатнашмазлар, ысрайыл халкының санавына язылмазлар ве Ысрайыл юрдұна гирmezлер. Онсоң сиз Мениң Хөкмуреван Ребдигими билерсициз.

¹⁰Бу пыгамберлер паraphatчылык ёк ере ‘паraphatчылык’ дийип, Мениң халкымы аздырыялар; бири дивар саланда, олар муңа хек чалярлар. ¹¹Хек чалянлара дивар йықылар дий; гүйчили яғыш билен дашлы долулар ягар; дивары тупанлы ел юмрап. ¹²Дивар йықыланда, сизден чалан хекицизиң ниреедигини сорамазлармы?!“. ¹³Мунун үчин Хөкмуреван Реб шейле дий-йәр: „Мен газапланып, тупанлы ел билен дивары юмрапын, гахарым билен гүйчили яғыш ве дашлы долы яғдырып, дивары ер билен егсан эдерин. ¹⁴Хек чалан диварыңызы йықарын, оны ер билен егсан эдерин, онуң дүйби гөрнер. Дивар йықылып, сиз ичинде хеләк боларсыңыз. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсициз“. ¹⁵⁻¹⁶Мен дивара ве она хек чаланларға газабымы дөкүп, сизе шейле диерин: „Дивар-да, она хек чаланлар-да ёк болдулар. Иерусалимде паraphatчылык ёк ере ‘паraphatчылык’ барада аянылык алан Ысрайыл пыгамберлері-де ёк болды“.

Муны Хөкмуреван Реб диййэр.

¹⁷Йөне сен, эй, ынсан оглы, өз-өзлөринден пыгамберлик эдйән халкың

гызларына тарап йүзүни өвүр-де, ола-ра гаршы пыгамберлик эт.¹⁸Олара Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: „Хер бир ынсаның жаңыны авлажак болуп, хер кимин билегине билезик дақян, дүрли бойдакы адамларың ба-шына бүрөнжек тикийән аялларың дат гүнүне! Сиз Мениң халкымың жаңыны авламак билен өз жаңыңзы ха-лас эдйэндирип өйдйәрсицизми?¹⁹Бир гысым арпа ве бир дөвүм чөрек үчин халкымың арасында Маңа ыснат ге-тиридициз. Яланы гулак асян халкыма ялан сөзлемек билен өлүме лайык дәл жанлары өлдүрдиниз, өлүме лайык жанлара болса яшажақдыкларыны ыг-лан этдиниз“.²⁰Мунуң үчин Хөкмү-рован Реб шейле диййэр: „Ине, Мен сизиң ынсан жаңыны гуш кимин ав-ляян жадыгөй билезиклеринизе гар-шыдырын. Мен олары голларыңыз-дан сыптырарын. Гуш кимин авляян жанларыңзы бошадып гойберерин.²¹Бүрөнжеклериниз-де йыртып, хал-кымы элицизден халас эдерин, инди олар сизиң элицизде есир болмазлар. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билер-сициз.²²Мениң ынжатмак ислемедик докрутчыл кишимин йүргегини ялан затлар билен ынжатдыңыз ве эрбет адам өз эрбет ёлундан дөнүп, дири галмаз ялы, онуң голуна кувват бер-дициз.²³Мунуң үчин сиз инди ялан гөрнүшлер гөрмерсициз ве палчылык этмерсициз. Мен халкымы си-зиң элицизден халас эдерин. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсициз“.

14-ижи бап

Реб буттараразлары жәзсаландыряп

¹Ысрайыл яшулуларындан бирнә-чеси мениң алнайма гелип отурды.

²Онсоң маңа Реббин үш сөзи аян болды: ³«Эй, ынсан оғлы! Бу адамла-рың йүргеги бутлара багланды. Гүнә эдип, бүдреме дашыны өз өңлерин-де гойдулар. Хей, шундан соң хем Мен булара Өзүме маслахат салды-рарыны? ⁴Шонуң үчин хем олар билен геплеш-де, Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: „Йүргегини бутлара баглан, этмишлерини бүдреме дашы хөкмүнде өз өңүнде гоян, соң хем пыгамберин янына баран хер бир ысрайылла, Мен-Реб бутлары-ның көплүгине лайыктықда Өзүм жогап берерин. ⁵Шейдип, бутлары зерарлы Маңа кесеки болан бүтин ысрайыл халкының йүргегини тәзеден Өзүме тарап өврерин“.⁶Мунуң үчин ысрайыл халкына Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: «Тоба эдиң ве бутларыңыздан эл чекин, әхли нежис ишлеринизден йүз өврүн. ⁷Айдалың, ысрайыл халкындан болан я-да Ыс-райылда гелмишек болуп яшаян би-ри Мени терк эдип, йүргегини бутла-ра баглап, этмишини бүдреме дашы хөкмүнде өз өңүнде гоюпдыр. Онсоң ол Маңа маслахат салып, пыгамбер-лере йүз тутса-да, Мен-Реб оңа өз эт-мишлерине гөрә жогап берерин. ⁸Ол адамдан йүзүми өврүп, оны алама-та ве тымсала өврерин, оны халкы-мың ичинден согруп ташларын. Он-соң сиз Мениң Ребдигими билерси-циз.⁹Әгер бир пыгамбер алданып, бир сөз айтса, ол пыгамбери алдава салан Мен-Ребдирин. Мен оңа гар-шы элими узадып, оны халкым Ыс-райылың ичинден согруп ташларын. ¹⁰Олар өз этмишлеринң жәзасыны чекерлер. Пыгамбер-де, ондан мас-лахат соран-да бир мензеш жезалан-дырылар.¹¹Шейдип, ысрайыл халкы

инди Менден айрылмаз, гүнәлери билен өзлери니 харам этмезлер. Олар Мениң халкым, Мен-де оларың Худайы боларыны». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

¹²Маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ¹³«Эй, ынсан оглы! Бир юрт дөнүклик эдип, Маңа гаршы гүнә эденде, оңа гаршы элими уздып, олары бир дөвүм чөреге зар эдерин. Устүне ачлык иберип, ынсанлары ве хайванлары гырып ташларын. ¹⁴Эгер шу үч адам Нух, Даныел ве Эйюп ол ерде болсалар-да, олар догручыллыктары билен дине өз жанларыны халас эдип билерлер. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹⁵Эгер Мен ол юрда йыртыжы хайванлары ёлласам, оларда оны адамсыз гойсалар, юрт хараба дөнүп, яңкы хайванлардан яна онуң ичинден хич ким гечмесе, ¹⁶Өз барлыгымдан ант ичйэрин, Хөкмүрован Реб диййэр, бу үч адам ол юртда яшаса-да, олар не огууларыны, не-де гызларыны халас эдерлер. Дине өз жанларыны халас эдип билерлер. Юрт болса хараба дөнер. ¹⁷Я-да ол юрдуң үстүнен гылыч гетирип: „Эй, гылыч, юрдуң ичинден геч!“ дийсем, ондакы ынсанлары ве хайванлары гырып ташласам, ¹⁸Өз барлыгымдан ант ичйэрин, Хөкмүрован Реб диййэр, бу үч адам ол ерде болсалар-да, не огууларыны, не-де гызларыны халас эдерлер. Дине өз жанларыны халас эдип билерлер. ¹⁹Я-да ол юрда мерги ёллап, ган дөкмек үчин үстүнен газабымы дөкүп, ынсаны ве хайваны гырып ташласам, ²⁰Өз барлыгымдан ант ичйэрин, Хөкмүрован Реб диййэр, Нух, Даныел ве Эйюп ол ерде болсалар-да, не огууларыны, не-де гызларыны халас эдерлер. Олар догручыллыктары

билен дине өз жанларыны халас эдип билерлер». ²¹Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Иерусалимдәки ынсанлары ве хайванлары ёк этмек үчин үстлерине дөрт ағыр хөкүмими: гылыч, ачлық, йыртыжы хайванлар ве мерги ёлланымда, оларың ягдайы хас чөкдер болар.

²²Муңа гарамаздан, ол ерде гачып гутулан огууларыңыз ве гызларыңыз галдырылып, ол ерден чыкарылар. Олар сизиң яныңыза баарлар, сиз оларың эрбет ёлларыны ве ишлерини гөрүп, Мениң Иерусалимин башына салан яманлыгымдан, башындан индерен затларымдан теселли тапарсыңыз. ²³Оларың эрбет ёлларыны ве ишлерини гөреницизде, сизе теселли берерлер ве сиз Мениң Иерусалимде эден әхли ишлерими бидерек ере этмәндигими билерсициз». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

15-нжи бап

Пейдасыз ағач

¹Маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Үзүм ағажындан, ягны жәңңел ағачларының арасындағы үзүм шахасындан нәме эдилйэр? Токайың әхли ағачлары билен деңеш-диренинде, онун пейдасы ёкдур. ³Иш үчин ондан ағач алыньярмы? Я үстүнден бир зат асмак үчин астыч ясалырмы? ⁴Ол одун хөкмүнде якылар. От онуң ики ужуны яқып, ортасыны гарадансон, ол дерде ярармы? ⁵Абатка дерде ярамадык зат, ода янып гаралансоң дерде ярармы?» ⁶Мунуң үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мен токай ағачларының арасындан үзүм ағажыны одун хөкмүнде нәдип якан болсам, Иерусалимин илатыны-да

шейдип ода якарын. ⁷Мен олардан йүзүми өврерин. Олар бир отдан га-чып гутулсалар-да, бейлеки бир от барыбир олары яндырап. Олара гар-шы чыканымда, сиз Мениң Ребдиги-ми билерсициз. ⁸Онсоң оларың Ма-на дөнүклик эдендиги үчин юрды хараба өврерин». Муны Хөкмуро-ван Реб диййэр.

16-нұжы бап

Бивепа Иерусалим

¹Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оғлы! Иерусалиме өз нежис ишлерини билдир. ³Хөкмуро-ван Реб Иерусалиме шейле диййэр дій: „Сениң аслың, доклан ериң Кенган юрдудыр. Сениң какаң амор, эжең хет тиресиндендер. ⁴Гөбегиң доклан гүнүң кесилмеди, арассаламак үчин сув билен ювламадың, дуз билен сұртұлмедиң ве гундалмадың. ⁵Хич кимиң хайпы гелип, саңа бу-лардан бирини хем этмеди, рехим-шепагат гөркезмеди. Гайтам, дүйнә инен гүнүң сени йигренип, мейдана ташладылар. ⁶Мен гапдалыңдан гечимде, сениң өз ганыңа булашып ятанаңы гөрүп: ‘Дири гал!’ дийдим ^a. ⁷Сени мейдан өсүмлиги кимин өсдүр-дим, сен өсүп, кемала гелдин, анры-баш гөзеллиге етдин, гөвүслериң төз-ленип, сачың узын болды, йөне сен алаң-ачық ве ялаңаңдың, ⁸Онсоң ене гапдалыңдан гечип, саңа серетдим. Сениң түйс сөйги чагынды; этеги-ми үстүнде язып, ялаңаңлығыңа өрт-дүм. Саңа ант ичип, сениң билен әхт баглашдым, сен-де Мениңкі болдун.

Муны Хөкмуро-ван Реб диййэр. ⁹Сени сұва дүшүрдим, ганыңа ювуп арас-саладым ве зейтун яғыны чалдым. ¹⁰Саңа кешдели эшиклер гейдирдим, аяғыңа гайышдан чарық, башыңа не-пис матадан яглық даңып, гымматба-ха гейимлер гейдирдим. ¹¹Сени шай-сеплер билен безедим, билегине би-лезиклер, бойнуңа зыңжыр дақдым. ¹²Бурнуңа ысырга, гулакларыңа гу-лакхалкалар дақып, башыңа гөзеллик тәжини гейдирдим. ¹³Сен алтын-ку-мүш билен безедин, эшигін непис зығыр матта, гымматбахалы ве кеш-дели матады. Хөрегине онат ун, бал ве яг ийдин, оваданлығыңа чени-чакы болман, ша аялның дереже-сине етдин. ¹⁴Оваданлығың себәп-ли шөхратың миллетлерин арасына яйрады, саңа багышлан шөвкетим се-бәпли оваданлығың кәмилди. Муны Хөкмуро-ван Реб диййэр. ¹⁵Йөне сен оваданлығыңа бил багладың, шөхра-тыңдан пейдаланып, зынагәрлик эт-дин. Хер гечене көңүл бердин, овадан-лығың онунқы болды. ¹⁶Сен непис гейимлеринден өзүңе овадан сежде-гәхлер салып, оларың үстүнде зына этдин, бейле зат өң болан дәллір ве инди хем болмаз. ¹⁷Мениң берен ал-тын-кумүш безег шайларымы алып, эрекклерин хайкеңлерини ясандың ве олар билен зына этдин. ¹⁸Кешде-ли эшиклерини алып, олара гейдир-дин. Мениң зейтун яғымы ве якым-лы ыслы түтегими оларың өңүндө гойдун. ¹⁹Саңа берен чөрегими, ий-дирен онат унумы, зейтун яғыны ве балы хошбой ыслар хөкмүндө оларың өңүндө гойдун, хава, шейле этдин.

^a 16:6 Сениң өз ганыңа булашып ятанаңы гөрүп: «Дири гал!» дийдим – кәбір гол-язмаларда бу сөзлер ики гезек гайталаняр.

Муны Хөкмүрован Реб диййэр.²⁰ Мениң үчин дogrان огулларыңы ве гызларыны алыш, иймит хөкмүнде бутлара гурбан этдин. Хамала, зынагәрлигىң аз ялыды!²¹ Чагаларымы өлдүрдин, олары ода якып, бутлара гурбан бердин.²² Эхли нежис ишлериңде, зынагәрлигиден яшлык гүнлерици, алаң-ачык ве ялаңач болуп, ганыңа булашан вагтыңы ятламадың!».²³⁻²⁴ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Вай халыңа! Сениң халыңа вай! Эхли писликлеринден соң, хер бир ачык мейданчада өзүңе чадыр ве сеждегәх салдың.²⁵ Хер көчәниң башында сеждегәх гуруп, оваданлыгыңы харладың, хер бир отегчә өзүңи хөдүрләп, зынагәрлигици артдырың.²⁶ Даяв беденли гоншууларың мұсұрлилар билен зынагәрлик этдин ве Мениң гахарымы гетирмек үчин зынагәрлигици артдырың.²⁷ Шонун үчин хем, Мен саңа гаршы эл жөтердим, рысгалыңы кемелтдим ве сени өзүңи йигренийнлере, сениң зынагәрлигиден утанян пишишти гызларың эркине бердим.²⁸ Сен ашурлылар билен-де зына этдин, себәби сен доймаз-долмаздың, олар билен-де зына этдин, шонда-да ганмадың.²⁹ Зынагәрлигици сөвдагәрлерин юрды болан бабыллыларың юрдуна ченли артдырың; йөне мунун билен-де доймадың.

³⁰ Бу ишлериң эхлисими, утанчсыз лолының ишлерини эденинде, йүргиң нәхиلى межалсыз болды. Муны Хөкмүрован Реб диййэр.³¹ Хер көчәниң башында сен өзүңе чадыр гурдум, хер бир ачык мейданчада сеждегәх салдың. Сен бейлеки лолулар ялы болмадың, себәби музды әсгермедиң.³² Сен зынагәр, еринин ерине кесекилери кабул эдйэн аялсың!

³³ Эхли лолулара совгатлар берилйәр, сен болса эхли ойнашларыңа өзүң совгат берйәрсін, зынагәрлигиден хер тарапдан гелсиндер дийип пара берйәрсін.³⁴ Зынагәрлигиден бейлеки аяллара мензәмәйәрсін, себәби зынагәрлик этмек үчин хич ким сениң ызыңа дүшмейәр. Саңа музд төленмән, өзүң олара музд төлейәрсін, мунун үчин бейлекилере мензәмәйәрсін.³⁵ Мунун үчин, эй, азғын аял, Реббің сөзүни диңле:³⁶ «Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Сениң хаясызылғың әшгәр болуп, ойнашларың ве эхли нежис бутларың билен зына эдйәркәң, ялаңачлыгың үсти ачылды. Олара берен огулларың ганы үчин³⁷ кейпи-сапа эден эхли ойнашларың, эхли сөенлерини бүтин йигрененлерин билен бирликде үйшүрерин. Олары тутушлайын гаршыңа үйшүрип, оларың өнүнде сени ялаңачларын. Шейдип, сениң тутуш ялаңачлыгың ғөрерлер.³⁸ Мен саңа зына эден ве ган дөкен аяллара дегишли хөкүмлер чыкаарын. Өчли гахар-газабым ве габанжаңлыгым билен сениң ганыңы акдырарын.³⁹ Сени оларың элине берерин, олар сениң чадырыңы йықарлар, сеждегәхлерини күл-пекун эдерлер, әгниңден эшигиди сыпырлар, шай-сеплерини алыш, сени ялаңач ве алаң-ачык галдыраштар.⁴⁰ Олар жемагаты сениң гаршыңа күшгүррлер, сени дашларлар, гылышдан гечирерлер.⁴¹ Өйлерини ода якып, көп аялларың гөзлеринин алнында саңа хөкүм чыкаарлар. Мен зынагәрлигици бес этдирерин, инди гайдып ойнашларыңа музд төлемерсін.⁴² Шейлеликде, саңа болан гахар-газабымы өчүрерин, саңа болан габанжаңлыгым айрылар, онсоң Мен

көшешерин ве мундан соң гахарланмарын. ⁴³Сен яшлык гүнлерици ятламан, эден әхли херекетлерин билен Мени газапландырдың. Ине, Мен-де эден ишлерици өз башындан индереприн“. Муны Хөкмурowan Реб диййәр.

„Нәме үчин сен әхли нежис ишлериң үстүнө бу хаясызлыгыңы-да гошдун? ⁴⁴Ине, хеммелер сениң гаршыңа ‘Энесини ғөр-де, гызыны ал’ диең накылы айдарлар. ⁴⁵Сен өз әрини ве оглуны кемсidiйән энәниң гызысың, өз әрлерини ве огулларыны кемсidiйән уяларың уяссыың, сизин эжеңиз хетли, какаңыз болса аморлыды. ⁴⁶Гызлары билен бирликде сениң демиргазык тарапында яшаян улы уян Самариядыр, гызлары билен сениң гүнорта тарапында месген тутан кичи уян Содомдыр. ⁴⁷Сен оларың ёлларындан йөрәп, оларың нежис ишлериңи этмедиңми? Бу хем аз ялы, өз ёлларында олардан хем бетер боззулдың. ⁴⁸Өз барлыгымдан ант ичйәрин Хөкмурowan Реб диййәр уян Содом өз гызлары билен сениң өзүнин ве гызларыңың эденини этмеди. ⁴⁹Ине, сениң уян Содомың этмиши шуды: онун өзи-де, гызларыда текепбирдилер, оларда бол нан ве долы рахатлык барды, эмма олар гарыбы ве мәтәжи голдамады. ⁵⁰Олар өзлериңе гувандылар ве Мениң гөзүмин алнында нежис ишлер этдилер. Шонуң үчин хем муны ғөренимде, олары өнүмден сүпүрип ташладым. ⁵¹Самария сениң эден гүнәлериниң ярысыны-да этмеди, эмма нежис ишлериңиңде сен олардан гечирдин, эден әхли нежис ишлериң билен уяларыны акладың. ⁵²Сен-де утанжыңың

йүкүни чек. Нежислик билен эден гүнәлерин уяларыңыдан көпдүги себәпли олара еңил хөкүм чыкартдың. Олар сенден хас догры сайылдылар. Мунуң үчин утан ве өз утанжыңың йүкүни чек, чүнки сен уяларыны акладың. ⁵³Содомың, Самарияның ве оларың гызларының, олар билен бирликде сениң өнки абаданчылыгыңызы гайтарып берерин. ⁵⁴Шонда сен өз утанжыңы чекерсін, эден әхли ишлериңе утанаң, олара теселли боларсың. ⁵⁵Сениң уяларың Содом ве Самария өз гызлары билен бирликде өнки ягдайларына дөненлеринде, сен хем гызларың билен өнки ягдайларыңа дөнерсін. ⁵⁶Текепбир вагтыңда уян Содомың адыны диле алмаярдың. ⁵⁷Инди болса сениң пислигиниң үсти ачылды. Инди сен Эдом^a, пишишт гызлары ве сени йигренийән башга халклар тарапындан масгараланярысың. ⁵⁸Сен өз хаясызлыгың ве нежис ишлериңиң жәзасыны чекийэрсин“». Муны Реб айдяндыр.

Бакы әхт

⁵⁹Хава, Хөкмурowan Реб шейле диййәр: «Сен эден әхтиң бозуп, ичен антиң харладың. Мен-де сени эдил өз эдишиң ялы эдерин. ⁶⁰Йөне яшлыгында сениң билен бағлашан әхтими ятлап, сениң үчин бакы әхт беркаар эдерин. ⁶¹Өзүнден улы ве кичи уяларыны яныңа аланаңында, эден этмишлиерини ятлап утанаңсың. Мен олары саңа гызлыга берерин, эмма бу сениң әхтиң буюнча дәлдир. ⁶²⁻⁶³Мен сени әхли эден эрбет ишлериңден сапланымда, сен муны ятлап утанаң ялы, утанжыңдан яна ағзыңы ачмаз ялы,

^a 16:57 Эдом – кәбир голязмаларда Сирия.

сениң билен әхтими беркарап эдерин, шонда сен Мениң Ребдигими билер-син». Мұны Хөкмурыван Реб диййэр.

17-нжи бап

Ики бүргүт өзүм ағажы

¹Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:

²«Эй, ынсан оғлы! Ысырайыл халкына бир матал бер, бир тымсал айт.

³Хөкмурыван Реб шейле диййэр дий:

„Улы ганатлы, узын елекли,
дүрли реңкли мымық
түйлерден долы,
әпет бүргүт Ливана гонуп,
кедр ағажының депесини
зеледи.

⁴Ағажың ёқаркы шахасыны
ёлуп,
сөвдагәрлеринң юрдуна
гетирди,
тәжирлерин шәхеринде
ерлештириди.

⁵Онсоң юрдуң тохумындан алып,
оны хасыллы мейданда экди,
бол сувлар яқасында
ерлештирип,

сөвт ағажы кимин отуртды.
⁶Ол ғөгерип, пессежик бойлы
яйран

үзүм ағажына өврүлди,
шахалары өзүне тараң эгилди,
көклери өз астында.

Шейдип, бу үзүм ағажы болды,
шахалады, пудак чыкарды.

⁷Улы ганатлы ве көп елекли
башга бир әпет бүргүт барды.
Ине, яңқы үзүм ағажы
өз әкилен кешинден
оңа тараң көклерини әгрелтди.
Суварсын дийип,
шахаларыны оңа тараң
саллады.

⁸Ол шахалап, миве берип,
оңат үзүм ағажы болар ялы,
бол сувлар яқасында
хасыллы мейданда
экилипди“».

‘Ысырайыла Хөкмурыван Реб шейле диййэр дий:

«Ол үзүм шахасы бой алып
өсерми?

Биринжи бүргүт тәзе
балдаклары гуласын дийип,
көклерини согurmазмы,
мивесини ёлмазмы?
Көкүндөн согurmак үчин
гүйчли гол
я-да бейик гошун герек
болмаз ахырын.

¹⁰Ол әкилсе-де, бой алып
өсерми?
Гүндөгар шемалы уранда
бүтінлөй гурамазмы?
Өз ғөгерен кешлеринде
солмазмы?»

¹¹Онсоң маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ¹²«Инди питнечи халка: „Сиз

буларың нәмединин билмейәрсицизми?!“ дий. Олара шейле дий: „Ине, Бабыл патышасы Иерусалим гелип, онун патышасыны ве хан-беглери-ни Бабыла әкитди. ¹³⁻¹⁴Ол патышаның тохум-тиҗинден болан бир адамы алып, онун билен әхт баглашды; оңа ант ичириди. Ол мұны юрт кичигөвүнли болсун, гедемлик этмесин, әхтими саклар ялы, еринде дурсун дийип этди. Ол юрдун баштутанла-рыны есир эдин алып гитди. ¹⁵Йөне Иерусалимнің патышасы атлар ве көп эсгер берсін дийип, илчилерини Мұ-сүре ибермек билен Бабыл патыша-сының гаршысына гозгалаң туурозды.

Ол үстүнлик газанармы? Бу ишлеми эден аман галармы? Эден өхтини бозан халас болармы? ¹⁶Ичен антына бипервай гарандыгы, эден өхтини бозандыгы үчин Өз барлыгымдан ант ичйәрин: ол өзүни патыша эдип, тагтда отурдан патышаның меканы болан Бабылда өлер. Муны Хөкмүрован Реб айдяңдыр. ¹⁷Бабыллылар көп жанлары гырмак үчин беркитмелер салып, япгытлар гуранларында, гүйчли гошуны ве улы йыгны болса-да, фараон она сөвешде ярдам этmez. ¹⁸Ол эден өхтини бозды, ичен антына бипервай гарады; ол сез берен хем болса, бу ишлери этди; инди ол гутулмаз^{“”}. ¹⁹Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Өз барлыгымдан ант ичйәрин! Мен ол тарапдан бипервай гаралан антымы ве бозулан өхтими онун өз башына гетиреприн. ²⁰Мен торумы язырын, ол дузагыма дүшер, онсоң Бабыла гетирип, Маңа эден дөнүклиги себәпли она хөкүм чыкаарын. ²¹Онун өхли гач-гак эсгерлери гылычдан гечирилер ве аман галанлары чар тарапа даргадылар. Онсон сиз муны Мен-Реббин айдандыгымы билерсициз».

²²Хөкмүрован Реб шейле диййәр:
«Кедр агажының депесинден
бир шахажык алып
отурдарын.
Шахасындан бир яш балдак
ёлуп,
белент дагың депесинде
экерин.
²³Оны Ысрайылың белент
дагында отурдарын,
ол пудак чыкаар, миве берер,
шөхратлы кедр агажы болар.
Хер дүрли гушлар
шахаларында месген тутар,

хер хили ганатлы жандарлар
көлегесинде саялар.

²⁴Юрдуң өхли агачлары
белент агажы песелдійәнин,
пес агажы бейгелдійәнин,
яшыл агажы гурадяның,
гуран агажы гөгердійәнин
Мениң Ребдигими билерлер.
Муны Мен-Реб айдяңдырын,
амала-да ашырарын».

18-нжи бап

Гүнәли адамың гүнаси өз бойнұна болар

¹Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
²«Нәмे үчин сиз Ысрайыл юрды хакында „Аталар туршы үзүм ийдилер, огулларың диши гамашды“ диең накылы айдярысызы? ³Өз барлыгымдан ант ичйәрин, сиз бу накылы Ысрайылда гайдып уланмарсыңыз. Муны Мен Хөкмүрован Реб диййәрин. ⁴Ине, хер бир дири жан Мениңкидир. Аталарың жаны-да, огулларың жаны-да Мениңкидир; дине гүнә эден жан өлер. ⁵Эмма докручыл адам адаплатлы ве докры зады эдйәндир. ⁶Ол дагларда бутлара хөдүрленен гурбандықдан ийmez, ысрайыл халкының бутларына гөз дикмез, гоншусының аялы билен зына этmez я-да аяллының айбашылы вагтында онун билен ятмаз. ⁷Хич киме зулум этmez, бергидарың гиревини ызына гайтарар, талаңчылық этmez, ажа нан, яланажа дон берер. ⁸Өзүниң пейдасына карз берmez, гөтеримине пул берmez, элинни адаплатсызлық этмекден саклар, ики адамың арасында адаплаты хакыката лайык ерине етирер. ⁹Ол Мениң парзларымы ерине етирер, хөкүмлерими ак йүрекден долы

бержай эдер; ол догручыл адамдыр; ол хөкман дири галар». Муны Хөкмурowan Реб айдяндыр.

¹⁰⁻¹¹«Бу огул атасының хич бир эт-медик яманлықларыны эдип, ягши ишлерин ғырасында ғөрүнmez, гайтам, дагларда бутлара хөдүрленен гурбанлықдан иер, ғоңшусының аялы билен зына эдер. ¹²Гарыба ве мәтәже зулум эдер, талаңчылық эдер, гиревини ызына гайтармаз. Бутлара бил баглар, нежис ишлер эдер. ¹³Өз пейдасына карз берип, ғөтеримине пул берер. Бейле огул дири галармы? Ек, дири галмаз. Ол бу нежис ишлерин әхлисини этди, ол хөкман өлер ве дөкүлен ганы өз бойнуна болар.

¹⁴Айдалың, бу оглун-да бир оглы бар болса, ол атасының эден әхли гүнәлерини ғөрүп пикир эдер ве булар ялы ишлерин этmez; ¹⁵дагларда бутлара хөдүрленен гурбанлықдан ийmez, ысрайыл халкының бутларына бил багламаз, ғоңшусының аялы билен зына этmez. ¹⁶Хич киме зулум этmez, гирев алмаз, талаңчылық этmez, ажа нан, яланажа дон берер, ¹⁷гарыба зулум этmez, пейда ве ғөтерим алмаз. Эгер ол Мениң хөкүмлерими ерине етирип, парзларымы бержай этсе, какасының языгы зерарлы өлмән, ол хөкман дири галар. ¹⁸Онуң какасы болса өз эден гүнәлери үчин өлер, ол залымлық эдип, доганыны талады, халкының арасында ярамаз ишлер этди. ¹⁹Йөне сиз: „Нәме үчин огул атасының языгыны чекмейэр?“ диййэрсициз. Себәби бу огул адалаты ве догручыллыгы ерине етириди, Мениң әхли парзларымы берк саклап, олары долы бержай этди; ол хөкман дири галар. ²⁰Гүнә эден адам өлмелидир; атасының языгыны оглы

чекмез, оглуның языгыны-да атасы чекмез. Догручыл адам догручыллыгының, эрбет адам эрбетлигинин жоғабыны алар. ²¹Эрбет адам эден әхли гүнәлеринден тоба эдип, Мениң әхли парзларымы бержай этсе, адалаты, догручыллыгы ерине етире, ол хөкман дири галар, өлmez. ²²Онуң эден әхли җенаятлары барада ятланман, ол эден догры ишлеринде яшар. ²³Нәме Мен эрбет адамың өлүмини оңлаярыны? Мен онуң эрбет ёлларындан тоба эдип, дири галмагыны ислемейэрни нәме? Муны Мен Хөкмурowan Реб диййэрин. ²⁴Йөне догручыл адам өз догручыллыгындан дөнүп, эрбедин әхли нежис ишлерини, писликлерини этсе, ол дипри галармы? Онун эден догры ишлериниң хич бири ятланылмаз; ол өзүнин эден дөнүклиги билен этмиши ве гүнәси үчин өлер. ²⁵Йөне сиз: „Танрының ёлы догры дәл“ диййэрсициз. Эй, ысрайыл халкы, инди муны эшидин, Мениң ёлум догры дәлми? Нәдогры ёл сизиң ёлларыңыз дәлмидир? ²⁶Догручыл адам догручыллыгындан дөнүп, эрбетлик этсе ве өлсе, ол өз эден гүнәси себәпли өлер. ²⁷Эрбет адам-да эден эрбетлигинден дөнүп, адалаты ве догручыллыгы ерине етире, ол адам өз жаңыны халас эдер. ²⁸Ол өзүнің эден әхли гүнәлерине гөз етирип, олара тоба эдендиги үчин, хөкман дири галар, ол өлmez. ²⁹Йөне ысрайыл халкы: „Танрының ёлы догры дәл“ диййэр. Эй, ысрайыл халкы, Мениң ёлларым догры дәлми? Нәдогры ёл сизиң ёлларыңыз дәлмидир? ³⁰Мунун үчин, эй, ысрайыл халкы, Мен сизиң хер бирицизи өз тутан ёлуңыза ғөрә хөкүм эт-жек. Муны Хөкмурowan Реб диййэр.

Тоба эдип, әхли женаятларыңыздан эл чекин, шондан соң олар сизе гүнә этдирийән бүдреме дашы болмаз.
³¹ Эдийән әхли женаятларыңызы өзүңизден айрың, тәзе йүрек ве тәзе рух эдиниң! Эй, ысырайыл халкы, сиз нәме үчин өлжек болярсыңыз?
³² Мен хич кимиң өлүмини онламаярын. Мұны Мен Хөкмуреван Реб диййәрин. Шонуң үчин гүнәнзиден эл чекин-де, дири галың».

19-нұжы бап

Ысрайылың ёлбашчылары Учин ағы

¹ Сен Ысрайыл ёлбашчылары үчин шу ағыны айт:

² «Сениң энең кимди?

Арсланлар арасында эне арсланды!

Яш арсланлар арасында ятарды, өзгегендегін кемала гетирерди.

³ Чагаларындан бириси шир арслан болуп етишиди, авуны парчаламагы өвренди, адамлары ийди.

⁴ Миллетлер ол барада эшитдилер.

Оны дузагына дүшүрдилер, ченңеге илдирип, Мұсүре гетирдилер.

⁵ Энеси гарашып, умыдыны үзенсон, өзгегендегін башга бирини алып, оны шир арслан эдип етиштирди.

⁶ Ол арсланлар арасында гезді, шир арслан болуп етишиди, авуны парчаламагы өвренди, адамлары иймәге башлады.

⁷ Оларың галаларыны йықды,

шәхерлерини вейран этди. Юрт ве онуң ичиндәкілер аррылдысындан яна чоларды.

⁸ Төверегиндәки миллетлер оңа хұжұм этдилер; торларыны язып, оны дузага дүшүрдилер.

⁹ Ченңеге илдирип, капаса салдылар, Бабыл шасының хузурына гетирдилер.

Ысрайыл дагларының үстүндегі гайдып сеси эшидилмесин дийип, оны зындана ташладылар.

¹⁰ Энең багдакы үзүм агажы кимин сувларың боюнда экилипди, ол бол сувлардан яна хасыллы ве гүр шахалыды.

¹¹ Хөкүмдара хаса болар ялы гүйчили шахалары барды, бойы белент булутлара етди; белентлиги ве бол шахалары билен гөзе илип дуардды.

¹² Йөне оны газап билен согруп ере ташладылар; гүндогар ели мивесини гуратды, берк шахалары гопарылып солды, олары ялынлы от яқып ёк этди.

¹³ Ол инди өлдө, гурак ве сувсуз юртда экилди.

¹⁴ Онуң шахаларының бир чыбығындан от чыкып, шахасыны хем мивесини яндырды, хөкүмдарлық хасасы үчин берк шаха галмады».

Бу ағыдыр ве ағылығына-да галар.

20-нжи бап**Ісрайылың дөнүклиги**

¹Сүргүндө болян вагтымызың единжи йылышың бәшинжи айының онуна Ісрайыл яшулуларындан бирнәчеси Ребден маслахат сорамак үчин гелип, менин гаршымда отурды. ²Мана Реббин шу сөзи аян болды: ³«Эй, ынсан оглы! Ісрайыл яшулулары билен геплеш ве олара Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Сиз Менден маслахат сорамага гелдицизми? Өз барлыгымдан ант ичйөрин, Мен сизе Өзүме маслахат салдыртмарын. Мұны Хөкмүрован Реб диййэр. ⁴Олары хөкүм эт, эй, ынсан оглы, олары хөкүм эт! Олара ата-бабаларының не жис ишлерини айдып бер“». ⁵Олара Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: «Ісрайылы сайлан гүнүм Якубың неслине касам эден гүнүмдир ве Мұсүр юрдунда Өзүми олара аян эдип: „Худайыңыз Реб Мендирин!“ дийип ант ичен гүнүмдир. ⁶Хава, шол гүн Мен олары Мұсүр юрдундан чыкарып, олар үчин гөзлән юрдума, әхли юртлардан гөзел болан сүйт ве бал акян юрда гетиржекдигиме сөз бердим. ⁷Онсоң Мен олара: „Хер ким гөз дикйән не жис затларыны ташласын, өзүңизи Мұсүр бутлары билен харам этмәң; Худайыңыз Реб Мендирин“ дийдим. ⁸Йөне олар Мениң гаршыма гозгалаң туруздылар, Мени динлемек ислемедилер; оларың хич бири гөзлерине якымлы гөрүнйән не жис затларыны ташламады, Мұсүр бутларыны да терк этмеди.

Онсоң Мен гахар-газабымы Мұсүрде оларың башындан индержекдигими айтдым. ⁹Йөне оларың арасында

яшаян милletлериң гөзүниң алнында адыма ыснат гетирмезлик үчин, Өз адымың хатырасына херекет этдим. Мен ол милletлериң гөзүниң алнында ысрайыл халкыны Мұсүрден чыкарам билен, Өзүми олара аян этдим. ¹⁰Шейлеликде, олары Мұсүр юрдундан чыкарып, чөле гетирдим. ¹¹Мен олара парзларымы ве хөкүмлерими бердим. Бу хөкүмлери бержай эден хер бир адам яшар. ¹²Олары мukаддес халк эден Мениң Ребдигими билсінлөр дийип, Өзүм билен оларың арасында аламат болар ялы, мukаддес Сабат гүнлөрими хем олар үчин белледим. ¹³Йөне ысрайыл халкы чөлде Мениң гаршымға гозгалаң турузды. Мениң парзларымы, хөкүмлерими бержай эден адам аман галса-да, олар канунларымы ерине етири-медилер. Хөкүмлерими рет этдилер, мukаддес Сабат гүнүмиң канунларыны бүтінлей харладылар.

Онсоң Мен чөлде гахар-газабымы башларындан индерип, олары ёк эт-жекдигими айтдым. ¹⁴Эмма ысра-йыллары Мұсүрден чыкарандығымы ғорен милletлериң гөзүниң алнында адыма ыснат гелмесин дийип, Өз адымың хатырасына херекет этдим. ¹⁵Олары өзлериңе бержек ин гөзел юрдума, сүйт ве бал акян юрда гетирмежекдигиме чөлде ант ичдим. ¹⁶Оларың йүргеги бутларының ызына әзернедиги үчин, Мениң хөкүмлерими рет этдилер, парзларымы бержай этмедилер ве мukаддес Сабат гүнүмин қанунларыны харладылар. ¹⁷Йөне Мениң ене-де олара йүргегим авады, олары хеләк этмедиим, чөлде оларың соңуна чыкмадым. ¹⁸Чөлде оларың перзентлерине шейле дийдим: „Атабабаларыңызың парзларына эәрмән,

хөкүмлерини бержай этмәң, өзүцизи оларың бутлары билен харам этмәң.

¹⁹Худайыңыз Реб Менидириң. Мениң парзларымы тутун, хөкүмлерими долы бержай эдин, олары ерине етириң.

²⁰Мукаддес Сабат гүнүмиң канунларыны ерине етириң. Худайыңыз Мениң Ребдигими билмегиңиз үчин, бу Мениң билен сизиң араңызда аламат болар[“].

²¹Йөне перзентлер Мениң гаршыма гозгалан туурздылар; Мениң парзларымы долы бержай этмедилер, булары ерине етирен адам аман галса-да, хөкүмлерими рет этдилер, мукаддес Сабат гүнүмиң канунларыны харладылар.

Онсоң Мен чөлде гахар-газабымы башларындан индерип, олары ёк эт-жекдигими айтдым.²²Мұңа гарамаздан, ысрайыллары Мұсұрден чыкаранымы гөрөн милдетлерин назарында адымғызынат жасап, гелмесин дийип, ене элими ыза чекдим ве Өз адымың хатырасына херекет этдім.²³Мұндан башга-да, Мен олары милдетлер арасына пытрадып, башга юртлара даргатжақдығыма чөлде ант ичдім.

²⁴Оларың гөзлери ата-бабаларының бутларының ызындастығы үчин, хөкүмлерими ерине етирмединер, парзларымы рет этдилер ве мукаддес Сабат гүнүмиң канунларыны харладылар.²⁵Мұнун үчин Мен олара яғшы болмадық парзлары ве ерине етирен адам аман галмаз ялы хөкүмлери бердім.²⁶Олары өзлериниң гетирен гурбанлыклары билен харама чыкардым, илкинжи дөглан чаганы от үсти билен гурбан этмәге ёл бердім. Шейдип, Мен олара ховп салдым ве Өзүмиң Ребдигими билсінлөр дийдім.

²⁷Мунун үчин, эй, ынсан оглы, ысрайыл халкы билен геплеш ве олара Хөкмурон Реб шейле диййэр дий:

«Ата-бабаларыңыз дөнүклик этмек билен бирликде Маңа дил-де етири-дилер.

²⁸Мен олары вада берен юрдума гетиренимде, олар хер бир гөрөн бейик байырлықда, хер бир гүр япрақлы ағажың астында гурбанлык-ларыны хөдүрледилер. Ол ерде Мениң гахарымы гетирійән садакала-

рыны, хошбой ыслы түтегилерини ве ичги садакаларыны хөдүр этди-лөр».

²⁹Онсоң Мен олардан: «Сизиң бу гидійән сеждегәхиниз нәхили ер?» дийип сорадым. Шонун үчин хем бу

ерлере шу гүне ченли хем сеждегәх-лөр[“] дийийләр.

³⁰Мұңа гөрә ысра-

йыл халкына Хөкмурон Реб шейле диййэр дий:

«Нәме үчин сиз өзүцизи ата-бабаларыңызың ёл-йөрелгелери

билен харам эдип, оларың йигренжі затлары билен зынахорлық эдійәрси-

нис?

³¹Сиз бу гүне ченли огууллары-

ңызы отда гурбанлық хөкүмүнде хө-дүр эдип, әхли бутларыңыз билен

өзүцизи харам эдійәрсилиз. Шундан соң, эй, ысрайыл халкы, Мен сизе

Өзүме маслахат салдырынымы? Өз барлығымдан ант ичіәрин, – Хөкмү-

рован Реб диййэр – Мен сизе масла-хат бермерин.

³²Сиз: „Ағажа ве даша сығынып,

биз-де бейлеки милдетлер ялы, башга юртлардақы тайпалар ялы боларыс[“]

диййәрсилиз, эмма ақылыңызда ай-ляян бу затларыңыз амала ашмаз.

³³Өз барлығымдан ант ичіәрин, – Хөкмү-рован Реб диййэр – Мен гүйч-гудратым ве гахар-газабым билен үстүңиз-ден хөкүм сүрерин.

³⁴Гүйч-гудратым

^a 20:29 Сеждегәхлер – еврейче гидип ве сеждегәхиниз сөзлериң айдылышы мензешdir.

хем гахар-газабым билен сизи халкларың арасындан чыкаарын ве даргадылан юртларыңыздан ызыңыза йыгнарын.³⁵ Онсоң сизи халкларың чөлүне гетирип, йүзбе-йүзлемешип, сизе хөкүм чыкаарын.³⁶ Мұсұр чөлүнде ата-бабаларыңыза нәхили хөкүм чыкаран болсам, сизе хем шейле хөкүм чыкаарын. Муны Хөкмурowan Реб диййэр.³⁷ Мен сизи гөздөн гечирип, әхте боюн болмага межбур эденин.³⁸ Питнечилери ве Мениң гаршыма женаят эденлери сизиң араныздан айтарын, олары гелмишек болуп яшаян юртларындан чыкаарын, йөне олар Ысрайыл юрдуна гирmezлер. Шонда сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз.

³⁹ «Эй, ысрайыл халкы, Хөкмурowan Реб шейле диййэр: „Мениң диңлемежек болсаныз, гидин, мундан бейләк хер ким өз бутларына гуллук этсин; йөне садакаларыңыздыр бутларыңыз билен Мениң мukаддес адымғын снат гетирмән.⁴⁰ Ысрайыл халкы, юртдақыларың ахлиси Маңа мukаддес дағында, Ысрайылын белент дагында гуллук эдер. Муны Хөкмурowan Реб диййэр. Мен олардан шол ерде разы боларын. Мен әхли мukаддес затларыңыз билен бирликде садакаларыңызы ве гымматлы совгатларыңызы шол ерде талап эдерин.⁴¹ Сизи халкларың арасындан чыкарып, даргадылан юртларыңыздан ыйғанымда, сизи хошбой ыс хөкмүнде кабул эдерин ве миллетлерин гөзлериңин алнында Өз мukаддеслигими ыкрап эдерин.⁴² Сизи ата-бабаларыңыза бермеклиге ант ичен юрдума, Ысрайыл юрдуна гетиренинде, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз.⁴³ Онсоң сиз эрбет ёлларыңызы, өзүңизи харам эден

әхли ишлерицизи ол ерде ятларсыңыз ве эден әхли писликлерицизден яңа өзүңизи йигренерсиңиз.⁴⁴ Эй, ысрайыл халкы! Мен сизиң өз тутан ёлларыңыза ве ярамаз ишлерицизе гөрә дәл-де, Өз адымың хатырасына херекет эденинде, сиз Мениң Ребдигими билерсиңиз»⁴⁵. Муны Хөкмурowan Реб диййэр.

Негеп токайы хакындағы пыгамберлик

⁴⁵ Маңа Реббинң шу сөзі аян болды:
⁴⁶ «Эй, ынсан оғлы! Йүзүңи Теймана өвүр-де, Дарома вагызы эт, Негеп токайына гаршы пыгамберлик эт.⁴⁷ Оңа Реббинң сөзүни эшил, Хөкмурowan Реб шейле диййэр дий: „Ине, Мен ичинде от туташдырарын, ол сендейки хер бир өсүп отуран ағажы хем, гуран ағажы хем кейдүрер. Ловляян ялын сөндүрилмез ве ғүнортадан демиргазыга ченли әхли йүзлер онун билен бирликде янар.⁴⁸ Әхли адамзат оды Мен-Реббинң туташдырандығыны گөрер; от сөндүрилмез».

⁴⁹ Онсоң мен: «Вах, Хөкмурowan Реббим! Олар мен хакда „Ай, ол өзүнден тослап тапяр-лай!“ дийиштәрлер» дийдим.

21-нижи бап

Реббинң гылышы

¹ Маңа Реббинң шу сөзі аян болды:
² «Эй, ынсан оғлы! Йүзүңи Иерусалим тарап өвүр-де, мukаддес ерлере гаршы вагызы эт, Ысрайыл юрды бара-да пыгамберлик эдип,³ оңа Реб шейле диййэр дий: „Ине, Мен саңа гаршыдырын, гылышымы гынындан чыкарып, ягшыны-да, яманы-да сенден кесип ташларын.⁴ Ягшыны-да, яманы-да

сенден кесип ташламак үчин гүнортадан демиргазыга ченли өхли ынсан на гаршы гылыжымы гынындан чыкарапын.⁵ Шонда тутуш адамзат гылыжыны гынындан чыкаран Реббиң Мендиними билер; инди гылыжы гынына салмарын⁶. «Эй, ынсан оглы, ах чек, оларың гөзлериниң алнында йүргици парапалап, ажы гөзяш дөк.

⁷ Олар саңа: „Нәме бейле гам-гусса батын?⁷“ диенлеринде, сен олара: „Гелен эрбет хабар зерарлы гама батырын. Муна хер бир йүрек эрәр, өхли эллэр говшар, хер бир рух тапдан дүшер, хер бир дыз эпилер. Ине, хабар гелйәр, ол амала ашар⁸ дий». Муны Хөкмуреван Реб диййәр.

⁸ Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:
⁹ «Эй, ынсан оглы! Пыгамберлик эт ве Реб шейле диййәр дий:

,„Гылыч! Гылыч!
ол йителдилди, чархланды!

¹⁰ Бу өлдүрмек үчин йителдилди,
йылдырым кимин чаксын
дийип чархланды.
Биз нәдип шатланып билерис?

Оглум, сен таяғы ве теммини
харладың ахырын.

¹¹ Гылыч уланмак үчин
чархланмага берилди;
гылыч ганхорың элине
берилсин
дийип йителдилди,
чархланды.

¹² Эй, ынсан оглы! Перят эт,
багыр!
Чүнки бу гылыч Мениң
халкымың,
өхли Ысрайыл
ёлбашчыларының үстүндөн
иниәр.
Ысрайыл ёлбашчылары
Мениң халкым билен

бирликде гылычдан гечирилер;
мунун үчин дәшүңи юмрукла.

¹³ Бу бир синаңдыр; таяк
эсгерилмесе, соны
нәме болар?⁹» Муны
Хөкмуреван Реб диййәр.

¹⁴ «Эй, ынсан оглы, пыгамберлик
эт ве элици чарп.
Гой, гылыч ики, хатда үч
гезек чапсын.

Бу өлдүрйән гылычдыр, көп
санлы ынсанлары гыран,
олары хер яндан гуршан
гылычдыр.

¹⁵ Шейдип, оларың горкудан яңа
йүреги бүкгүлдесин,
бүдремелери артын дийип,
Мен өхли дервазелеринде
хови салын гылыжы гойдум.
Пах-пах, гылыч йылдырым
кимин парлады,
гырмак үчин чыкарылды.

¹⁶ Эй, гылыч, сагыңа чоз, солуңы
чап,
угруң нирә болса, шона-да
гит.

¹⁷ Мен-де маңлайыма уарын,
гахар-газабым ятышар,
муны Мен-Реб дийдим».

¹⁸ Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:
¹⁹ «Эй, ынсан оглы, Бабыл патышасының гылыжы гелер ялы, өзүңе ики ёл белле, икиси-де бир юртдан чыксын. Гала баряң ёлун башында бир белги ясап гой. ²⁰ Аммонларың Раба галасына я-да Яхудадакы берк диварлы Иерусалимे гирер ялы, гылыч үчин ёл яса. ²¹ Чүнки Бабыл патышасы ики ёлун башында дуруп жөгөп агтаряр. Ол оклары силкелейәр ве бутлара маслахат салып, гурбанлық малының багрына середийәр. ²² Онун саг элинде Иерусалими гөркезйән пал бар. Онда

дивар йыкян пүрслери ерлешдирмек, өлүм буйругыны бермек, сөвеш награларыны чекмек, дервезелери юмружи гураллары гоймак, беркитмелер ве дивара чыкмак үчин япгыттар гурмак барада айдыляр.²³ Бабыл патышасына ант ичип, касам эденлерин назарында бу бош пал болар; эмма олар эле салнанда, пал булара язығы ятладар».

²⁴ Шонун үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Сиз женаятларыңызың үстүни ачмак билен язығыңызы ятлатдыңыз. Эхли ишлеринизде гүнәлеринизи гөркезмек билен язығыңызы ятлатдыңыз. Шонун үчин зорлук билен эле дүшерсисиз.

²⁵ Эй, Ысерайлын дерексиз, пис хөкүмдары, соңкы гүнүң якинлашды, соңкы жеза гүнүң етип гелди!»

²⁶ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Селләңи айыр, тәжини чыкар.

Инди бу бейле болмаз. Пес болан бейгелер, бейик болан песелер.

²⁷ Вейран! Вейран!

Шәхери вейран эдерин! Хөкүм чыкарян гелийэнчә, бу баша бармаз. Соңра Мен шәхери она берерин».

²⁸ «Сен болса, эй, ынсан оглы, пыгамберлик эт ве масгаралайжы сөзлөр айдян аммонлар барада Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий:

„Гылыш, гылыш! Өлдүрмек үчин гындан чыкарылды, ювутсын ве йылдырым кимин чаксын дийип йителдилип чархланды.

²⁹ Эй, аммон халкы, сен хакда гөрүлгөн гөрнүшлөр бидерек, атылян паллар яландыр.

Эй, гылыш, ол залым пислерин бойнуны чапып ташла, чүнки оларын соңкы гүни гелди, ахыркы жөзасының вагты етди.

³⁰ Гылышы гыныңа сал! Ярадылан еринде, додгук меканыңда Мен сана хөкүм чыкарын.

³¹ Устүнзие гахармын дөкүп, газап одумы үфләрин, сени өлдүрмәге забун вагышларың элине берерин.

³² Сен ода одун боларсың. Ганын тутуш юртда акар, инди сен хич хачан ятланмарсың; чүнки муны Мен-Реб айтдым“».

22-нжи бап

Иерусалимин ғүнәси

¹ Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:

² «Бу ганхор шәхери хөкүм эт, эй, ынсан оглы, оны хөкүм эт! Онсоң оңа өзүнүң эден нежис ишлерини айдып бер.³ Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Эй, өз ичинде ган дөкүп, вейранчылыгыны тайярлайш шәхер! Бутлар ясап, өзүни харам эйдән шәхер!⁴ Дөкен ганларың билен этмишли болдуң, ясан бутларың билен харам болдуң; гүнлериңиң соңуны якинлашдырың, йылларыңың соңуна чыкдың. Шонун үчин хем Мен сени миллетлерин өңүнде утанжа, эхли юртларың өңүнде масгарачылыга

сезевар эдерин. ⁵Эй, ады нежис ве ичи говгадан долы шәхер, якындақылар-да, узакдакылар-да сени мас-гараларлар.

⁶Ине, ичинде яшаян хер бир Ысрайл ёлбашчысы өз гүйжүнин чатдығындан ган дәкійәр. ⁷Олар ата-энәни кемситдилер, сениң ичинде гелмишеге сүтем этдилер, дул хатына ве етиме зулум этдилер. ⁸Сен Мениң мукаддес затларыма ве мукаддес Сабат гүнүмің канунларына бипервай гарадың. ⁹Ган дәкмек үчин аранызда тәхметчилер бар. Өз араныздакылар дагларын үстүнде гурбанлық ийдилер ве хаясызлық этдилер. ¹⁰Оларың кәбири өз аталарының аялы билен ятды. Сениң ичинде аял харамка намысына дәгилди. ¹¹Кимсе гонщусының аялы билен нежис иш этди; кимсе утанман өз гелни билен зына этди; кимсе өз аял уясының, өз атасының гызының намысына дегди. ¹²Ган дәкмек үчин сениң ичинде пара алдылар; сен пейда ве ғөтерим алдың, зорлук билен гоншындан газанч этдиң ве Мениң унұттың. Муны Хөкмурон Реб айдяндыр.

¹³Ине, эден харам газанжың ве өз ичинде дәкен ганың үчин Мен элими элиме уаратын. ¹⁴Сениң билен иш салшан гүнлеримде йүрөгін берк, эллериң гүйчли болармы? Муны Мен-Реб айтдым. Оны ерине хем етирерин. ¹⁵Мен сени миллетлерин арасына даргадарын, юртлара пытрадарын, харамлығыңың сонуна чыкарын. ¹⁶Миллетлерин ғөзүнің алнында өзүни харам этмегиңи бес әденинде Мениң Ребидими билерсің“.

¹⁷Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:
¹⁸«Эй, ынсан оғлы! Ысрайл халкы

Мениң үчин галынды болды; оларың бары бир көрүкде әредилен күмшүң галындысы бүрүнч, галайы, демир ве туршун галындысы ялыдыр. ¹⁹Мунуң үчин Хөкмурон Реб шейле диййәр: „Барыңызың галынды боландығыңыз үчин, Мен сизи Иерусалимің ортасына йығнарын. ²⁰Эретмек үчин оды үфләп, күмши, бүрүнжи, демри, гуршұны ве галайыны көрүге салышла-ры ялы, Мен-де сизи гахар-газабым билен шәхере салып әредерин. ²¹Сизи йығнап, газап одумы үстүнізе үфлә-рин ве сиз шәхерің ичинде әрәсиңиз. ²²Күмшүң көрүкде әрейши ялы, сизде шәхерің ичинде әрәсиңиз, онсоң гахар одуны үстүнізе дәкениң Мен-Ребидими билерсің“.

²³Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:
²⁴«Эй, ынсан оғлы! Оңа: „Сен газап гүни тәмізленмәдік, үстүнен яғыш яғ-мадық юртсун!“ дай. ²⁵Онуң ичиндәки хөкүмдарлары ^a арлап авуны пар-чалаян арслан киминдир; олар адам-лары ювуттылар, байлық ве мал-мүлк алдылар, өз ичинде дулларың саныны көпелтдилер. ²⁶Онуң руханылары канунларымы басғыладылар, мукаддес затларымы харладылар; мукаддес зат билен йөнекей задың арасында парх гоймадылар, харамың ве хала-лың нәмедигини халка өвретмәдилер, мукаддес Сабат гүнүмин канунларына бипервай гарадылар; Мен оларың арасында әсгермезчилиге дучар болдум. ²⁷Араларындақы ёлбашчылары харам газанч үчин ган дәкмекде, адам жаңыны ёқ этмекде авуны парчалаян гүртлар киминдир. ²⁸Пыгамберлери бош ғөрнүшлер ғөрүп, яландан пал атып, бу этмишлеринң үстүнен хек

^a 22:25 *Хөкүмдарлары* – кәбир голязмаларда *пыгамберлерин* дилдүвшүүги.

чалярлар. Мен-Реб айтмадык болсам хем, „Хөкмүрован Реб шейле диййәр“ диййәрлер.²⁹ Юрдун халкы бири-бирини эзип, талаңчылық этди, гарыба ве мәтәже зулум этди, нәхак ере гелмишеге сүтем этди.

³⁰ Юрды хеләк этмезлигим үчин дивары тәзеден бежерип, онуң гәдигинде юрт үчин өнүмде дуруп билжек бир адам агтардым, йәне тапып билмедин. ³¹ Шонуң үчин хем Мен оларың үстлерине газабымы дәкдүм, гахар одум билен олары якып ёк этдим. Эден ишлерини өз башларындан индердим». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

23-нжи бап

Охола ве Охолыба

¹ Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
² «Эй, ынсан оглы! Бир энеден доглан ики гыз барды. ³ Олар яшкалар Мұсұрде лолы болуп, зына этдилер. Ол ерде оларың мәмелери элленди ве гыз гөвүслери гысымланды. ⁴ Улусының ады Охола, кичисиниңкі болса Охолыбады. Олар Мениңкі болдулар, огуллар ве гызлар докурдылар. Атларына гөрә Охола Самарияды, Охолыба Иерусалимдир. ⁵ Охола Мениңкікә зына эдип, ойнашлары болан ашур ёлбашчыларына гөвүн берди. ⁶ Булар мавы эшик гейнен хәkimлер билен эмелдарларды, әхлиси ғөрмегей яш йигитлер ве атлы эсгерлерди. ⁷ Охола Ашурың ғөрнүкли адамларына өзүни зынагәрлиге берди. Ол кимлере гөвүн берен болса, шоларың бутлары билен өзүни харам этди. ⁸ Мұсұрлилар билен хем зынагәрлигини гоймады. Ол яшка мұсұрлилар онуң билен ятдылар, гыз гөвүслерини гысымладылар ве

зыналарыны онуң үстүне дәкдүлөр. ⁹ Шонуң үчин Мен оны гөвүн берен ойнашларының элине, ягны ашурларың элине бердим. ¹⁰ Олар онуң ялаңчалығыны паш этдилер, огулларыны ве гызларыны алдылар, өзүни болса гылыш билен өлдүрдилер. Она хәкүмлөр чыкарылды ве ол аялларың арасында масгары болды.

¹¹ Аял доганы Охолыба муны ғөрсө-де, гөвүн бермекде ондан хем аз-ғынды, зынагәрлиги уясыныңқыданда чөкдерди. ¹² Ол беземен гейнүүли ашур ёлбашчыларына хәkimлере, эмелдарлара, ат мүнийэнлере, ғөрмегей яш йигитлерин өзүни барына гөвүн берди. ¹³ Мен онуң харам боландығыны ғөрдүм; икисиниң хем ёлы бирди. ¹⁴ Эмма Охолыба зынагәрлигини артдырды, ол гызыл реңклер билен диварың йүзүнэ чекилен бабыллы эрекклериниң шекилини ғөрди. ¹⁵ Шейле хем биллери гушаклы, башлары улы селлели, әхлиси серкере сыйпатты, аслы бабыллы боланларың суратыны ғөрди. ¹⁶ Охолыба олары ғөрен бадына гөвүн берип, бабыллыларың юрдұна чапарлар ёллады. ¹⁷ Бабыллылар онуң янына, сөйги дүшегине гечди-лер, зынагәрликлери билен оны харам этдилер. Бабыллылар билен өзүни харам эденден соң, олары калбы билен йигренди. ¹⁸ Охолыба зынагәрлигини ве ялаңчалығыны ачык паш эденде, онуң уясыны йигрениш им ялы, калбым оны-да йигренди. ¹⁹ Охолыба Мұсұр юрдунда зынагәрлик эден яшлык гүнлерини ятламак үчин зынагәрлигини хас артдырды. ²⁰ Гөврелери эшегин ғөвреси кимин ве биллери атың били кимин болан ойнашларына гөвүн берди. ²¹ Шейле-ликде, мұсұрлилар сениң мәмелерици

элләп, гыз гөвүслерини гысымлан дөврүндәки ялы яшлык хаясызылының этдин».

²²Шонун үчин, эй, Охолыба, Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мен сениң ийгренен ойнашларыңы өзүңе гарши күшгүрерин, олары хер яндан саңа гарши аяга галдырарын. ²³Бабыллылары, әхли кесетлери, пекотлары, шовалары, ковалары ве олар билен бирлікде тутуш ашурлары ғөрмегей яш ийгитлери, хәкимлерін ве эмелдарларың барыны, серкеделери ве ёлбашчылары, ат мүнйәнлери саңа гарши гоярын. ²⁴Олар яраглар, сөвеш арабалары, ат-арабалар ве бир топар халқлар билен саңа гарши чыкып, улы-кичи галканлары, демир тувлугала-ры билен даш-төверекден дашины аларлар. Мен олара хөкүм этмек ыгтыярыны берерин, олар өз дәп-дес-сурлары боюнча саңа хөкүмлер чыкараарлар. ²⁵Саңа гарши габанжан-лыгым оянар. Олар саңа газапланып ёвуз дараашарлар, бурнуңы ве гулакларыны кесип ташларлар, аман галанларыңыз гылычдан хеләк боларлар. Огулларыны ве гызларыны аларлар, аман галанларыңызы от якып ёк эдер. ²⁶Олар сениң гейимиңи сыптарлар, овадан шай-сеплерини аларлар. ²⁷Мен сениң Мұсурден гетириен хаясызылығың ве зынагәрлигиң соңуна чыкарын. Сен олара инди габагыны галдырмарсың, Мұсүри гайдып ятламарсың». ²⁸Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мен сени өз ийгренен адамларыңың, калбыңың ийгрененлериниң элинен берерин. ²⁹⁻³⁰Оларың саңа гарши өзлерини алып барышлары ийгренчли болар, сениң әхли зәхметиңиң хасылыны алып, сени ялаңаң хем алаң-ачык гоярлар. Сен

миллетлер билен зына этдин, ола-рың бутлары билен харам болдун. Шейлеликде, зынагәрлигиң ялаңа-лыгы паш болар. Бу затларың әхли-си хаясызылығың ве азғынлығың се-бәпли башындан инер. ³¹Сен уяңың ёлундан йөредин, Мен онуң кәсеси-ни сениң элиңе берерин». ³²Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Сен уяңың чуң ве гиң кәсесинден ичерсін, бу кә-сәнин пүрепүрдиги себәпли, сениң үстүндөн гүлнүп масгара боларсын. ³³Серхощылқанда ве гайгыдан долар-сың, ол сениң уяң Самарияның кә-сессидир, ол элхенчлик хем вейран-чылык кәсессидир. ³⁴Оны ичип түкедерсін, бөлеклерини енжип, гөвсүңи парчаларсың, Хөкмүрован Реб: „Мұнны Мен айтдым“ диййэр». ³⁵Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мени унудандығына, Менден йүз өврендигине ғөрә сен хем өз хаясызылығың ве зынагәрлигиң үчин жезаны чек».

³⁶Реб маңа шейле дийди: «Эй, ын-сан оғлы! Сен Охола ве Охолыбаның үстүндөн хөкүм чыкар! Олара нежис ишлерини билдири. ³⁷Олар зына этди-лер, эллери ган дәқди; бутлары билен зына этди-лер. Маңа догран чагаларыны-да иймит хөкмүнде оларың бутларына хөдүрледи-лер. ³⁸Маңа-да шу иши этди-лер: шол гүн Мениң мукад-дес өйүми харама чыкарылар, мукад-дес Сабат гүнүмиң канунларыны харладылар. ³⁹Бутлары үчин чагала-рының дамагыны чаланларындан соң, хут шол гүн мукад-дес өйүми харла-мак үчин ол ере гирди-лер, ине, Мениң өйүмиң ичинде шейле этди-лер.

⁴⁰Хатда, сиз, ики уя! Узаклардан адамлар гелер ялы чапарлар ёлла-дыңыз, олар гелди-лер. Олар үчин

сиз ювундыңыз, гөзлерицизе сүрме чекдиңиз, шай-сеплер билен безенип,⁴¹ шанлы дүшекде отурдыныз, дүшегин өнүндө болса тайын сачак барды. Мениң якымлы ыслы түтегим билен яғымы онун үстүнде гойдуңыз.

⁴² Аладасыз мәрекәнин шовхұнлы сеси яңланярды; көпчүлик адамлар билен бирликде өлдөн серхөшлар хем гетирилди. Олар бу ики уяның билеклерине билезиклер дақылар, башларына гөзел тәчелері гейдирдилер. ⁴³ Онсоң мен: „Вах, бу бир зына эдип, сандан чыкан аял-а, эмма олар онун билен жынс гатнашықларыны этмеклерини довам этдирийэрлер“ дийдим. ⁴⁴ Олар бир лолының янына гирилиши ялы, онун билен ятдылар. Шейдип, хаясыз аяллар болан Охоланың ве Охолыбаның янына гирдилер. ⁴⁵ Эмма докручыл адамлар олара зынахор ве ганхор аялларыңыз ялы хөкүм чыкараптар, себеби олар зынахордурлар ве эллерины гана буладылар».

⁴⁶ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Оларың гаршысына жемагаты өрүз, олары ховп астына ве талана сал. ⁴⁷ Жемагат олары дашлар, гылышлары билен керчәр, огул-гызыларыны өлдүрип, өйлерини якар. ⁴⁸ Шейдип, Мен көртдаки хаясызлыгың соңуна чыкарын, әхли аяллар мундан сапак алыш, сизиңки ялы хаясызлық этмезлер. ⁴⁹ Олар хаясызлыгыңызы өз үстүнizе йүкклөрлер. Сиз бутларыңызың гүнәсинин жезасыны чекерсиңиз. Шонда сиз Мениң Хөкмүрован Ребдигими билерсиңиз».

24-нжи бап

Гайнаян газан

¹ Сүргүнде болян вагтымызың до-кузынжы йылының онунжы айының

онуна маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ² «Эй, ынсан оглы! Өзүңе шу гүнүң, хут шу гүнүң сенесини язып гой. Бабыл патышасы хут шу гүн Иерусалими габамага башлады. ³ Питне-чи халка бир тымсал айдып, Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Газан атар, газан атар-да, ичине сув гүй. ⁴ Эт бөлеклерини, ягны бут ве дөшүң онат бөлеклерини онун ичине ат. Оны сайлама омачалардан долдур. ⁵ Сүриниң иң сайламасындан ал. Газаның ашагындаки одунлары үйшүр, газаны мазалы гайнат, ичиндәки омачалар бишсин“».

⁶ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Ганхор шәхерин халына вай! Кесмек тутан, кесмегинден арасаланмадык бу газаның халына вай! Сайламаздан эти газандан бөлек-бөлек эдип чыкарып зыңың. Шәхерин ганы онун ортасынадыр; ол оны ялаңаң гаяның үстүнеге дөкди; оны гум билен өртер ялы ере дөкмеди. ⁸ Мен хем газабымы туташдырып, оч алар ялы онун ганыны ялаңаң гаяның үстүнеге дөкдүм, онун үсти өртүлmez». ⁹ Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Ганхор шәхерин халына вай! Мен-де одун үйшмегини хас белент эдерин. ¹⁰ Одунлары үйшүр, оды туташдыр, эти.govужа бишир, чорбаны гайнат, гой, омачалар-да янып көйсүн! ¹¹ Онсоң бош газаны онун көзлеринин үстүнде гой. Шейдип, ол гызар, миси янар, пислиги ичинде эрәп, кесмеги айрылар. ¹² Онун бар зәхмети бидерек болды, галың кесмеги ондан айрылмая; кесмегиң айрылмагына хатда от хем ярдам этмез. ¹³ Хаясызлыгың сени харам этди. Мен сени тәмизләжек болдум, эмма сен тәмизленмек ислемедин. Саңа

гаршы туташан газабым ятышяңча, сен харамлығындан тәмизленмерсін.

¹⁴Мұны Мен-Реб айтдым, бу бержай болар, Мен оны әдерин. Жәзаңы гечмерин, гайғырмарын ве хайпым гелмез. Өз тутан ёлларыңа ве ишлериңе лайыктықда сана хөкүм чыкарылар». Мұны Хөкмуреван Реб диййәр.

Эзекиел пыгамбериң аялы өлийәр

¹⁵Маңа Реббің шу сөзи аян болды: ¹⁶«Эй, ынсан оғлы! Ине, Мен гөзлериңе ин гымматты болан кишини бир зарбада сенден аларың, йөне сен зейренме, аглама, гөзяш дәкме. ¹⁷Дымып ах чек; өлиң үчин яс тутма; селләңи гей, чарығыңы гей, сакгалыңы өртме; яс өчөргини ийме».

¹⁸Шейлеликде, мен даңдан халқа бу сөзлери айтдым; ағшам болса аялым өлди. Эртеси даңдан мен әхли зады өзүме буйрулыши ялы бержай этдим.

¹⁹Халқ маңа: «Сениң әдіән бу заттарыңың бизе нәме дахылы бар? Мұны бize айтжак дәлми?» дийди. ²⁰Онсоң мен олара өзүме Реббің сөзүнің гелендигини айтдым: ²¹«Ысрайыл халқына Хөкмуреван Реб шейле диййәр дий: „Мен гүйжүңизң буйсанжы, гөзүңизң арзувлаяны, жаныңызың мәхреми болан мұқаддес ейүми харлатмакчы. Галдырып гайдан огул-гызларыңыз гылышдан өлерлер“.

²²„Сиз-де мениң әдишим ялы әдерсіңиз; сакгалыңызы өртмерсіңиз ве яс өчөргини иймерсіңиз. ²³Селләңиз башыңызды, чарығыңыз аяғыңызды болар. Яс тутмарсыңыз, агламарсыңыз, эмма этмишлиеріңиз зерарлы гурап ёк боларсыңыз, бири-бириңиз үчин ах чекерсіңиз“.

²⁴„Эзекиел сизиң үчин бир аламат болар, ол нәме эден болса, сизем шоны

әдерсіңиз. Бу хадысалар йүзе чыканда, сиз Мениң Хөкмуреван Ребдигими билерсіңиз“».

²⁵⁻²⁶«Эй, ынсан оғлы! Мен оларың гүйжүни, гөзеллік шатлығыны, гөз гуванжыны, жанларының перваз урған задыны, огул-гызларыны олардан алан ғұнұм бу беладан гачып гутулан бири гелип, мұны саңа хабар берер. ²⁷Шол ғұн беладан гачып гутулан адам билен геплешмек үчин саңа тәзеден дил битер, сен гепләрсің, гайдып дилиң тутулмаз. Сен олар үчин бир аламат боларсың, онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

25-нжи бап

Аммон юрдуна гаршиы пыгамберлик

¹Маңа Реббің шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оғлы! Йүзүңи аммонларға тарап өвүр-де, оларың гаршиына пыгамберлик эт. ³Хөкмуреван Реббің сөзүни әшидиң! Хөкмуреван Реб шейле диййәр дий: „Мениң мұқаддес өйүми харланларында, Ысрайыл юрдуны вейран әденлеринде ве яхуда халқыны сүргүн эденлериңде, сиз олар барада: ‘Пах-пах! Не ажап!’ дийшип бегендіңиз. ⁴Шонуң үчин, ине, Мен сизи мұлк хөкмүнде ғұндогар халкларының элине берерин. Олар дүшелгелерини сизин араңызда гуарлар, чадырларыны сизде дикерлер, олар сизин мивелеріңизи иерлер, сүйдүңизи ичерлер. ⁵Раба галасыны дүелерің өрусине ве Аммон юрдуны доварларың ятагына өврерин. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсіңиз“». ⁶Хөкмуреван Реб шейле диййәр: «Сиз эллериңизи чарпайып, танс этдиниз, Ысрайыл юрдуна

болан йигренжициз билен йүрекден шатландыңыз. ⁷Шонун үчин хем, ине, Мен элими сизиң гаршыңыза узаттым. Сизи миллетлере олжа эдип берерин. Мен сизи халкларың арасындан согрупзыңын, юртларың арасындан сүпүрип ташларың, сизи ёк эдерин. Онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсициз».

Мовап юрдуна гаршиңы пыгамберлик

⁸Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Мовап билен Сегир: „Яхуда халкы хем бейлеки миллетлер ялыдыр“ дийдилер. ⁹Шонун үчин Мен Мовабың бир гапдалыны бөвсүп, юрдун шөхраты болан серхет шәхерлерине Бейтешимода, Багалмегона ве Кирятайма зарба уарыны. ¹⁰Мен Мовабы аммонлар билен бирликде гүндогар халкларының элине мүлк эдип берерин. Шейдип, аммонлар миллетлер арасында хич хачан ятланылмаз. ¹¹Моваба хөкүмлер чыкарапын, шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

Эдом юрдуна гаршиңы пыгамберлик

¹²Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Эдом өч алмак билен яхуда халкының гаршысына херекет этди, олардан өч алып, ағыр гүнэ батды. ¹³Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Мен элими Эдомың гаршысына узадып, ондан ынсаныда, хайваны-да согруп ташларын ве оны харабачылыга өврерин. Олар Теймандан Дедана ченли аралыкта гылычдан хеләк боларлар. ¹⁴Мен Эдомдан халкым Ысрайылың эли билен өч аларын. Олар Эдомда Мениң гахар-газабым боюнча херекет эдерлер, онсоң олар Мениң

өжүмин һәмедигини билерлер“». Муны Хөкмүрован Реб айдяныр.

Пилиштилилере гаршиңы пыгамберлик

¹⁵Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Әбеди душманчылығы болан пилиштилилер яхудалардан ар алдылар, йүреклериндәки йигреч зерарлы олары ер билен егсан эдип өч алдылар. ¹⁶Мунун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Ине, Мен элими пилиштилилерин гаршысына узадып, олардан керетлилери согруп ташларын, дениз якасында галанларыны ёк эдерин. ¹⁷Газаплы жезалар билен олардан ағыр өч аларын. Шонда олар Мениң Ребдигими билерлер“».

26-нжы бап

Сур галасына гаршиңы пыгамберлик

¹Сүргүнде болян вагтымызың он бириңжи йылының бириңжи айының бирине маңа Реббиң шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Сур галасы Иерусалим хакда: „Бай-бай-ов, халкларың гапсы болан шәхер йықылды, дервездели мениң үчин ачылды. Ол вейран болды, инди мен байлықдан долларын“ дийди». ³Шонун үчин Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Эй, Сур! Мен сана гаршыдырын. Дениз толкунларының ёкары галшы ялы, Мен хем миллетлери сениң гаршыңа аяга галдырыарын. ⁴Олар Сурун диварларыны вейран эдерлер, онун диндерини йықарлар. Мен онун топрагыны сырып-сүпүрип, ялаңач гая өврерин. ⁵Ол деңиз ортасында тор язылян ер болар. Хөкмүрован Реб: „Муны Мен айтдым“ диййэр. Сур галасы миллетлере олжа болар. ⁶Олар Сур галасына

гарашлы шәхерлерде яшаянлары гылышдан гечирерлер; онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер».

⁷Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Ине, Мен патышаларың патышасы болан Бабыл патышасы Небукаднесары атлар, сөвеш арабалары, атлылар, көп халклардан ыбарат эпет гошун билен бирликдә демиргазыдан Сур галасының үстүне гетирерин. ⁸Эй, Сур галасы, олар саңа гарашлы шәхерлерде яшаянлары гылышдан гечирерлер, гарыша беркитмелер салып, диварына чыкмак үчин япгыттар гуарлар ве галканларыны сениң гарыша гоярлар. ⁹Пүрслер билен диварларыны оярлар, демир гураллары билен динлерици йыкарлар. ¹⁰Атларының көплүгиндөн яңа сени тозан гапар; диварлары юмрулан бир гала гирилиши ялы, сениң дервезелериден гиренде атлыларың, тигирлерин ве сөвеш арабаларының сесинден яңа диварларың сарсар. ¹¹Әхли көчелерини атларының тойнагы билен басалларлар; халкыңы гылыш билен өлдүррелер, уллакан сүтүнлерици ер билен егсан эдерлер. ¹²Байлығыңы талаң, мал-мүлкүңи басып аларлар, диварларыны йықып, гөзел жайларыны вейран эдерлер. Дашларыны, агачларыны ве топрагыны деңзе ташларлар. ¹³Мен сениң айымларының сесини кесерин, лираларының сеси гайдып эшидилmez. ¹⁴Сени ялаңаң гая өврерин, тор язылян ер боларсын. Инди сен хич хачан тәзеден бежерилмерсің, чұнки Хөкмүрован Реб: „Мұны Мен-Реб айтдым“ диййәр».

¹⁵Хөкмүрован Реб Сур галасына шейле диййәр: «Йықылышының гүрпүлдисинден, яралыларың инцилдисинден, башындан инен элхенч мергиден кенарлардакы халклар титрешмезми? ¹⁶Шонда дениз боюндакы әхли хөкүмдарлар тагтларындан дүшүп, донларыны чыкараптар, кешдели эшиклиерини сыптыраптар. Горкы лыбасына гирип, ерде отуарлар ве дынуvsыз сандырашып, саңа аңтаң боларлар. ¹⁷Сонра олар сен хакда ағы айдарлар:

„Эй, деңизчилерин яшаян шәхери,
денизде ин гүйчли мешхур шәхер!

Вах, сен ве сенде яшаянларың барысы нәхиلى хеләк болды!
Сен деңзиң якасында яшаянлара^a ховп салдын!“

¹⁸Сениң йықылан гүнүң кенарлардакы халклар титрешерлер, дениз кенарындақылар сениң хеләк болушна ховсалада дүшерлер».

¹⁹Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Сени илатсыз галан шәхерлер ялы харабачылыға өвренимден соң, чунлагы үстүнеге гетирип, көп сувлар билен бүрәнимден соң, ²⁰сени өлүлөр дүниәсine ийнәнлер билен бирликдө гадымы халкың янына индерерин. Илатсыз болар ялы, сени өлүлөр дүниәсine ийнәнлер билен бирликдө ериң тейинде, гадымдан бәри харабачылыға өврүлен ерлерде орнашдырарын; сен гайдып илатлы болмарсың я-да дирилерин яшаян юрдуны зелемерсің^b. ²¹Мен сени элхенч ховпа

^a 26:17 Деңзиң якасында яшаянлары – я-да онуң әхли илатына.

^b 26:20 Дирилерин яшаян юрдуны зелемерсің – бу жүмле кәбир голязмаларда Men саңа шөхрат берерин дийип душ гелйәр.

дучар эдерин, сен ёк боларсың. Сени гөзләрлер, эмма хич хачан тапмазлар». Муны Хөкмүрован Реб диййэр.

27-нжи бап

Сур галасы үчин айдылан ағы

¹Маңа Реббинң шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оглы, Сур галасы хакда ағы айт. ³Деніз гирелгелерінде мес-ген тутан ве хер бир кенаражасында-кы халклар билен сөвда эден Сур га-ласына Хөкмүрован Реб шейле диййэр дий: „Эй, Сур, сен ‘Гөзеллик қемиллиги мендириң!’ дийдин. ⁴Сениң хө-күмдарлығың бейик деңизлердедір; сени бина эденлер гөзеллигінің анры-баш дережесине етиреділ. ⁵Сен Се-нир дагының сервілерінден ясалан улы гәми ялыдың; саңа богалдак эт-mek үчин Ливандан кедр ағажыны ге-тиреділ. ⁶Күреклеріні Башан дуб-ларындан етділ; тағталарыңы Кипр адасының серви ағажындан ясап, пилиң диши билен безеділ. ⁷Мұсұр-ден гетирилен кешдели непис зығыр маталар сениң елкениңди, олар саңа байдак болуп хызмат эдерди. Элиша кенаражының мавы ве гырмызы мата-сы сениң япынжанды. ⁸Сидон ве Ар-ват илаты сениң күрекчилерінди. Эй, Сур, сенде ақылдарлар барды, олар сениң гәмичилерінди. ⁹Гебалың гар-рылары ве ақылдарлары сенде бо-луп, жайрыкларыңы суваярдылар. Харытларыңы алыш-чалыш этмек үчин әхли гәмилер деңизчилери би-лен сендеділ. ¹⁰Парс, Лут ве Пут сениң уршужыларынды; олар гал-канлары билен демир тувлалары-ны диварапындан асардылар; олар саңа шөхрат гетиреділ. ¹¹Арватлылар ве хейлеклилөр төверек-дашындақы

диварапарыңың, гамматлылар болса динлериңин үстүндеділ. Олар гал-канларыны диварапарыңың төверек-дашындан асып, гөзеллигінің анры-баша етиреділ. ¹²Байлыгыңың көпдүги үчин Таршыш сениң билен сөвда этди; харытларыңың дерегине күмүш, демир, галайы ве гуршун берерди. ¹³Яван, Тубал ве Мешек сениң сөвдагәрлерінди; олар харытла-рыңың дерегине гуллар ве бүрүнч гаплар берерди. ¹⁴Тогарма халкы сениң харытларыңың дерегине ябы-лары, уруш атларыны ве гатырлары берерди. ¹⁵Деданлылар сениң сөв-дагәринди; көп кенарапарың сөв-да гатнашығы сениң элиндеді; олар сенден алан харытларының дерегине пилиң диши ве эбен ағажы билен ха-саплашардылар. ¹⁶Сөвдаңың көпдүги үчин Сирия сениң билен сөвда этди; олар сениң харытларыңың дерегине зұмеррет, гырмызы ве кешдели ма-талар, непис зығыр мата, мержен ве якут берерди. ¹⁷Яхуда билен Ыс-райыл юрды сениң сөвдагәрлерін-ди; олар харытларыңың дереги-не Миннит бугдайыны, ун, бал, яг ве мелхем берерди. ¹⁸Сөвдаңың ве байлыгыңың көпдүги үчин Дамаск хем сениң билен сөвда этди; ол Хел-бон шерабыны ве ак йүң гетиреді. ¹⁹Узал юрдундан гелен Дан ве Яван харытларыңың дерегине йүплүк бер-ерди; алыш-чалыш харытлары-ның арасында болса ишленен демир, далчын ве хошбай ыслы гамыш бар-ды. ²⁰Дедан ат мұнмәгә герекли болан зерлик аткечелері билен сөвда эдер-ди. ²¹Арабыстан ве бүтін Кедар хө-күмдарлары сениң ин гадырлы мүш-дерилерінди; олар гузулар, гочлар ве эркекчелер гетирип, сениң билен сөвда

этдилер. ²²Шебаның ве Рагаманың тәжирлери сениң сөвдагәриндилир; олар харытларының дерегине әхли атырларың сересини, хер хили гымматбаха дашлар ве алтын берердилер. ²³Харан, Канне, Эден, Шеба тәжирлери, Ашур ве Килмат сениң сөвдагәриңдилир. ²⁴Олар сениң базарындақы харытларың сайлама затлар билен, мавы ве реңбе-рең кешдели маталар ве йүп билен берк даңлан реңкли халылар билен алыш-чалыш эдердилер. ²⁵Сениң харытларың көрвени Таршышың гәмилериди; сен долуп-дашып, деңизлер умманында ағыр йүк билен йүкленердин.

²⁶Күрекчилириң сени ачык деңизлере алып чыкарлар, әмма гүндогар шемалы деңизлер умманында сени күл-пекун эдер. ²⁷Йықылан гүнүң сениң байлыгың, харытларың, малларың, деңизчилириң, гәмичилерин, жайрыкларың суваянлар, харытларың алыш-чалыш эдйәнлер, сендәки әхли уршужылар ве ичиндәки әхли жемагат деңизлер умманына гарк боларлар. ²⁸Гәмичилерин ахыналасындан өри мейданлар лерзана гелер. ²⁹Өхли күрекчилир, деңизчилир ве әхли деңиз гәмичилери гәмилеринден дүшүп, гуры ерде дуаралар. ³⁰Сеслерини гаталдып, сениң үчин перят эдерлер, башларындан гум соврарлар, куле тогаланарлар. ³¹Сениң үчин сачларыны сырып, жул гейнерлер, жанховлуна хасрат билен зар-зар аглап, дады-перят эдерлер. ³²Сениң үчин ағы айдып, яс тутарлар, ахы-нала чекип, шейле диерлер:

‘Деңиз ортасында Сур ялы
дым-дымсы болан гала бармы?

³³Харытларың деңизден чыканда, сен көп халклары доюрдың, байлыгың ве

харытларың көплүги билен патышалары баятдың. ³⁴Ине, деңизде, сувларың дүйбүнде күл-пекун боланында, ичиндәки харытларың ве әхли жемагатың өзүң билен биле гарк болды’.

³⁵Кенарлардақы әхли илатлар саңа анкарыштылар; патышалары гаты горкдулар, йүзлериниң реңки өчди. ³⁶Халклар арасындақы тәжирлөр саңа сыйылық атдылар; сен элхенч ховпа учрап, әбедилик ёк боларсың“».

28-нжи бап

Сур патышасына гарши пыгамберлик

¹Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оғлы! Сур хөкүмдарына Хөкмурон Реб шейле диййэр дий: „Сен йүрекде гедемлик эдип: ‘Мен худайдырын, мен деңизлер умманында, худайларың тагтында отуярын’ дийдин; йүргегиңи худайларың йүргеги кимин тутсаң-да, сен худай дәлсин, ынсансың. ³Сен Даныелден хас ақыллысың, хич бир сыр сенден гизлин дәлдир. ⁴Сен даналыгың ве дүшүнжән билен байлык әдиндин, хазыналарында алтын, күмүш топладың. ⁵Сөвдада чүн даналыгың билен байлыгыңы көпелтдин, байлыгындан яңа йүргегиңи гедем тутдуң“». ⁶Шонуң үчин Хөкмурон Реб шейле диййэр: «Сен йүргегиңи бир худай ялы тутдуң. ⁷Мунуң үчин Мен гелмишеклери, милләтлериң ин рехимсизини сениң үстүңе гетирерин; олар сениң ажайып даналыгыңы гылыш билен кесип, шан-шехратьны харларлар. ⁸Сени габра индерерлер; сен деңизлерин гойнунда вагшы өлүме дучар боларсың. ⁹Сен өзүңи өлдүренлерин хузурында-да: „Мен худай“ диерсиңми?

Өзүңи өлдүренлериң элинде сен худай дәлсің, ынсансың. ¹⁰ Сен гелмисшектерин элинде сұннетсизлерин өлүми билен хеләк боларсың, себеби Хөкмүрован Реб: „Мұны Мен айтдым“ диййәр».

¹¹ Маңа Реббің шу сөзи аян болды:

¹² «Әй, ынсан оғлы! Сур патышасы үчин ағы айт, оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий:

,,Кәмиллигиң мөхүри, дاناлығың, гөзеллигиң анрыбышы сендін.

¹³ Сен Эремде – Худайың бағындадың; лагыл, топаз, гөвхер, сары якут, хакық, яшыл гашлар, якут, пөвризе ве зұмеррет ялы әхли гымматбаха дашлара ве алтына гапланыпдың; гаш өелериндир ойма накгашчылық ишлериң хем алтынданды, буларың әхлиси сениң ярадылан гүнүң тайярланыпды.

¹⁴ Сен горагчы керуп болар ялы ғанатларыңы яйып отурдың, сени Мен белләпдім.

Сен Худайың мукаддес дагындадың, отлы дашларың арасында гездин.

¹⁵ Ярадылан гүнүңден тә сенден язық тапылянча, ёлларында айыпсыздың.

¹⁶ Сөвдаңың көплүгі зерарлы сени зулумдан долдурдылар,

сен гүнә этдин.

Шейлеликде, Мен сени харам хөкмүнде Худайың дагындан ашак ташладым. Мен сени, әй, горагчы керуп, отлы дашларың арасындан ковуп ёк этдім.

¹⁷ Оваданлығың зерарлы йүргегиң текепбір тутдун, шөхратпаразлығыңдан яна данаalyғың харладың; Мен сени ере чалдым; гөрсүнлер дийип, патышаларың өңүне зыңдым.

¹⁸ Сен көп этмишлериң билен, әрбет сөвдагәрлигиң билен мукаддес ерлерини харама чыкардың; онсоң Мен ичинден от бердим; ол сени яндырды. Мен сени әхли гөрйәнлериң гөзлеринң алнында яқып, ер йүзүнде күл этдім.

¹⁹ Халклар арасында сени танаянларың бары сана анқарылышарлар; сен элхенч ховпа учрап, әбедиilik ёк боларсың».

Сидон ғаласына гаршиның пигамберлик

²⁰ Маңа Реббің шу сөзи аян болды:

²¹ «Әй, ынсан оғлы! Йүзүни Сидона тарап өвүр-де, оңа гарши пыгамберлик эт. ²² Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Ине, Сидон, Мен сана гаршыдырын; Мен сениң ичинде шөхрат газанарын. Сана хөкүмлер чыкарып, Өз мукаддеслигими ықрар эденимде, сиз Мениң Ребдигими билерсиз. ²³ Мен галаның ичине мерги иберип, көчелеринден ган

акдырарын; думлы-душдан үстүнен ийнэң гылышдан галадакы яралылар хеләк боларлар. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер. ²⁴Ысрайыл халкыны йигренийәнлериң хич бири инди гайдып Ысрайыла чүмйән яндак ве авулы тикен болмаз, шонда олар Мениң Хөкмурowan Ребдигими билерлер[“]. ²⁵Хөкмурowan Реб шейле диййәр: «Мен ысрайыл халкыны даргадылан халкларын арасындан ызына йыгнап, миллетлериң гөзлериң алнында мукаддеслигими ықрап эдерин. Шундан соң олар өз юртларында, ягны Мениң гулум Якуба берен юрдумда месген тутарлар. ²⁶Ол ерде ховпсуз яшап, өйлер гуарлар, үзүм бағларыны отурдарлар. Даши-төверек-дәки олары йигренийәнлере хөкүмлөр чыкаранымдан соң, олар ховпсуз яшарлар. Шонда олар Мениң өзлериңин Худайы Ребдигими билерлер».

29-нҗы бап

Мұсүре гарышы пыгамберлик

¹Сүргүндө болян вагтымызың онунжы йылының онунжы айының он икисине маңа Реббин үш сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Йүзүңи Мұсүр патышасы фараона тарап өвүр-де, оңа ве бүтін Мұсүре гарышы пыгамберлик эт. ³Она Хөкмурowan Реб шейле диййәр дий: „Эй, Мұсүр патышасы фараон! Сен дерялар боюнда ятан әпет аждархан кимин: ‘Нил мениңкидир, оны өзүм үчин яратдым’ диййән! Мен сана гаршыдырын. ⁴Сениң әңлериңе ченцеклер сокарын ве деряларыңың балыкларыны тенәлериңе япышдырын. Тенәлериңе япышан балыклар билен бирликде сени деряларыңдан ковуп чыкаарын. ⁵Сениң

өзүңи ве деряларыңдақы әхли балыклары чөле ташларын. Сен ачык мейданда хеләк боларсың, ол ерден йыгналмарсың ве хич ким саңа зе чыкмаз. Мен сени ябаны хайванлара ве йыртыжы гушлара шам эдерин. ⁶Онсоң әхли Мұсүр илаты Мениң Ребдигими билер.

Мұсүр халкы ысрайыл халкы үчин гамышдан хаса болды. 7Ысрайыл халкы сенден япышанда, сен дөвлүп, ысрайларың әгинлерини яраладың; саңа яплананларында, сен овранып, биллерини дөвдүң[“].

8Шонун үчин Хөкмурowan Реб шейле диййәр: «Ине, Мен сениң үстүнден гылыш индерип, ынсаны-да, хайваныда сенден согруп ташларын. ⁹Мұсүр юрды харабачылыға ве өллүгө өврүлөр; онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер.

Фараон: „Нил дерясы мениңки, оны мен яратдым“ дийди. ¹⁰Шонун үчин хем Мен саңа ве сениң деряларыңа гаршыдырын; Мен Мигдолдан Севене ченли, Эфиопияның серхедине ченли Мұсүр юрдуны бүтінлей өллүге ве харабачылыға өврерин. ¹¹Оңа адам аяғы басмаз, хайван тойнагы секmez; ол ерде қырк йыллап хич ким яшамаз. ¹²Мен Мұсүри хараба өврүлен юртларың хем иң харабасына өврерин, онун шәхерлери вейран эдилен шәхерлериң хем иң вейраны болуп, қырк йыллап хараба болуп ятар. Мен мұсүрлилери миллетлериң арасына пытрадарын, юртларың арасына даргадарын».

¹³Хөкмурowan Реб шейле диййәр: «Қырк йылдан соң мұсүрлилери пытрадылан халкларының арасындан йыгнарын. ¹⁴Мен мұсүрлилериң өңкі абаданчылығыны гайтарып берип,

Патрос юрдуна өз додгук меканла-
рына гетирерин. Ол ерде оларың патышалығы эжиз патышалық болар.
¹⁵Патышалықларың индік эжизі болар,
гайдып милletлерден өзүни ёкары
тутмаз. Милletлерін үстүндөн хө-
күм сұрмесиндер дийип, Мен ола-
ры азалдарын.
¹⁶Мұсұрлар инди
хич хачан ысрайыл халкы үчин ар-
кадаянч болмазлар. Гайтам, Мұсұриң
бетбагтлығы олара Мұсұре доланмак
билен эден гүнәлерини ятладар. Он-
соң ысрайыллар Мениң Хөкмуронан
Ребдигими билерлер».

¹⁷Сұргұнде болян вагтымызың йиг-
рими единжи үйліның бириңжи айы-
ның бирине маңа Реббиң шу сөзи аян
болды:
¹⁸«Эй, ынсан оғлы! Бабыл паты-
шасы Небукаднесар өз гошунына Су-
ра гаршы ағыр зәхмет чекдирди: хер
бир эсгерін сачы дәкүлди, хер бир әг-
ниң хамы союлды; әмма чекен зәхме-
тине گөрө, не онун өзүне, не-де гошу-
нына Сурдан музд төлөндө.
¹⁹Шонун үчин Хөкмурон Реб шейле диййэр:
«Мен Мұсұр юрдуны Бабыл патышасы
Небукаднесара берерин; ол онун
байлығыны әкідер, олжасыны алар ве
оны талар; бу онун гошуны үчин музд
болар.
²⁰Мен онун гаршысына чекен
зәхмети үчин Мұсұр юрдуны она бер-
дім, себеби олар Мениң үчин ишле-
дилер. Мұны Хөкмурон Реб диййэр.
²¹Мен ол гүн ысрайыл халкына гүйч
берерин, оларың арасында саңа сай-
рап дуран дил берерин. Онсоң олар
Мениң Ребдигими билерлер».

30-ижы баپ

Мұсұр үчин ағы

¹Маңа Реббиң шу сөзи аян болды:

²«Эй, ынсан оғлы! Мұны пығамберлик

эт-де, Хөкмурон Реб шейле диййэр
дий: „Сиз ‘Ол гүн үчин вай!’ дийип
перят эдин.
³Чүнки ол гүн яқындыр,
Реббин ғұни голайдыр. Ол гүн апты-
тупан ғұни, милletлерін жебир чек-
жек дөврүдир.
⁴Мұсұриң үстүндөн
гылыш инер, мұсұрлар гылышдан
хеләк боланларында, Эфиопия ила-
тына горкы аралашар. Мұсұриң бай-
лығы әкідилер, биналары күл-пекун
әдилер.
⁵Мұсұр билен бирлике Эфи-
опия, Пут, Лут ве бейлеки халклар-
дан гелен гошунларың бары, Куб ве
ылалашық баглашан юрдуның илаты
гылышдан гечирилер“.
⁶Реб шейле
диййэр: «Мұсұре арка дуранлар хе-
ләк боларлар, онун күватының буй-
санжы очер. Мигдолдан Севене ченли
оларың бары билеликде гылышдан ге-
чирилер. Мұны Хөкмурон Реб диййэр.
⁷Олар хараба өврүлен юртлардан
хем бетер хараба өврүлер, онун шә-
херлери вейран әдилен шәхерлериң
хем ин вейраны болар.
⁸Мұсұре от
берип, оны ғолдаянларың барыны ёк
әденимде, олар Мениң Ребдигими би-
лерлер.
⁹Ол гүн гайғы-гамсыз яшаян
әфиоплары горкузмак үчин гәмилер
билен хабарчылар Ѽлларын. Мұсұ-
риң жебир-жепалы дөврүндәки ялы,
олара хем ховп аралашар, ине, ол гүн
етип гелйэр.
¹⁰Хөкмурон Реб шей-
ле диййэр: «Мен Бабыл патышасы
Небукаднесарың эли билен Мұсұриң
бейик гошунының сонуна чыкарын.
¹¹Милletлерін ин горкунжы болан
бу Мұсұр юрдуны вейран этмек үчин
Небукаднесар гошуны билен бирли-
ке гелер. Олар Мұсұрде гылышлары-
ны ялаңчалап, юрды жесетден долду-
рарлар.
¹²Мен дерялары гурадарын,
юрды ярамаз адамлара сатарын; юр-
ды ве онун ичиндәкілерін барыны

гелмишеклерин әли билен вейран эдерин. Муны Мен-Реб айтдым». ¹³Хөкмурowan Реб шейле диййэр: «Мен бутлары-да ёк эдерин, Мемфисдәки бидерек хейкеллери айрып ташларын. Гайдып Мұсұр юрдуңа хөкүмдар болмаз. Мұсұр юрдуңа горкы сала-рын. ¹⁴Патросы вейран эдерин, Зоган галасына от берерин, Тебес галасында хөкүмлер чыкаарын. ¹⁵Газабымы Мұсурин ғүйжи болан Синин үстүнене дәкүп, Тебесиң көп илаттылыгының сонуна чыкарын. ¹⁶Мұсұре от берерин, Син соңсуз жәбир чекер, Тебес галасының дива-ры жайрык атар ве Мемфис галасы хер гүн душман хұжумине сезевар болар. ¹⁷Хелиёполысың ве Пибеседиң яш йигитлери гылычдан хеләк боларлар; галадакы халқ сұргұн эдилер. ¹⁸Мұсурин боюнтырығыны дөвен гүнүм Тахпанхесде гүндиз гижә өврүлер. Онун кувватының буйсанжы тамамланар; оны бир гара булут гаплар ве шәхерин халқы сұргұне гидер. ¹⁹Мен Мұсұре хөкүмлер чыкаарын; шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

²⁰Сұргунде болян вагтыймызың он бириңжи йылының бириңжи айының едисине маңа Реббин үшү сөзи аян болды: ²¹«Эй, ынсан оғлы! Мен Мұсұр патышасы фараоның голуны дөвдүм. Ол шыпа тапар ялы даңылмады я-да гылыч тутмак үчин гүйже гелер ялы оңа сарғы саралмады. ²²Мунун үчин Хөкмурowan Реб шейле диййэр: „Мен Мұсұр патышасы фараона гаршыдырын. Мен онуң ики элини хем: сағдын элинин-де, дөвүк элинин-де сындырып ташларын, элиндәки гылыжыны гачыра-рын. ²³Мен мұсұрлилери миллетлерин арасына пыт-радарын, олары юртларың арасына

даргадарын. ²⁴Бабыл патышасының голларыны ғүйчлендирип, гылыжымы онуң элине берерин; эмма фараоның голларыны дөверин. Фараон Бабыл патышасының өңүнде ағыр яралы адамың инцилдейши кимин инцилдәр. ²⁵Бабыл патышасының голуны ғүйчлендирип, эмма фараоның голларыны сындыра-рын. Гылыжымы Бабыл патышасының элине берерин, ол хем оны Мұсурин гаршысына узадар, шонда олар Мениң Ребдигими билерлер. ²⁶Мен мұсұрлилери миллетлерин арасына пыт-радарын, юртларың арасына даргадарын. Онсоң олар Мениң Ребдигими билерлер“».

31-нжи бап

Кедр агаҗы тымсалы

¹Сұргунде болян вагтыймызың он бириңжи йылының үчүнжи айының бирине маңа Реббин үшү сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оғлы! Фараона ве онуң халқына шейле дий:

„Сен бейиклигин боюнча киме меңзеййэрсин?

³ Ине, Ашур Ливанда овадан шахалы,

токай саялы кедр агаҗыды. Онун бойы узынды, башы булутларда ерлешійәрди.

⁴ Сувлар оны өсдүрди, ерасты булаклар оны белент этди;

даш-төверегини дерялар гуршап, акар чешмелери билен

узакдакы әхли ағачлары гандырярды.

⁵ Мунун үчин онуң бойы бейлеки ағачларың барындан узынды,

- балдаклары гүрелди;
сувуң боллугындан шахалары
узады.
- ⁶ Пудакларының үстүнде
гөгүң әхли гушлары
хөвүртгеледилер;
шахаларының астында
әхли йыртыжы хайванлар
гузладылар
ве көлегесинде әхли улы
миллетлер месген тутдулар.
- ⁷ Ол белентлиги билен,
шахаларының узынлыгы
билен гөзелди,
көки-де чун сувлара етипди.
- ⁸ Худайың багындақы кедр
агачлары онуң боюна,
сервилер онуң пудакларына-
да тай гелмейәрди,
чынарлар онуң шахаларына дең
дәлди,
Худайың багындақы хич бир
агач
гөзелликде она тай
гелмейәрди.
- ⁹ Мен оны гүр шахалар билен
безәпдим;
Худайың Эрем багындақы
әхли ағачлар она гөриплек
этдилер“».
- ¹⁰ Шонун үчин хем Хөкмуреван Реб
шайле диййәр: «Онуң бойы ёсуп, ба-
шы булутлара етенде, бу бейиклик
онуң йүргегинде текепбирлик дөрет-
ди. ¹¹ Шонун үчин Мен оны миллет-
лериң хөкүмдарының элине бердим,
она өз эрбетлигине лайык дарашды-
лар. Мен ондан йүз өвүрдим, ¹² гел-
мишек миллетлерин ин рехимсизи
оны кесип ташлап рет этди. Шаха-
лары дагларың үстүнене ве тутуш де-
релере дүшүп, пудаклары чапылып,
юрдун әхли жүлгелерине ташланды.
- Дүниәнин әхли халклары онуң көле-
гесинден гитдилер, оны терк этдилер.
¹³ Гөгүң әхли гушлары онуң дөвлөн
бөлеклеринде месген тутярлар, мей-
даның әхли хайванлары онуң ша-
халарының арасында ерлешійәрлер.
¹⁴ Шейлеликде, сувларын якасында
етишен хич бир ағач бой алып, бе-
ленде чыкмаз я-да башлары булуда
етmez ве бол сув ичиp өсен хич бир
ағач бейле белентлиге etmez. Оларың
бары габра иниән әхли ынсанлар билен
бирликде өлүлөр дүниәсine ериң
тейине индерилдилер».
- ¹⁵ Хөкмуреван Реб шайле диййәр:
«Өлүлөр дүниәсine инен гүни, Мен
ол ағач үчин яс тутсунлар дийип, оны
дүйпсүз чунлук билен өртдүм, онуң
деряларыны тогтатым; әпет сувла-
ры сакладым. Бу ағач үчин тутуш Ли-
ваны түмлүгे гапладым, онуң әхли
агачларыны солдурдым. ¹⁶ Оны габра
иниәнлөр билен бирликде өлүлөр дүн-
иәсine индеренимде, йықылышының
гүрпүлдисинден миллетлери титрет-
дим; онсоң Эрем багының әхли ағач-
лары, Ливаның ин овадан ве ин сайла-
ма ағачлары, бол сув ичиp өсенлериң
бары ериң тейинде теселли тапдылар.
- ¹⁷ Көлегесинде яшанлар, ягны мил-
летлериң арасында онуң билен ыла-
лашык баглашанлар хем онуң билен
бирликде өлүлөр дүниәсine гылыч-
дан гечириленилерин янына индилер.
¹⁸ Эрем багының ағачларының хайсы-
сы шан-шөхратда ве бейикликде са-
на мензейәр? Йөне сен Эрем ағачлары
билен бирликде ериң тейине индерил-
ерсисң. Сен гылычдан гечириленилер
билен бирликде сүннетсизлерин арасында ятарсың. Фараоның ве онуң әх-
ли бейик гошунының соңы шайле бо-
лар». Мұны Хөкмуреван Реб диййәр.

32-ижи бап**Фараон үчин айдылан ағы**

¹Сүргүнде болян вагтымызың он икинжи йылының он икинжи айының бирине маңа Реббинң шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Мұсұр патышасы фараон үчин ағы айт ве она шейле дий:

„Өзүни миллетлерин яш арсланына мензетдин, йөне сен деңизлердәки аждарха киминсин. Деряларында эйләк-бейләк окдурылдың; аякларың билен сувлары чайкадың, дерялары буландырыны“.

³Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Биртопар халкларың өнүнде торумы сениң үстүнеге ташларын; олар сени Мениң торум билен тутарлар.

⁴Онсоң сени гуры ере ташларын, мейдана зыңдарын, төгүң әхли гушларыны сениң үстүнеге гондурарын, тутуш дүнийәнин йыртыжы хайванларыны сенден дойтарын.

⁵Этини дагларың үстүнеге серип, дерелери чүйрән ләшиндөн долдурарын.

⁶Топрагыңы даглара ченли ганың билен суварарын; жүлгелер сениң ләшиндөн доллар.

⁷Сени гүмлән махалым гөклери бүрәрин, йылдыздары гаралдарын; Гүни булат билен ертерин,

Ай-да өз ышыгыны берmez.

⁸Депәндәкі гөклериң әхли

парлак ышыкларыны гаралдарын, юрдуңа гараңы дүшүрерин, муны Хөкмүрован Реб диййәр.

⁹Сениң танамаян юртларыңа, башга милләтлерин арасына даргадылан бөлегици гетиренимде, көп халкларың йүреклерини ховсала саларын. ¹⁰Көп халклары саңа анкарарын, өңлеринде гылыжымы бурайланымда, оларың патышалары сен себәпли гаты горкарлар; сениң агадарылан гүнүң оларың әхлиси өз жәнлары үчин хер пурсатда титрәр». ¹¹Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Бабыл патышасының гылыжы сениң депәндөн инер. ¹²Бабыл герчеклери милләтлерин иң элхенжиendir, оларың гылыжы билен гошуның хеләк эдерин. Олар Мұсүриң буйсанжының ёгуна янарлар, онуң бүтин гошуны хеләк болар. ¹³Онуң әхли мал-гараларыны бол сувларың башындан ёк эдерин; мундан бейләк ынсан аягы-да, хайван тойнагы-да сувлары буландырмаз. ¹⁴Онсоң сувларыны дурлап, деряларыны асуда акдырарын. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ¹⁵Мұсұр юрдуны харабачылыға өвренимде, оны әхли затдан маҳрум эденимде ве онуң илатыны гылыч билен гыранымда, олар Мениң Ребдигими билерлер. ¹⁶Ағы будур, олар муны айдарлар; бу ағыны милләтлерин гызлары айдарлар. Мұсұр ве онуң гошуны барада бу ағыны айдарлар». Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

¹⁷Сүргүнде болян вагтымызың он икинжи йылының биринжи айының он бәшине маңа Реббинң шу сөзи аян

болды: ¹⁸«Эй, ынсан оглы! Мұсұр гошуны хакда дады-перят эт, оны ве гүйчили миллетлерин гызыларыны өлүлдер дүниәсіне ийнәнлер билен бирликде ериң тейине индер.

¹⁹Олара шейле дий: „Сен кимден гөрмегей?

Ашак ин-де, сұннетсизлер билен бир габырда ят“.

²⁰Олар гылычдан гечириленлерин арасына йықыларлар. Гылыч сырылды; Мұсұри ве онун бутин гошуныны ере чалып сүйрән. ²¹Өлүлер дүниәсінде Мұсұр ве онун тараңдарлары хакда ин батыр ёлбашчылар: „Олар ашак индилер, гылычдан гечирилен сұннетсизлер билен ятырлар!“ диеерлер.

²²Ашур ве онун тутуш гошуны ол ерде. Гылычдан гечирилип, хеләк болан эсгерлериниң габырлары онун дашины гуршап алыпдыр.

²³Онун габырларына өлүлер дүниәсінің ің дүйбүндөн ер берилди, гошуны габрының төверек-дашыны тутуп дур. Дирилерин юрдуна ховп саланларын бары гылычдан гечирилип өлдүрилендирлер. ²⁴Эйлам юрды ол ерде ве әхли гошуны онун габрының төверек-дашында; оларың бары гылычдан гечирилип өлдүриленлер; дирилерин юрдуна ховп салан бу сұннетсизлер ериң тейине индилер. Өлүлер дүниәсіне ийнәнлер билен бирликде олар хем утанжа галдылар. ²⁵Эйлам юрдуна ве онун тутуш гошунына гылычдан гечириленлерин арасындан дүшек салдылар; бүтін халқы онун габрының төверек-дашындағы; әхлисі хем сұннетсизди ве гылыч билен өлдүриленди; олар дирилерин юрдуна ховп салыпдылар, инди өлүлер дүниәсіне

ийнәнлер билен бирликде олар хем утанжа галдылар, олар гылычдан гечириленлерин арасында ерлешдирилдилер. ²⁶Мешек, Тубал ол ердеди. Оларың әхли гошуны оларың габырларының төверек-дашындағы; дирилерин юрдуна ховп саландыклары үчин, оларың әхлисі хем сұннетсизди ве гылыч билен өлдүриленди; ²⁷Олар өлүлер дүниәсіне сөвеш яраглары билен инен, гылычларыны башларына өлүм яссығы эдинен, бейлеки хеләк болан сұннетсиз батырлар билен биле ятмаярлар. Оларың гүнәлериниң жезасы сұнклениеорна, себеби олар дирилерин юрдунда батырлара ховп салырдылар. ²⁸Сен хем, эй, фараон, хеләк боларсын ве гылычдан гечириленлер билен биле сұннетсизлерин арасында ятарсын.

²⁹Эдом хем өз патышалары ве әхли хөкүмдарлары билен ол ердеди. Гүйчлудигине гарамаздан, оларың бары гылычдан гечириленлер билен биле ятырлар. Олар сұннетсизлер ве өлүлер дүниәсіне ийнәнлер билен биле ятырлар. ³⁰Әхли демиргазық ёлбашчылары ве сидонлылар хем ол ердеди. Гүйчили болуп ховп саландыклатына гарамаздан, олар утанч ичинде гылычдан гечириленлер билен бирликде ашак индилер. Олар гылычдан гечирилен сұннетсизлер билен ятырлар ве өлүлер дүниәсіне ийнәнлер билен бирликде утанжа галдылар. ³¹Фараон ве онун тутуш гошуны олары гөруп, өзлериниң гылычдан гечирилен әхли гошуны үчин теселли тапарлар. Муны Хөкмүрован Ребдиййэр. ³²Мен дирилерин юрдуны горкудан сандырамага межбур эденин! Фараон ве онун тутуш гошуны

болса гылышдан гечирилип, сүннетсизлерин арасында ятар». Муны Хөкмуреван Реб диййэр.

33-нжи бап

Реб Эзекиел пыгамбери Ысрайлла ғозегчи гойяр

¹Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оглы! Мен бир юрдун ұстұнден гылыш индеренимде, ол юрдун халкы өз арасындан бир адамы сайлап, өзлерине ғозегчи гойжакдығыны илдешлерине айт.³Гөзегчи юрдун ұстұнене гылышың гелійәндигини ғоренде, халка дүйдүрыш бермек үчин сурнай чалар.⁴Шонда ким сурнай сесини эшидибем, әгә болмаса ве гылыш гелип, оны өлдүрсе, онун ганы өз бойнұна болар.⁵Ол сурнай сесини эшидибем, әгә болмады; онун ганы өз бойнұна болар; йөне әгә болан өз жаныны халас әдер.⁶Гөзегчи гылышың гелійәндигини ғорубем, сурнай чалмаса, халка дүйдүрыш бермесе ве гылыш гелип, олардан бириңін жаныны алса, бу адам өз этмиши үчин өлдүриледі. Эмма онун ганы үчин Мен ғозегчи билен хаклашарын.

«Эй, ынсан оглы! Мен сени ысрайлыл халкына ғозегчи гойдум; сен Менден сөз эшиди, олара Мениң тарапдан дүйдүрыш берерсін.⁸Мен эрбет адама: „Эй, эрбет адам, сен хөкман өлерсін!“ дісінімде, өз ёлундан әгә боллар ялы, эрбеде дүйдурмасаң ве эрбет адам өз этмиши үчин өлсө, онун ганы үчин Мен сениң билен хаклашарын.⁹Догры ёла дүшпер ялы, эрбет адамы өз ёлундан хабардар этсөн, эмма ол шонда-да өз ёлундан дөнмесе, ол этмиши себәпли өлер, эмма сен өз жаныны халас әдерсін.

¹⁰Эй, ынсан оглы! Ысрайлыл халкына: „Сиз: Женаятларымыз ве гүнәлеримиз бизи чөкерйәр, олардан яна эрәп ёқ болуп барярыс. Бу ягдайда биз нәхили дири галарыс? диййэрсиңiz“ дий. ¹¹Олара Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: „Өз барлығындан ант ичійерин. Мен эрбет адамың өлүминден дәл-де, онуң эрбет ёлундан дөнүп, дири галмагындан хошал болярын. Дөнүң! Эрбет ёлларыңыздан дөнүң! Эйсем, сен нәме үчин өлжек, эй, ысрайлыл халкы?“ ¹²Эй, ынсан оглы, өз илдешлерине шейле дий: „Гүнә эден гүни докчыл адамың докчыллығы оны халас этмез ве эрбетлигинден дөнен гүни эрбет адамың эрбетлиги онуң хеләк болмагына себәп болмаз. Докчыл адам гүнә эден гүни өңки докчыллығы себәпли дири галмаз“ ¹³Мен докчыл адам хакда „Элбетде, ол дири галар“ дісінімде, ол өз докчыллығына бил баглап, эрбетлик этсе, онуң әхли докры ишлери ятланман, гайтам ол өз эден эрбетлигинде өлер. ¹⁴Мен эрбет адама „Сен хөкман өлерсін“ дісінімде, ол өз гүнәсінден дөнүп, адалаты ве докчыллығы ерине етирсе, ¹⁵тирең ызына берсе, огурулан задыны төлесе ве эрбетлик этмән, яшайшың дүзгүнлеринде йөресе, ол хөкман яшар, өлmez. ¹⁶Эден гүнәлериниң хич бири ятланылмаз; ол адалаты ве докчыллығы ерине етирендір, ол хөкман дири галар.

¹⁷Йөне сениң илдешлерин „Танрының ёлы докры дәл“ диййэр; оларың өз ёллары докры дәл. ¹⁸Докчыл адам докчыллығындан дөнүп, эрбетлик этсе, мунун үчин ол өлер. ¹⁹Эрбет адам эрбетлигинден дөнүп, адалаты ве докчыллығы ерине етирсе,

олар аркалы дири галар. ²⁰Эй, ысрайыл халкы, сиз „Таңрының ёлы дөгры дәл“ диййәрсиниз. Мунун үчин, эй, ысрайыл халкы, Мен сизин ҳер бириңизи өз тутан ёлуңыза ғөрө ҳөкүм этжекдирин!»

Иерусалимниң йықылмагы

²¹Сүргүнде болян вагтымызың он икинжи йылышың онунжы айының бәшине Иерусалимден гачып гутулан бир адам мениң яныма гелиш: «Шәхер басылып алынды» дийди. ²²Яңкы адам гелмезинден өн, агшам Реббинң эли мениң үстүмдеди. Эртеси ирден яңкы адам яныма гелмәнкә, Реб маңа дил битирди. Дилем ачылды, инди мен лал дәлдим.

²³Мана Реббинң шу сөзи аян болды: ²⁴«Эй, ынсан оглы! Ысрайыл юрдундакы харабачылыктарда яшаян илат: „Ыбрайым еке адамды, ол бу юрды мирас алды; эмма биз көп; инди бу юрт мүлк ҳөкмүнде бизе берлендир“ диййәрлер». ²⁵Шонун үчин олара Ҳөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Сиз эти ганы билен иййәрсиниз, гөзлериңизи бутларыңыза дикйәрсиниз, ган дөкйәрсиниз; онсон юрды сиз мирас алармысыңыз? ²⁶Сиз гылышыңыза даяньярсыңыз, нежис ишлер эдийәрсиңиз, хер кес өз гоңшусының аялны харамлайтар. Шундан соң сиз юрды мирас аларсыңызмы?» ²⁷Олара Ҳөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Өз барлыгымдан ант ичйәрин, харабалықдакылар гылышдан хеләк боларлар; чөлдәкилери йыртылжы хайванларпа шам эдерин; галадакылар ве говакдакылар болса мергиден өлерлер. ²⁸Мен юрды харабачылыга өврерин ве вейран эдерин, онун кувватының буйсанжы тамам болар; Ысрайылың

даглары чоларып галар, олардан гечен болмаз. ²⁹Эден нежис ишлери себәпли юрды вейран эденимден ве харбачылыға өвренимден соң, олар Мениң Ребдигими билерлер».

³⁰«Сен, эй, ынсан оглы, диваарларың гапдалында, өйлериң гаптысында илдешлерин сен барада ғүррүң эдйәр ве бири-бирине, хер ким өз доганына: „Гел, Ребден гелен сөзүң нәмедиги ни эшидели!“ диййәр. ³¹Халк үшүп, сениң яныңа гелйәр. Мениң халкым хузурында отуряр, сөзлериңи динлейәр, эмма оны берҗай этмейәр; оларың диллеринде сөйги айдымы болса-да, йүреклери харам газанчларының ызына зөрйәр. ³²Ине, сен олар үчин онат саз чалып, махмал овазын билен сөйги айдымларыны айдяян багшысың. Олар сениң сөзлерици динлейәрлер, эмма олары берҗай этмейәрлер. ³³Ине, бу сөзлөр догры чыканда догры чыкып хем гелйәр олар өз араларында бир пыгамберин боландыгыны билерлер».

34-нжи бап

Ысрайыл чопанлары

¹Мана Реббинң шу сөзи аян болды: ²«Эй, ынсан оглы! Ысрайыл чопанларының гаршысына пыгамберлик эт. Пыгамберлик эдип, олара, ягны чопанларла Ҳөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Өзлерини бакып йөрен Ысрайыл чопанларының халына вай! Чопанлар сүрини бакмалы дәлмидир? ³Сиз яг ийип, йүңден эшик геййәрсиңиз; семиз гоюнлар сойярсыңыз, эмма сүрини бакмаярсыңыз. ⁴Сиз эжизи кувватландырмадыңыз, сыркавы бежермедиңиз, яралының ярасыны даңмадыңыз, азашаны ызына

гетирмедициз ве йитиги идемедициз; гайтам, зорлук хем рехимсизлик билен оларың үстүндөн агалык этдициз.⁵ Чопаның ёкдуги себепли олар даргадылды; олар даргадыланда, йыртыжы хайванлара шам болдулар.⁶ Гоюнларым бүтин дагларда ве белент депелерде ыгып гездилер; Мениң гоюнларым бүтин ер йүзүне даргады, олары соран-да болмады, идән-де».

Шонун үчин, эй, чопанлар, Реббиң сөзүни эшидин:⁸ «Өз барлыгымдан ант ичйәрин, чопаның ёклуги үчин Мениң гоюнларым таланды ве йыртыжы хайванлара шам болды. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. Чопанларым гоюнларымы идемедилер, олар сүрини бакман, өзлери니 бақдылар».⁹ Шонун үчин, эй, чопанлар, Реббиң сөзүни эшидин.¹⁰ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Мен чопанлара гаршыдырын! Сүрим үчин олардан хасабат сорарын ве инди гоюн бақдырмагы гойдууарын. Гайдып, чопанлар өзлерини бақмазлар; Мен гоюнларымы олара иймит болмаз ялы ағызларындан халас эдерин».¹¹ Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Гоюнларымы Өзүм гөзләринем, идегем эдерин.¹² Дарган гоюнларының арасында галлан чопан сүрүсine нәхили идег, гөзлөг эдйән болса, Мен-де гоюнларымы шонун ялы идег эдерин. Гара булутлы, түм гаранкылык гүни Мен олары әхли даргадылан ерлеринден халас эдерин.¹³ Олары халкларың арасындан чыкаарын, юртлардан йыгнарын; өз ерлерине гетирип, Ысырайлың дагларында, жүлгелеринде ве юрдуң әхли отурымлы ерлеринде бакарын.¹⁴ Олары яшыл яйлада бакарын; Ысырайлың белент даглары оларың өруси

болар; ол ерде яшыл яйлада ятып, Ысырайлың дагларында бол өрүде отларлар.¹⁵ Гоюнларымы Өзүм бакып, Өзүм ятырарын. Муны Хөкмүрован Реб диййәр.¹⁶ Йитени агтарарын, азашаны ызына гетирерин, яралының ярасыны даңарын ве эжизи кувватландырып, семизи, гүйчинли хеләк эдерин; олары адалатлылык билен бакарын».¹⁷ «Эй, Мениң сүрим, Мен Хөкмүрован Реб сизе шейле диййәрин: „Гоюн билен гойнуң, гоч билен текәниң арасында хөкүм чыкаржак Мендирин.¹⁸ Яшыл яйлада отлайарсыңыз, шонда-да өрүлериңизин артып галаныны аякларыңыз билен басалајарсыңыз. Дуры сувдан гансаңыз-да, галаныны аягыңыз билен булајарсыңыз.¹⁹ Мениң гоюнларым сизин басылан отларыңызы иййәрлер, аякларыңыз билен буландыран сувуңызы ичйәрлер».²⁰ Шонун үчин хем Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Семиз гоюн билен аррык гойнуң арасында хөкүми Мениң Өзүм чыкаржакдырын.²¹ Сиз эжиз гоюнларың әхлисини ковуп, тә узаклара даргадиянчаңыз, янбашыңыз ве чигниниз билен итйәрсиңиз, шахыңыз билен сүсйәрсиңиз.²² Шонун үчин Мен гоюнларымы халас эдерин, олар гайдып талана салынмаз; гоюн билен гойнуң арасында хөкүм чыкаарын.²³ Олары бакар ялы үстлеринден еке-тәк чопан гоярын. Мениң гулум Давут олары бакар ве оларың чопаны болар.²⁴ Мен-Реб оларың Худайы ве гулум Давут оларың хөкүмдары болар. Муны Мен-Реб айтдым.²⁵ Мен олар билен парахатчылык әхтини баглашарын, юртдакы йыртыжы хайванларың соңуна чыкарын. Олар чөлде ховпсуз яшарлар ве токайларда ятарлар.²⁶ Мен олара

ве дагымың төверегиндәки ерлере берекет индерерин; ягшы өз мөвсүмнинде яғдышарын, ол яғышлар берекет яғышлары болар.²⁷Әхли ағачлар өз мивесини берер, ер өз хасылыны эчилер. Олар өз юртларында ховпсуз яшарлар. Боюнтырык багларыны гопарып, гул эденлериң элинден азат әденимде, олар Мениң Ребдигими билерлер.²⁸Олар мундан бу яна миллетлерин талаңына дучар болмазлар ве йыртыжы хайванлар олары ийmez. Олар ховпсуз яшарлар, олары горкузан болмаз.²⁹Олар юртда гайдып ачлықдан хеләк болмаз ве миллетлерин гыжалатыны чекмез. Шонда Мен олар үчин бол дәнели экеранчылық мейданыны етиштирерин.³⁰Шонда өзлериңин Худайы Мен-Реббин олар билен биледигими, ысрайыл халкының болса Мениң халкымдығыны билерлер. Муны Хөкмуреван Реб диййэр.³¹Сиз Мениң гоюнларым, өримиң гоюнларысыңыз. Сиз ынсансыңыз, Мен болсам сизиң Худайыңдырын». Муны Хөкмуреван Реб диййэр.

35-нжи бап

Реб Эдом юрдуны жәзаландыряр

¹Маңа Реббин шу сөзи аян болды:
²«Эй, ынсан оглы! Йұзұң Сегир дағына тарап өвүр-де, онуң гаршысына пыгамберлик эт.³Оңа Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: „Эй, Сегир дағы, Мен саңа гаршыдырын; элими саңа тарап узадып, сени вейран эдип, харабачылыға өврерин.⁴Галаларыны вейран эдерин, сен харабачылыға өврүлесин; онсоң сен Мениң Ребдигими билерсин.⁵Сенде эбени душманчылық бар. Сен ысрайыл халкының башына бела гелен гүни,

соңқы жезасы дөврүнде олары гылыжа табшырдын.⁶Шонуң үчин хем Өз барлығымдан ант ичйәрин, Хөкмуреван Реб диййэр: ганыңы ақдырарын ве ған сени ковалар. Ған дөмеклиги йигренмәндигиң үчин, ған сени ковалар.⁷Сегир дагыны вейран эдип, харабачылыға өврерин; ол ере гелип-гидйәни кесип ташларайн.⁸Дагларыңы жесетден долдурашын; гылычдан гечириленлер сениң депелеринде, дерелеринде ве жүлгелеринде ятарлар.⁹Сени эбенидик харабачылыға өврерин, галаларың илатсыз болар. Онсоң сен Мениң Ребдигими билерсин¹⁰».

¹⁰«Мен-Реб ол ерде болсам-да, сен „Бу ики милlet, бу ики юрт бизиңкі болар, биз оны әзләрис“ дийдиң.¹¹Шонуң үчин хем Хөкмуреван Реб шейле диййэр: Өз барлығымдан ант ичйәрин, Мен хем сениң халкыма болан йигренжиң себәпли ғөркезен гахар ве ғөриплигиң лайық иш кесерин. Сениң үстүндөн хөкүм чыкаранымда, ысрайылларың арасында Өзүми аян эдерин.¹²Шонда сен Мениң Ребдигими билерсин. Мен сениң Ысраїйл дагларына: „Харабачылык! Булар бизе иймәге берилди!“ дийип айдан әхли сөғүнчлерини эшилдим.¹³Сен дилиң билен Маңа гаршы гедемлик этдиң, Мениң гаршыма бидерек яңрадың, Мен муны эшилдим».¹⁴Хөкмуреван Реб шейле диййэр: «Бүтин дүниәнің шатланяны махалы Мен сени харабачылыға өврерин.¹⁵Сен ысрайыл халкының миравы харабачылыға өврүлендө, нәче шатланан болсан, шонча-да әжир чекерсин. Сен, эй, Сегир дағы тутуш Эдом харабачылыға өврүлесин. Шонда сен Мениң Ребдигими билерсин».

36-нұжы бап

Реб Ісрайыла берекет берійәр

¹Сен, эй, ынсан оглы, Ісрайыл даглары хакда пыгамберлик эдип, шейле дий: «Эй, Ісрайыл даглары, Реббиң сөзүни эшидин. ²Хөкмурон Реб шейле диййәр: „Душман сиз хакда: ‘Хейжанелек! Инди гадымы белентликлер-де бизин мүлкүмиз болды!’ диййәр“». ³Шонун үчин пыгамберлик эт-де, шейле дий: «Хөкмурон Реб шейле диййәр: „Сизи хараба-чылыға өврүп, хер тарапдан вейран этдилер. Шейдип, сиз миллетлериң галындысына мүлк болдуңыз, агзадиле дүшүп, иле گүрүн болдуңыз“». ⁴Шонун үчин хем, эй, Ісрайыл даглары, Хөкмурон Реббиң сөзүни эшидин. Хөкмурон Реб даглара ве депелере, жұлгелере ве дерелере, даш-төверекдәки башга миллетлere талаң ве ғүлки болан харабалықлara, терк эдилен галалара шейле диййәндиr: ⁵«Шонун үчин Хөкмурон Реб шейле диййәр: „Башга миллетлere, эсасан хем бутин Эдома гаршы гызыны гахарым билen гепледим. Олар өрулере талаң салжак болуп, йүрек шатлығы ве чуннур йигренч билen Мениң юрдумы өзлерине мүлк эдиндиr“». ⁶Шонун үчин Ісрайыл юрды хакда пыгамберлик эт, даглара ве депелере, жұлгелере ве дерелере Хөкмурон Реб шейле диййәр дий: «Сиз миллетлериң гыжалатыны чекендигиңиз үчин, Мен габанжанлық газабымда гепледим». Шонун үчин Хөкмурон Реб шейле диййәр: «Мен элими галдырып ант ичйәрин, төверегиңиздәки әхли миллетлер-де берен гыжалатлары зерарлы өзлери

әжир чекерлер. ⁸Эй, Ісрайыл даглары, сиз шахалар чыкарып, халкым Ісрайыла миве бересиңиз, чүнки оларың өз юрдуна доланмалы вагты голайлады. ⁹Мен сизиң тарапыңызы тутярын ве сизе тарап өврүлйәрин; сиз бежерилip экилерсиңiz. ¹⁰Мен сизиң илатыңызы, тутуш ысрайыл халкыны, оларың хеммесини көпелдерин, галалар илатлы болар, харabalар абатланар. ¹¹Мен юрдуныздакы ынсанларың ве хайванларың саныны көпелдерин. Олар ерәп көпелерлер. Озалкыңыз ялы юрдуңызы адамлардан долдурарын ве сизе өнкүден-де артық ягышылық эдерин; онсоң сиз Мениң Ребдигими билерсиңiz. ¹²Депәңизде ынсанлары халкым Ісрайылы гездирерин; олар сизи мүлк эдинерлер, сиз оларың мирасы боларсыңыз. Гайдып олары өз чагаларындан маҳрум этмерсиңiz».

¹³Хөкмурон Реб шейле диййәр: «Олар сана: „Сен адам иижи, милдетини өз чагаларындан маҳрум эден бир юрт“ дидилер. ¹⁴Шонун үчин сен мундан бу яна адам иймерсиң, гайдып миллетици өз чагаларындан маҳрум этмерсиң. Муны Хөкмурон Реб диййәр. ¹⁵Инди хич хачан миллетлериң гыжалатыны сана эшитдирмерин; сен гайдып халқларың кемситмелерини чекмерсиң ве өз миллетлериң будремегине себәп болмарсың». Муны Хөкмурон Реб диййәр.

¹⁶Маңа Реббиң шу сөзи аян болды: ¹⁷«Эй, ынсан оглы! Ісрайыл халкы өз юрдунда месген тутан вагты, эрбет ёл-йөрелгелери ве ишлери билen оны харам этди; Мениң өнүмде оларың ёл-йөрелгелери айбашылы аялың харамлығы киминди. ¹⁸Шейлеликде, юрда ган чайкандықлары ве өз ясан

бутлары билен оны харам эдендиклери үчин, Мен оларың үстүнегазын газабымы дөкдүм. ¹⁹Мен олары миллетлерин арасына даргатдым, олар кесеки юртлара даргадылдылар; өз тутан ёлларына ве ишлерине гөрө олара хөкүм чыкардым. ²⁰Олар миллетлерин арасында, хер бир баран ерлеринде Мениң мукаддес адымы ыснат гетирдилер. Олар хакда „Булар Реббин халкы дәлми нәмә? Онда нәмә үчин олар Онуң юрдундан чыкарлылдар?“ дийилди. ²¹Ысрайыл халкының гелип, миллетлерин арасында мукаддес адымы ыснат гетирендиклерине хайпым гелди».

²²Мунун үчин ысрайыл халкына Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: «Эй, ысрайыл халкы, Мен муны сизин хатыраңыза дәл-де, сизин миллетлерин арасына гидип, ыснат гетирен Өз мукаддес адымың хатырасына эдйэрин. ²³Миллетлерин арасында ыснат гетирилен, оларың арасында сизин ыснат гетирен бейик адымың мукаддесдигини гөркезерин. Мен олара сизин үстүнис билен мукаддеслигими гөркезенимде, миллетлер Мениң Ребдигими билерлер. Муны Хөкмуреван Реб диййэр. ²⁴Мен сизи миллетлерин арасындан ызыңыза ала-рын, эхли юртлардан йыгнап, өз юрдуңыза гетирерин. ²⁵Онсоң үстүнисе тәмиз сувдан сеперин, сиз тәмиз боларсыңыз; сизи эхли харамлыгыңыздан, эхли бутларыңыздан тәмизләрин. ²⁶Сизе тәзе йүрек берерин, ичицизе тәзе рух саларын. Дастан болан йуреги гөврәңизден чыкарып, сизе этден болан йүрек берерин. ²⁷Парзлармы бержай эдериниз ялы, Мен сизи рухум билен долдурарын; онсоң хөкүмлерими долы ерине етигерси-

циз. ²⁸Ата-бабаларыңыза берен юрдумда месген тутарсыңыз. Сиз Мениң халкым боларсыңыз, Мен-де сизиндик Худайыңыз боларын. ²⁹Сизи эхли харамлыгыңыздан халас эдерин. Мен галла эмр эдип, оны көпелдерин, сизе гайдып ачлык чекдирмерин. ³⁰Гайдып сиз миллетлерин арасында ачлык рысвалыгыны чекмезиниз ялы, агажың мивесини ве мейданың хасылыны көпелдерин. ³¹Онсоң эрбет ёлларыңызы, пис ишлерицизи ятлап, этмишлеринизден ве нежис ишлерицизден яңа өзүниси йигренесициз. ³²Мен муны сизин хатыраңыза этмеййэрин – Хөкмуреван Реб диййэр – муны билип гоюң. Эй, ысрайыл халкы, тутан ёлларыңыздан утанаң, йүзүнис гызарсын!»

³³Хөкмуреван Реб шейле диййэр: «Сизи эхли этмишлеринизден тәмизлән гүнүм галалары илатлы эдерин, вейран болуп ятан харабалары абааттарын. ³⁴Отегчилерин гөзлериниң алнында хараба болуп ятан чола юрт бежерилер. ³⁵Шонда олар шейле диерлер: „Бей-бә! Озал чоларып галан юрт Эрем багы ялы болупдыр-ов! Хараба болуп, вейран эдилен гала дикелдилип, илатлы ере өврүлипdir!“ диерлер. ³⁶Онсоң төверегинизде галан миллетлер йықыланы дикелдйәнин, чола ерлери экинзарлыға өвүр-йәниң Мен-Ребдигими билерлер. Муны Мен-Реб айтдым ве хөкман ерине етигерин».

³⁷Хөкмуреван Реб шейле диййэр: «Мен ысрайыл халкының Өзүмден ене ярдам дилемегине гулак гоюп, олар үчин шуны этжек: олары гоюн сүрүси кимин көпелтжек. ³⁸Байрамчылыкларда Иерусалим гурбанлык сүрүси билен нәче долы болса, вей-

ран эдилен галалар-да адамлардан шонча долы болар. Шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

37-нжи бап

Гуран сұңклериң дүзлүгі

¹Реббин әли мениң үстүмдеди. Ол мени Өз рухы билен гетирип, дүзлүгің ортасында гойды; дүзлүк сұңклерден долуды. ²Ол мени оларың арасындан хер тарапа гечири. Дүзлүкде сұңклер сан-сажаксызы. Олар гаты гуранды. ³Ол маңа: «Эй, ынсан оғлы! Бу сұңклер дирелип билерми?» дийип сорады. Мен: «Я Хөкмуреван Реб, муны Сен билйәрсин» дийип жоғап бердим. ⁴Онсоң Ол маңа бу сұңклер хакда пыгамберлик эдип, олара шулары айт дийиди: «Эй, гуры сұңклер, Реббин сезүни эшидин! ⁵Хөкмуреван Реб бу сұңклере шейле диййэр: „Ине, Мен сизе непесими үфләрин, сиз дирелерсициз. ⁶Үстүцизе сицирлер чекип, сизе эт битирерин, үстүцизе дери гейдирип, ичинизе непесими үфләрин; сиз дирелерсициз ве Мениң Ребдигими билерсициз“». ⁷Мен өзүме табшырылышы ялы, пыгамберлик этдим. Пыгамберлик эдип дуркам, бир гох турды, шакырды болды. Сұңклер бири-бирине, ягны хер сұңқ өзүне дегишли сұңке яқынлашды. ⁸Мен середип дуркам, оларың үстлеринде сицирлер ве эт пейда болды; ёкардан олары дери гаплады; йөне оларың непеси ёкды. ⁹Онсоң Ол маңа непесе пыгамберлик эт, эй, ынсан оғлы, пыгамберлик эт-де, непесе айт дийиди: «Хөкмуреван Реб шейле диййэр: „Эй, непес, шемал болуп, чар тарапдан өвүс-де, бу өлдүриленлерин үстүне үфле, олар

дирелсинлер“». ¹⁰Шейлеликде, Онуң маңа табшырышы ялы, пыгамберлик этдим ве непес оларың ичине гирди. Олар дирелип, көп, өрән көп гошун кимин аяқ үстүне галдылар. ¹¹Онсоң Ол маңа шейле дийиди: «Эй, ынсан оғлы! Бу сұңклер бүтин ысрайыл халкыдыр. Олар: „Сұңклеримиз гурады, умыздымыз үзүлди; биз бүтинлей ёк эдилдик“ диййэрлер». ¹²Мунуң үчин, пыгамберлик эт-де, олара Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: «Мен габырларыңызы ачып, сизи габырларыңыздан чыкарарын, эй, халкым; сизи Ісрайыл юрдуна гетирерин. ¹³Мен габырларыңызы ачып, сизи габырларыңыздан чыкаранымда, эй, халкым, сиз Мениң Ребдигими билерсициз. ¹⁴Онсоң Мен сизи рухум билен долдурарын, сиз дирелерсициз. Мен сизи өз юрдунызда ерлешдирерин. Онсоң муны Мен-Реббин әйдандығыны ве ерине хем етиржекдигими билерсициз». Муны Реб айдяныр.

Яхуда билен Ісрайылың бирлеімеги

¹⁵Мана Реббин шу сөзи аян болды: ¹⁶«Эй, ынсан оғлы, өзүңе бир таяк алда, онуң йүзүне „Яхуда үчин ве онуң билен бирлешен ысрайыллар үчин“ дийип яз. Ене бир таяк ал-да, онуң йүзүне „Юсуп ве онуң билен жебислешен тутуш ысрайыл халкы үчин Эфрайымың таяғы“ дийип яз. ¹⁷Бир таяк болар ялы, олары бири-бирине сеплешдир, олар сениң элинде бир болар». ¹⁸Илдешлерин сенден: «Буларың нәмәни аңладянығыны бизе айтжак дәлми?» дийип соранларында, ¹⁹олара Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: «Мен Эфрайымың элиндәки таяғыны Юсуп билен бирлешен

ысрайыл тирелериниң таяғыны алып, Яхуданың таяғына сепләрин. Олары бир таяқ эдерин, Мениң элимде олар бир боларлар.²⁰ Йүзүне язғы язжак таякларың оларың ғөзлериниң алнында сениң элинде болсун». ²¹ Онсоң олара Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: «Мен ысрайыл халкыны гиден ерлениндәки милләтлериң арасындан чыкаарын. Думлы-душдан йығнап, олары өз юртларына гетирерин.²² Олары юртда, Ысрайыл дагларының үстүнде бир милләт эдерин, оларың барыны бир патыша доландыраң; олар гайдып ики милләт болмазлар, ики патышалыға бөлүнмезлөр.²³ Мундан бейләк өзлөрини бутлары билен, йигренжи затлары билен я-да хер дүрли женаятлары билен харам этмезлөр; Мен олары эден әхли дөнүклигинген^a халас эдерин, тәмизләрин. Шейлеликде, олар Мениң халкым боларлар, Мен хем оларың Худайы боларын.²⁴ Олара гулум Дауыт патыша болар; хеммеси үчин дине бир чопан болар. Олар Мениң хөкүмлерим билен йөрәп, парзларымы долы берҗай эдерлер.²⁵ Олар гулум Якуба берен юрдумда, ягны сизиң ата-бабаларыңызың месген туттан юрдунда яшарлар; өзлери ве чагалары, чагаларының чагалары эбедилик ол ерде месген тутарлар, гулум Дауыт эбедилик оларың хөкүмдары болар.²⁶ Мен олар билен паraphatчылық әхтини баглашарын, бу бакы әхт болар. Олары орнашдырып, көпелдерин ве мукаддес өйүми эбедилик оларың ортасында беркарап эдерин.²⁷ Мен оларың арасында мекан тутарын. Мен оларың Худайы, олар хем Мениң халкым боларлар.²⁸ Мукаддес

өйүм эбедилик оларың арасында ерлешенде, милләтлер Ысрайылы мукаддес эдениң Мен-Ребдигими билерлер».

38-нжи бап

Гогуң чоозуши

¹ Маңа Реббин үшү сөзи аян болды:
² «Эй, ынсан оглы! Магок юрдундакы Мешегин ве Тубалың хөкүмдары Гога тарап йүзүни өвүр-де, она гаршы пыгамберлик эт.³ Оңа Хөкмүрован Реб шейле диййәр дий: „Эй, Мешегин ве Тубалың хөкүмдары Гог! Мен саңа гаршыдырын.⁴ Мен сени аркан агадарып, әңлериңе ченңек саларын. Сени ве бүтин гошуныңы, атларыңы, атлыларыңы, беземен гейнүүли, улы хем кичи галканлы, эллери сырылан гылычлы улы жемагатыңың әхлисини чыкаарын.⁵ Олар билен бирликде әхлиси галканлы, демир түвүлгали болан парс, Эфиопия ве Пут халкларыны, ⁶ Гомери ве онун тутуш гошунларыны, демиргазыгың аңры ужундан Тогарма халкыны ве әхли гошунларыны сениң билен бирликде көп халклары чыкаарын.

⁷ Тайяр бол! Яныңа йығнан әхли жемагатың билен бирликде тайяр бол. Бу жемагата сен горагчы боларсың.⁸ Көп вагтдан соңра сен сөвеше чагырыларсың. Гелжек йылларда сен көп халкларың ичинден ызына йығналан, хемишелек хараба өврүлен Ысрайыл дагларында топланан, урушдан рахатлыға говшан юрда хұжум эдерсин. Башга милләтлерин арасындан чыкарылып гетирилен бу халкың хеммеси инди ховпсуз яшяялар. ⁹ Сен ёкary гөтерилип, тупан

^a 37:23 Эден әхли дөнүклигинген – я-да месген тутуп, ичинде гүнә эден ерлеринден.

ялы болуп гелерсин; юрды гапламак үчин сен ве гошунларың, өзүң билен бирликде көп халклар булат ялы болуп гелерлер“.

¹⁰Хөкмуреван Реб шейле диййэр: «Шол гүн сениң аңыңа көп пикирлер гелер, дилдүвшүк гуарсың. ¹¹Сен: „Горагсыз обаларың гаршысына чыккайын, дынч ве ховпсуз яшаянларың үстүнө дөкулейин. Оларың яшаян ерлериниң бары диварсыз, ол ерде килт-де, гапы-да ёк“ диерсин. ¹²Сен өң вейран эдилен, эмма инди илатлы болан шәхерлерде яшаян бу халкы талап, олжა аларсың. Миллетлерин арасындан ызына йыгналып, чарвачылық хем сөвда билен мешгулланяң, дүниәниң ортасында яшаян бу халка гаршы элиңи узадарсың. ¹³Шеба, Дедан, Тарыш сөвдагәрлери ве онуң әхли ёлбашчылары сенден: „Таламага гелдин дәлми? Жемагатыңа олжада алмақ, алтын-күмүш әкитмек, эмләк ве көп олжада әдинмек үчин йыгнадыңмы?“ дийип сорарлар».

¹⁴Мунун үчин, эй, ынсан оглы, пыгамберлик эт-де, Гога Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: «Шол гүн сен Мениң халкым Ысрайылың ховпсуз яшаяндығына гөз етигерсин! ¹⁵Шонда сен яныңдакы көп халклар билен, ат үстүндө болан улы жемагат ве гүйчили гошун билен демиргазыңың аңры ужуңдан, өз меканындан гелерсин. ¹⁶Сен ер йүзүни гаплаян булат кимин халкым Ысрайылың үстүнө хұжум эдерсин. Эй, Гог, ахыркы гүнлөрде Мен сени Өз юрдума хұжум этдирерин, сен аркалы миллетлere мукаддеслигими аян эдип, Өзүми танадарын».

¹⁷Хөкмуреван Реб шейле диййэр: «Өңки дөвүрлерде гулларым Ысрайыл

пыгамберлериниң үсти билен гүррүнини эденим сен дәлмидиң? Ол гүнлөрде Мениң сени ысрайылларың гаршысына чыкаржақдығым хакда ыйллар бойы пыгамберлик этдилер. ¹⁸Гогун Ысрайыл юрдуның гаршысына чыкан гүни, хут шол гүн Мениң гахар-газабым мөвч уарар. Муны Хөкмуреван Реб диййэр. ¹⁹Габанжаңлыгым ве отлы газабым билен Мен жар эдйән: Шол гүн Ысрайыл юрдунда ер титрәр. ²⁰Дензиң балыкласы, гөгүң гушлары, йыртыжы хайванлар, ердәки сүйренижилер ве ер йүзүндәки әхли ынсанлар Мениң хузурында титрещерлер, даглар юмрулар, учутлар йықылар, әхли диварлар ер билен егсан болар. ²¹Әхли дагларымда гылыжы Гогун үстүнө чозмага чагырарын Хөкмуреван Реб диййэр хер адамың гылыжы өз доганына гаршы болар. ²²Гогы мерги ве гылыч билен жезаландырарын; онуң ве гошунларының үстүнө, яныңдакы көп халкларың үстүнө гарк эдижи яғыш ве гүйчили долы, от ве күкүрт ягдырарын. ²³Шейдип, Мен бейиклигими ве мукаддеслигими гөркезжекдириң, көп миллетлерин гөзлериниң алнында Өзүми аян этжекдириң; шонда олар Мениң Ребдигими билерлер».

39-нұжы бап

¹Эй, ынсан оглы, Гогун гаршысына пыгамберлик эт ве оңа Хөкмуреван Реб шейле диййэр дий: «Эй, Мешегиң ве Тубалың хөкүмдары Гог! Мен сана гаршыдырын. ²Сени аркан агадарып сүйрәрин, демиргазыңың аңры учларындан чыкарып, Ысрайыл дагларының үстүнө гетирерин. ³Сол элинден яйыңы, саг элинден окуны уруп гачырарын. ⁴Сен әхли

гошунларың ве яныңдакы халклар билен бирликдө Ысрайыл дагының үстүнде хеләк боларсың. Сени хер хили йыртыжы гушлара ве ябаны хайванлара иймит эдип берерин. ⁵Сен ачык мейданда хеләк боларсың, чүнки Хөкмүрован Реб: „Муны Мен айтдым“ диййэр. ⁶Магогың ве кенарякаларында ховпсуз яшаянларың үстүнне от иберерин; шонда олар Мениң Ребдигими билерлер. ⁷Халкым Ысрайылың ичинде мукаддес адымы аян эдерин; мундан бейләк мукаддес адымың харланмагына ёл бермерин; онсоң миллетлер Ысрайылда мукаддес болан Мениң Ребдигими билерлер. ⁸Ине, ол гүн гелер ве амала ашар, Хөкмүрован Реб диййэр; Мениң гүрүнини эден гүнүм бу гүндүр. ⁹Ысрайыл галаларының илаты дашары чыкып от якар, эхли яраглары, кичи хем улы галканлары, яйлары ве оклары, сердесселери ве наизалары якып-яңдырлар; булар еди Ыыллап ода якылар. ¹⁰Одуны мейдандан дашамазлар, токайлары чапмазлар. Олар оды яраглар билен якарлар; өзлери니 таланлары таларлар, сояналары соярлар. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹¹Шол гүн Мен Ысрайылда, деңзиң гүндогарындақы Өтегчилер дересинде Гога габрыстанлык берерин. Гогы ве онуң эхли гошуныны ол ерде гөмерлер ве она „Гогун бейик гошунының дереси“ диерлер. ¹²Юрды тәмизлемек үчин ысрайыл халкы еди айлап олары гөммегини довам этдирер. ¹³Юрдуң халкы олары гөмер. Мениң шөхратланан гүнүм бу ысрайыл халкы үчин ат-абрай болар. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ¹⁴Юрды

тәмизлемек үчин адамлар белленер. Олар хемише юрдуң ичинде гезип, хер бир ерде галан басыбалыжының жеседини гөмерлер, шейдип, юрды тәмизләрлер. Бу тәмизлейиш иши еди айың довамында гечирилмелидир. ¹⁵Юрдуң ичинде гезйэн гөзлегчилер адам сүнкүни гөрсө, оны тә Гог гошунының дересинде гөмйәнчәлөр, онуң янында бир нышан дикерлер. ¹⁶Галаның ады-да Хамона^a болар. Шейдип, олар юрды тәмизләрлер».

¹⁷Эй, ынсан оглы, Хөкмүрован Реб хили гушлара ве эхли йыртыжы хайванлара шейле диййэр дий: «Үйшүң-де, гелиң; сизиң үчин кесжек гурбанлыгыма, Ысрайыл дагларының үстүндөки улы гурбанлыга думлыш-душдан йығнаның, эт иерсиз, ган ичерсициз. ¹⁸Башаның семиз хайванларының: гочларың, гузуларың, эркечлерин ве өкүзлерин эти ве ганы ялы, гүйчили адамларың ве дүйнәнин хөкүмдарларының этини иерсиз, ганыны ичерсициз. ¹⁹Сизин үчин кесен гурбанлыгымдан дойянчаңыз яг иерсиз, серхөш болянчаңыз ган ичерсициз. ²⁰Сачагымың башында атлардан, сөвеш арабаларындан, гүйчили уршужылардан хем эсгерлерден доярсыңыз. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ²¹Мен милләтлерин арасында шөхратымы аян эдерин; чыкаран хөкүмлерими, үстлерине гоян элими эхли милләтлер гөрерлер. ²²Шейлеликде, ысрайыл халкы шол гүндөн башлап, Мениң өзлериңиң Худайы Ребдигими билер. ²³Милләтлер ысрайыл халкының Маңа дөнүүклик эдендиги үчин, өз языгы себәпли есир эдип әкидилендигини

^a 39:16 Хамона – бу сөз Бейик гошуң диймеги аңладяр.

бilerлер. Мен йұзұми олардан гизледім, олары душманларының әлине бердім, әхлиси ғылышдан хеләк болдулар.²⁴Олара өз хараммалықларына ве ғүнәлерине лайық жеза бердім; йұзұми олардан гизледім».²⁵Мунуң үчин Хөкмурон Реб шейле диййэр: «Инди Мен Якубың өңкі агаданчылығыны гайтарып берерин, бүтін ысрайыл халқына рехим әдерін ве мukаддес адым себепли габанжан боларын.²⁶Олара хич ким ховп салман, өз юртларында ховпсуз яшанла-рында, өзлеринің масгарачылықты херекетлерине ве Мана гаршы эден дөнүкликлерине утанараптар. ²⁷Мен олары халкларың арасындан ызла-рына гетиренимде ве душманларының юрдундан ыығнанымда, оларың үсти билен көп миллетлериц гөзле-риниң алнында Өз мukаддеслигими ғөркезерин.²⁸Сүргүн эден ерлерим-ден халқы ызына гетиренимде, олар Мениң өзлериниң Худайы Ребдигими билерлер; ол ерде оларың бирини-де галдырыман өз юртларына ыығнарын.²⁹Рухумы ысрайыл халқының үстүн-дөкөрерин ве инди хич хачан йұзу-ми олардан гизлемерин». Муны Хөк-мурон Реб диййэр.

40-ижы баp

Тәзe ыбадатхана хакындакы ғөрнүш

¹Сүргүнде болян вагтымызың йиг-рими бәшинжи ыылының бириңжи айының онуна Иерусалим шәхери-ниң ыықылмагының он дөрдүнжи ыылы, әдил шол гүн Реббин әли ме-нин үстүмдеди. Ол мени шол ере әкитди. ²Гөрнүшде Худай мени Ыс-райыл юрдуна гетирип, бир белент

дагын үстүнде гойды. Гүнорта тарап-да шәхере мензеш биналар бар ялы-ды.³Реб мени ол ере гетириди. Ине, бир адам пейда болды, даш кешби бу-рунч ялы ялпылдаяды, әлинде зы-гырдан әдилен йұп ве бир өлчег тая-ты барды; ол дервездеде дурды.⁴Яңқы адам маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оғлы! Гөзлерин билен ғөр, гулакла-рың билен әшиш, сана ғөркезжек әхли затларыма ягшы үns бер. Сен бу ере мениң саңа ғөркемегим үчин гети-рилдин. Герйән әхли затларыңы ыс-райыл халқына жар эт».

⁵Ине, Худайың өйүнің дашында тө-вереклейин дивар барды. Яңқы адамың әлинде узынлығы алты тирсек болан өлчег таяғы барды, хер тирсек адаты тирсекден дөрт бармак узын-ды. Ол диварың галыңлығыны өлчеди: онуң ини-де, бойы-да бир өлчег таяғына деңди. ⁶Онсоң ол гүндогар тарапдакы дервездә гелип, онуң бас-ганчаклары билен гапысының яны-на чықып, онуң босагасыны өлчеди: онуң ини бир өлчег таяғыды. Бу боса-ганың ини бир өлчег таяғыды. ⁷Хер хүжрәниң узынлығы-да, ини-де бир өлчег таяғыды. Хүжрелерин аралығы бәш тирсекди. Худайың өйүнеге тарап бакын әйваның янындакы гапының босагасының узынлығы бир өлчег таяғыды. ⁸⁻⁹Сонра ол дервездөн ички әйваныны өлчеди, ини алты тирсек, узынлығы секиз тирсек чыкды. Сө-елериниң галыңлығы ики тирсекди; дервездөн ички әйваны Худайың өйүнеге тарап бакып дурды. ¹⁰Гүндогар тарапдакы дервездөн хүжреле-ри хер яндан үчди; үчүсінин-де өл-чеги бирди; сөелерин өлчеги хем хер яндан бирди. ¹¹Ол дервездөн ағзының иини өлчеди, он тирсек болды

ве ички дервездениң узынлығы он үч тирсек болды.¹²Хұжрелерин өнүнде хер тарапдан бир тирсеклик дивар барды; хұжрелерин өлчеги хер яндан алты тирсекди.¹³Ол дервездени бир хұжрәниң үчегинден бейлеки үчегине ченли өлчеди: онуң ини йигрими бәш тирсек чықды, хұжрелерин гирелгелери бири-бирине бақышып дурдулар.¹⁴Дервездениң гирелгесиндәки дәлизиң төвереклейин өлчеги алтмыш тирсек чықды.¹⁵Дервездениң гирелгесинден ички эйваның аяры башына ченли узынлық элли тирсекди.¹⁶Дервездениң ич тарапында хұжрелерин ве сөелерин хер янында пенжире ғөрнүшли тагчалар барды, эйванлар хем шейледи; сөелерин йұзунде палма агачларының шекили барды.

¹⁷Онсоң ол мени даشкы ховла гетирди; ол ерде отаглар ве төвереклейин чекилен даш ёл барды. Даش ёлун угрунда отуз отаг барды.¹⁸Дервезделиң ики гапдалындакы даш ёлун гиңлиги дервезделиң узынлығына деңди. Бу ашакы даш ёлды.¹⁹Онсоң ол ашакы дервездениң өнүнден ички ховлының өнүне ченли болан гицишлиги дашардан өлчеди: ол йұз тирсек чықды; гүндогар ве демиргазык тарапда-да шейледи.²⁰Дашкы ховлының демиргазығындақы дервездениң-де узынлығыны ве инини өлчеди.²¹Онуң хұжрелери бу янда үч, ол янда хем үчди; сөелерин өнүнде үзүнлигі бириңжи дервездениң өлчеги билен мензешди; узынлығы элли тирсек, ини йигрими бәш тирсекди.²²Онуң тагчалары, эйваны ве чекилен палма агачларының шекили гүндогар тарапдақы дервездениң өлчегине ғөрәди. Она еди басганчакдан

чыкылярды ве олар эйвана алып баряды.²³Ички ховлының дервезделиң демиргазык ве гүндогар тарапдақы дервезделиң бақышып дурдулар; дервезден дервездә ченли аралығы өлчеди: ол йұз тирсек чықды.

²⁴Онсоң ол мени гүнорта тара-па әкитди; ине, гүнорта тара-па бақян бир дервезде барды; онуң сөелерини ве эйваныны өлчеди, мунуң өлчеги-де бейлекилері мензешди.²⁵Дервездеде ве эйванда өнки тагчалар ялы тагчалар барды ве дервездениң узынлығы элли тирсек, ини йигрими бәш тирсекди.²⁶Она чыкар ялы еди басганчак барды ве олар эйвана алып баряды. Онуң сөелеринин йұзунде палма агачларының шекили барды; оларың бири бу янда, бейлекиси ол яндады.²⁷Ички ховлының гүнорта дервездеси барды; ол адам гүнорта дервезден бейлеки дервездә ченли узынлығыны өлчеди, ол йұз тирсек чықды.

²⁸Соңра ол мени гүнортадақы дервезден ички ховла гетирди ве гүнортадақы дервездени өлчеди; мунуң өлчеги-де бейлекилері мензешди.²⁹Онуң хұжрелеринин, сөелеринин ве эйванының өлчеглері-де бейлекилері мензешди. Дервездеде ве эйванда төвереклейин тагчалар барды. Дервездениң узынлығы элли тирсек, ини йигрими бәш тирсекди.³⁰Ховлының хер гапдалында узынлығы йигрими бәш тирсек, ини бәш тирсек болан эйванлары барды.³¹Дервездениң эйваны дашкы ховла тарап бақып дурды; сөелеринин йұзунде палма агачларының шекили барды; она чыкар ялы секиз басганчак барды.

³²Онсоң ол мени ички ховла, онуң гүндогар тарапына гетирди; дервездени өлчеди, мунуң өлчеги-де бейлеки-

лере мензешди.³³Онун хұжрелеринин, сөелеринің ве әйванының өлчеглері-де бейлекилерге мензешди; дервезде ве әйванда төвереклейин тағчалар болуп, дервездән узынлығы элли тирсек, ини йигрими бәш тирсекди.³⁴Дервездән әйваны дашины ховла тарап бакып дурды; сөелеринің йүзүнде палма ағачларының шекили барды; она чыкар ялы секиз басганчак барды.

³⁵Онсоң ол мени демиргазықдакы дервездә гетирди; оны өлчеди, мунун өлчеги-де бейлекилерге мензешди.³⁶Мунун-да хұжрелери, сөелери, әйваны ве тутуш төверегиндәki тағчалары мензешди. Онун узынлығы элли тирсек, ини йигрими бәш тирсекди.³⁷Онун әйваны дашины ховла тарап бакырды; сөелеринің йүзүнде хер ян тарапдан палма ағачларының шекили барды; она чыкар ялы секиз басганчак барды.³⁸Дервезе гирелгесиндәкі сүтүнлериң гапдалында гапысы ачық бир отаг барды; якма гурбанлықтарыны шол ерде ювядылар.³⁹Үстүндегі якма гурбанлығыны, ғұнә ве язық гурбанлықтарыны сояр ялы әйваның хер тарапында ики хантагта дурды.⁴⁰Әйваның дашиның, демиргазықдакы дервездегі гирелгесинің хер икиян гапдалында ики хантагта дурды.⁴¹Дервездән хер икиян гапдалында дәрт хантагта болуп, үстүндегі гурбанлық малыны сояр ялы жеми секиз хантагта барды.⁴²Якма гурбанлығы үчин ёнулан дашдан узынлығы ве ини бир ярым тирсек, бейиклиги болса бир тирсек болан дәрт хантагта дурды; оларың үстүндегі болса якма гурбанлығыны ве бейлеки гурбанлықтары соймак үчин энжамлар барды.

⁴³Отагың ичинде төвереклейин херсинин узынлығы дәрт бармак болан илдиргичлер какылғыды; хантагтапарың үстүндегі болса гурбанлық эти барды.⁴⁴Ички дервездән дашиның, ички ховлуда ики отаг^a барды; булатың бири демиргазық дервездесинің гапдалында болуп, йүзі демиргазық тарапа бакырды.

⁴⁵Ол адам маңа шейле дийди: «Йүзи ғұнортада тарап бакын бу отаг Худайың өйүнің гораян руханылар үчинидір.⁴⁶Йүзи демиргазыга тарап бакын отаг болса, гурбанлық сыйласыны гораян руханылар үчинидір. Булар леви тиресинден болуп, Реббе хызмат этмек үчин, Она яқынлашан Садогың огулларыбылар». ⁴⁷Сонра ол ховланның өлчеди; онун узынлығы-да, иниде йүз тирсек болуп, индердүлді. Гурбанлық сыйласы болса Худайың өйүнің өңүндеді.

Худайың өйи

⁴⁸Онсоң ол адам мени Худайың өйүнің әйванына гетирип, онун гирелгесинің гапдал диварларының өлчеди, оларың узынлығы бәш тирсекди; гирелгәнің ини он дәрт тирсек, гапдал диварларының ини болса үч тирсекди.⁴⁹Әйваның узынлығы йигрими тирсек, ини он ики тирсекди; она чыкар ялы он басганчак барды. Гирелгәнің икиян гапдалында сүтүнлөр барды.

41-нжи бап

¹Онсоң ол адам мени Худайың өйүнің дашины отагына гетирип, онун сөелерині өлчеди, онун ини хер яндан

^a **40:44 Ики отаг** – кәбір голяzmаларда *айдымчылар* үчин отаглар.

алты тирсекди; бу өңки мукаддес чадырың гиңлиги ялыды.² Гирелгәниң ини он тирсекди; она хер ики тарапдан бирлешійән диварларың ини бәш тирсекди. Ол дашкы отагы хем өлчеди, онуң узынлығы кырк тирсек, ини йигрими тирсекди.³ Онсоң ол ички отага гирип, гирелгәниң хер сөөсини өлчеди, оларың хер бириниң ини ики тирсекди. Гирелгәниң ини алты тирсекди ве она хер ики тарапдан бирлешійән диварларың ини еди тирсекди.⁴ Ол адам дашкы отагың өңүндәки бу отагы өлчеди: узынлығы-да, иниде йигрими тирсекди. Онсоң ол маңа: «Бу ин мукаддес отагдары» диди.

⁵Худайың өйүнің диварыны өлчеди, онуң галынлығы алты тирсекди; онуң тутуш даш-төверегиндәки гапдал отагларының ини дөрт тирсекди. «Оtag үстүнде отаг болуп, гапдал отаглар үч гатды ве хер гатда отуз отаг барды. Пұрслер өйүң диварларына гирмесин дийип, өйүң диварларында гапдал отаглара голдав берійән чыкытлар барды.⁷Худайың өйүнің төверегиндәки гапдал отаглар ёқары гата чыкдығыңча гиңелійәрди, себеби өйүң диварларының дүйбі ёқарасына гаранда инлиди. Ёқары гатлара чыкдығыңча-да, отаглар гиңелійәрди. Шейле-де, ин ашакы отагдан ин ёқаркы отага ортакы отагдан чыкыларды.⁸Мен бу өйүң даш-төвереклейин белентлигини ғөрдүм; гапдал отагларың дүйплери долы бир өлчег таяғына, ягны алты тирсеге денди.⁹⁻¹⁰Гапдал отагларың дашкы диварының галынлығы бәш тирсекди; өйүң гапдал отаглары билен ховлының отагларының арасында биш аралық барды. Онун ини йигрими тирсек болуп, өйи даш-төвереклейин гуршап

алярды.¹¹Гапдал отаглар ачык гиңишилиге тарап ачылярды. Демиргазык тарапдакы отаглара гирийлән бир гапы барды, гүнорта тарапында хем бир гапы барды; төвереклейин ачык гиңишилигің ини болса бәш тирсекди.¹²Гүнбатардакы мейданчаның өңүнде бир ымарат барды, онуң ини етмиш тирсекди; диварының галынлығы хер яндан бәш тирсек, узынлығы тогсан тирсекди.

¹³Соңра ол адам Худайың өйүни өлчеди: узынлығы йүз тирсекди; онуң мейданчасы, жайы, диварлары билен бирликде йүз тирсек чыкды.¹⁴Өйүң гүндогар тарапының ве мейданчасының ини хем йүз тирсекди.¹⁵Онсоң ол өйүң аркасындағы мейданча бақып дуран ымаратың узынлығыны өлчеди, хер тарапындағы әйванлары билен бирликде онуң узынлығы йүз тирсекди.

Дашкы отаг, ички отаг, ховла бақып дуран әйван,¹⁶bosагалар, тагчалар, босаганың гаршысындақы үчтараплайын диварлы әйванча ерден тагчаларына ченли ағач гапылыды. Бу тагчалар пенжире ғөрнүшиндеди.¹⁷⁻¹⁸Гапының депеси, ички хем дашкы отаглары, өйүң тутуш диварлары нагышшлар билен хашамланып, олара керупларың ве палма ағачларың шекиллери салынды; ики керубың арасында бир палма ағажы болуп, хер керубың ики йузи барды.¹⁹Бир тарапында палма ағажына бакяң ынсаның йүзи барды. Тутуш өйүң әхли төверегине шейле әдилиди.²⁰Дашкы отагың диварының йүзүне ашакдан гапының депесине ченли керуплар хашамлананды; өйүң диварының йүзи-де шейледи.

²¹Дашкы отагың гапы сөелери инедөрдүлди; ин мукаддес отагың өнүндөки гапы сөелери-де булара мензейәрди. ²²Гурбанлық сыпасы агаҹдан болуп, бейиклиги үч тирсек, узынлығы ики тирсекди; бурчлары, узынлығы ве диварлары хем агаҹданды. Ол маңа: «Реббин ҳузурындакы хантагта будур» дийди. ²³Дашкы отаг билен ин мукаддес отагың ики-икиден гоша гапысы барды. ²⁴Хер гапының ики тайы, ачылып-яптыян ики тайы барды; ики тайы бир гапыныңкы, ики тайы да бейлеки гапыныңкыды. ²⁵Диварларың йүзүне чекилиши ялы, дашкы отагың гапыларына-да керуплар билен палма агачлары оюлып чекиленді; дашарда эйваның өнүндө далан барды. ²⁶Эйваниң гапдал диварларында пенжире ғөрнүшши тагчаларың ве палма агачларының шекили барды. Өйүн гапдал отаглары ве далан хем шейледи.

42-нжи бап

Руханыларың отаглары

¹Онсоң ол адам мени демиргазык тарапдан дашкы ховла чыкарды. Худайың өйүнин мейданчасының ве ымаратың гапдалындакы демиргазык отагларға гетирди. ²Гапысы демиргазыга бакын бу ымаратың узынлығы йүз тирсек, ини элли тирсекди. ³Ички ховлының ини йигрими тирсеклик бош аралығының ве дашкы ховлының даш ёлуның арасында үч гатлы бири-биринден бейгелән эйванлар барды. ⁴Бу ики хатар отагларын арасында гезер ялы ини он тирсек, узынлығы йүз тирсек болан дәлиз барды; онуң гапылары демиргазыга бакырды. ⁵Ёкаркы отаглар дарды, себәби жайың ашакы ве ортакы отагларына гаранда,

эйванлар олардан көпрәк ер тутярды. ⁶Олар үч гатдан ыбаратды, ховлының сүтүнлери ялы сүтүнлери ёкды; шонун үчин ёкаркы эйван ашакы ве ортакы эйвандан даррак эдилипди. ⁷Отагларың өнүндө отаглара ве дашкы ховла тарап узалян дивар барды, онуң узынлығы элли тирсекди. ⁸Дашкы ховлудакы отагларың узынлығы элли тирсекди; ыбадатхананың гарышындақы гапдал отагларың узынлығы болса йүз тирсекди. ⁹Бу отаглара дашкы ховлудан гирҗек болсан, гүндогар тарапдакы ашакы гечелгеден бир гирелгэ барды. ¹⁰Ички ховлының гүндогар тарапында мейданча ве ымарата бакын башга отаглар хем барды. ¹¹Демиргазык тарапдакы отагларда болшы ялы, бу отагларың хем деңинде бир гечелгэ барды. Отагларың узынлығы ве ини бирмензешди; оларың әхли чыкалгапары, гурлушы ве гапылары эдил шоллар ялыды. ¹²Шейдип, гүнбатардакы отаглара эдил демиргазыкдакы ялы диварың янындакы гүндогар тарапдан узалян ашакы гечелгеден гириләрди. ¹³Ол адам маңа шейле дийди: «Мейданчаның демиргазыныңдакы ве гүнортасындақы отаглар мукаддес отаглардыр. Реббе хызмат эдйән руханылар ин мукаддес затлары ол ерде иерлер; ин мукаддес затлары, галла садакасыны, гүнә ве язық гурбанлыкларыны ол ерде гоярлар; чүнки ол ер мукаддесdir. ¹⁴Руханылар мукаддес ере гиренлеринде, хызмат эдйән вагты геййән гейимлерини бу отагларда чыкарып гоймаздан дашкы ховла чыкмасынлар, себәби бу гейимлер мукаддесdir. Халкың янына чыкмаздан өн, олар башга гейимлер геймелидирлер».

¹⁵Ол адам мукаддес ери өлчәп боланындан соң, мени гүндогара тарап

бакян дервездеден чыкарып, диваρың төверегиниң узынлығыны өлчеди. ¹⁶Өлчег таяғы билен мукаддес ерин гүндогар тарапыны өлчеди: бу өлчег таяғы боюнча бәш йүз тирсек чыкды. ¹⁷Онун демиргазык тарапыны өлчеди, өлчег таяғы боюнча бәш йүз тирсекди. ¹⁸Онун гүнорта тарапыны өлчеди: елчег таяғы боюнча бәш йүз тирсек чыкды. ¹⁹Онун гүнбатар тарапыны өлчеди: өлчег таяғы боюнча бәш йүз тирсек чыкды. ²⁰Оны дөрт тарапындан хем өлчеди. Мукаддес зады йөнекей затдан айырмак үчин онун даш-төверегинде бир диваρ барды. Онун узынлығы-да, ини-де бәш йүз тирсеге деңди.

43-нжи бап

Реббиң шөхраты өйи долдуряр

¹Онсоң ол адам мени гүндогар тараппа бакып дуран дервэз гетирди. ²Ине, гүндогар тарапдан Ысрайыл Худайының шөхраты гелди. Онун сеси гүйчили ақян сувларың шаггылдысы ялыды. Онун шөхратындан ер нур сачярды. ³Бу ғөрнүш Худайын Иерусалими хеләк этмөгө гелендәки ве Кебар каналының якасындақы ғөрөн ғөрнүшлеміме мензещди; мен ере йүзин йықылдым. ⁴Реббиң шөхраты гүндогара тарап бакян дервездеден өө гирди. ⁵Онсоң Рух мени алыш, ички ховла гетирди; Реббиң шөхраты өйи долдурды. ⁶Яңкы адам янымда дурка, мен өйден бириనин өзүме сөз гатяндығыны эшилдим. ⁷Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Мениң тагтымың ве аяк дабанымың ери, ысрайыл халкының арасында эбедилик отуржак ерим бу ердидир. Мундан бейләк ысрайыл халкыда, оларың патышалары-да зына эдип, сеждегәхлеринде патышаларының

хейкеллерини отуртмак билен Мениң мукаддес адымы харам этмезлер. ⁸Олар босагасыны босагамың, гапыларының сөсесини гапымың сөсесиниң янында гурдулар, Мен билен оларың арасында дине бир диваρ барды; олар нежис ишлери билен Мениң мукаддес адымы харам этдилер; Мен гахар-газабым билен олары хеләк этдим. ⁹Инди зыналарыны ве патышаларының хейкеллерини Менден узаклашдырысынлар, Мен хем эбедилик оларың арасында месген тутарын. ¹⁰Сен, эй, ынсан оглы, ысрайыл халкыны бу өйден хабарлы эт, гой, онун нусгасыны өлчесинлер ве этмишлеринден яңа утансынлар. ¹¹Эгер эден әхли ишлери үчин утансалар, өйүн гурлұшуны, онун ербе-ердигини, гирелгелерини ве чыкалгаларыны, тутуш тасламасыны ве дүзгүнлерины, әхли мейилнамаларыны ве канунларыны олара аян эт, ғөзлеринин алнында шуны яз. Шейдип, онун тутуш мейилнамасыны ве әхли дүзгүнлерины сакласынлар, олары бержай этсингер. ¹²Худайың өйүнин кануны шейледир: дагың башында онун әхли төверегинин арачәги өрән мукаддес ер болар. Ине, Худайың өйүнин кануны шудур».

Гурбанлық сыпасы

¹³Бир тирсек ве дөрт бармак болан узын тирсек боюнча гурбанлық сыпасының өлчеги шейледир: онун япжағазының чунлуғы-да, ини-де бир тирсек, ябың гырасы төвереклейин бир гарыш. Гурбанлық сыпасының эсасы дүйби будур. ¹⁴Арықдан ашакы диваρа ченли бейиклиги ики, ини бир тирсекдир; кичи диваρдан улы диваρа ченли бейиклиги дөрт, ини бир тирсекдир. ¹⁵Гурбанлық сыпасының бейиклиги

дөрт тирсек. Онун үстүндөн ёкарлыгына дөрт шах болар.¹⁶ Гурбанлык сыйпасының үст бөлөгинин ожагының бойы он ики тирсек, ини он ики тирсек болуп, хер дөрт тарарапдан инедөрдүл болар.¹⁷ Улы диварың хер дөрт тараапының узынлыгы ве ини он дөрт тирсек болар. Онун хер дөрт гапдалындакы ябың гырасы ярым тирсек, төвереклейин япжагазы бир тирсек болуп, бас-ганчаклары гүндогар тараапда болар.

¹⁸ Ол маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Хөкмүрован Реб шейле диййэр: „Гурбанлык сыйпасыны дикенинizде, онун үстүнде якма гурбанлыклары хөдүр этмек ве она ган серпмек үчин дүзгүнлөр шулардыр: ¹⁹ Маңа хызмат этмек үчин хузурыма гелен Садок неслинден болан руханылар гүнэ гурбанлыгы хөкмүнде бир өкүзче бер. Муны Хөкмүрован Реб диййэр. ²⁰ Онун ганындан ал-да, гурбанлык сыйпасының дөрт шахына, диварың дөрт бурчуна ве төвереклейин ябың гырасына чал; бу оны тәмиизләп, харамлыгындан сапладыгың болар. ²¹ Гүнэ гурбанлыгы болан өкүзчәни ал-да, Худайың өйүнүң белленен еринде, мukаддес ериң дашиында як. ²² Икинжи гүн гүнэ гурбанлыгы хөкмүнде шикессиз бир эркежи хөдүр эт ве гурбанлык сыйпасыны өкүзче билен нәхили тәмиизлән болсаң, ене-де шейдип тәмиизле. ²³ Тәмиизлеме ишини тамамланындан соң, шикессиз бир өкүзче билен сүрүден шикессиз бир гоч хөдүр эт. ²⁴ Олары Реббиң хузурина гетир, руханылар үстүнө дуз сепип, якма гурбанлыгы хөкмүнде олары Реббе хөдүр эдерлер. ²⁵ Еди гүн-

ләп гүнэ гурбанлыгы хөкмүнде хер гүн бир эркеч тайярла; шикессиз бир өкүзче билен сүрүден бир гоч тайярла. ²⁶ Олар гурбанлык сыйпасыны еди гүнләп мурдарлыгындан сапларлар, оны тәмиизләп, мukаддес эдерлер. ²⁷ Еди гүн тамамланындан соң, секизинжи гүнден башлап, руханылар гурбанлык сыйпасында якма ве саламатлык гурбанлыкларыңызы хөдүр эдерлер. Онсоң Мен сизден разы боларын[“]. Мұны Хөкмүрован Реб диййэр.

44-нжи бап

Бібадатхана дүзгүнлери

¹ Онсоң ол адам мени мukаддес өйүң гүндогара тарап бакын дервездесинден ызыма гетирди; дервезе япыкды. ² Реб маңа шейле дийди: «Бу дервезе япык болар, ол ачылмаз, ондан хич ким гирmez, чунки ондан Ысраїл Худайы Реб гирди; шонун үчин ол япык болар. ³ Хөкүмдар болса хөкүмдардыгы үчин, Реббиң хузурында нахар иймек үчин ол ерде отурап. Ол мұна дервездөн әйваның ёлундан гирер ве шол ёлдан-да ызына чыкар».

⁴ Ол мени демиргазык дервездөн ёлундан өйүң өңүне гетирди. Гөрсем, Реббиң шөхраты Өз өйүни долдурып дурандыгыны гөрдүм. Мен ере йүзин ықылдым. ⁵ Реб маңа шейле дийди: «Эй, ынсан оглы! Ягшы үns бер, өз гөзлериң билен гөр, Реббиң өйүнүң әхли дүзгүнлери ве канунлары хакда саңа айдан затларымы өз гулагың билен эшит, мukаддес өе кимин гирип-чыкяңдыгына[“] ягшы үns бер. ⁶ Пит-нечи ысрайыл халкына Хөкмүрован

^a 44:5 Мukаддес өе кимин гирип-чыкяңдыгына – я-да мukаддес өйүң әхли чыкалгалары билен гирелгелерине.

Реб шейле диййэр дий: „Эй, ысрайыл халкы! Мениң өйүми харламак үчин сүннетсиз ве бойнуёгын гелмишкелери ичерик салмак билен эден әхли нежис ишлеринизи бес эдин! Сиз Маңа иймит, яг ве ған ҳөдүр әденинізде, олар мукаддес өйүмде болдулар. Сиз әхли нежис ишлеринизиң үстесине Мениң әхтими хем боздуныз. ⁸Сиз Мениң мукаддес затларымы гораман, гайтам мукаддес өйүми гораянлар ҳөкмүнде гелмишкелери өз башларына гойбердициз“». ⁹Хөкмурыван Реб шейле диййэр: «Ысрайыл халкының арасында яшаян гелмишклерден хич бир сүннетсиз ве бойнуёгын гелмишк Мениң мукаддес өйүме гирмелі дәлдір. ¹⁰Йөне Ысрайылың ёлдан чыкан дөври Менден айрылып, әрбет ёла дүшен, өз бутларының ызына зерен левилер этмишлериниң жәзасыны чекерлер. ¹¹Бу левилер өйүмин дервазелеринде ғозегчилик әдип, онда хызматқар боларлар, Мениң мукаддес өйүмде хызмат әдерлер; ярма гурбанлыгының ве халкың бейлеки гурбанлыктарының малыны соярлар, халкың хызматыны ерине етиrmек үчин оларың өнүндө дуарлар. ¹²Олар ясан бутларының өнүнде ысрайыл халкына хызмат этдилер, ысрайыл халкының языкли болмагына себәпкәр болдулар. Шонун үчин хем Мен-Реб оларың өз этмишлериниң жәзасыны чекжекдигине ант ичдим, муны Хөкмурыван Реб диййэр. ¹³Олар руханы ҳөкмүнде Маңа гуллук этмек үчин голайыма гелмесинлер, мукаддес садакаларымың, иң мукаддес затларың хич бирине яқынлашмасынлар, олар дине өз эден нежис ишлеринин утанчларыны чекерлер. ¹⁴Мен олары өйүң

әхли хызматы үчин, онда әдилмели әхли ишлери горамак үчин белләрин.

¹⁵Эмма ысрайыл халкы Менден айрылып, ёлдан чыканда, мукаддес өйүми горамак кешигини чекен Садок неслинден болан леви руханылары Маңа хызмат этмек үчин яқынлашарлар; ягы ве ғаны Маңа ҳөдүр этмек үчин хузурымда олар дуарлар. Мұны Хөкмурыван Реб диййэр. ¹⁶Мукаддес өйүме дине олар гирерлер, Маңа хызмат этмек үчин хантагтама олар яқынлашарлар ве өйүң горамак кешигини олар чекерлер. ¹⁷Олар ички ховлының дервазелерине непис зығыр матадан тикилен эшикде гирерлер, ички ховлының дервазелеринде ве ичерде хызмат әдійәркәлер, әгинлеринде йүнден әдилен эшик болмасын. ¹⁸Башларына зығырдан селле орап, әгинлерине непис зығыр матадан тикилен ички гейимлери геерлер; дерледійән зат геймесинлер. ¹⁹Олар халкың янына дашкы ховла чыканлаында, әгинлериндәки эшиклерини чыкарып, олары мукаддес отагда гояялар; ол эшиклери билен халка мукаддесликтерини гечирmezлиқ үчин башга эшиклер гейсинлер. ²⁰Руханылар келлелерини сырмасынлар, сачлашыны узын өсдүрмесинлер, олар сағыны дине гырып тимарласынлар. ²¹Ички ховла гиренде, хич бир руханы шерап ичмели дәлдір. ²²Олар дул ве талагы берлен аяла өйленмән, дине Ысрайыл неслинден болан бой гыза я-да башга руханыдан дул галан аяла өйленсингер. ²³Мениң халкыма мукаддес зат билен өнекей заңың, халал билен харамың пархыны өвретмели. ²⁴Олар давада казы ҳөкмүнде чыкыш әдип, Мениң ҳөкүмлемім боюнча каар чыкараплар; әхли

байрамларымың када-канунларыны ве парзларымы, мукаддес Сабат гүнүмүң канунларыны ерине ети-рерлер. ²⁵Оларың хич бири өлиниң янына барып, өзүни харам этмели дәлдир; дине ата-энеси үчин, огулгызы үчин, эркек доганы ве дурмушча чыкмадык гыз доганы үчин өзлерины харам эдип билерлер. ²⁶Ол тәмиз боландан соң, онуң үчин еди гүни санамалыдырлар. ²⁷Ол мукаддес ерде хызмат этмек үчин ички ховла гирен гүни өз гүнә гурбанлыгыны хөдүр этмелидир. Муны Хөкмүрован Реб диййәр.

²⁸Руханыларың мирасы бардыр, ол мирас Мендирин; Ысрайылда олара мүлк бермәң, оларың мирасы Мендирин. ²⁹Галла садакасыны, гүнә ве язық гурбанлыкларыны олар иерлер. Ысрайылда әхли бағыш эдилен затлар оларыңы болар. ³⁰Әхли затларыңызың илкинжи хасылы ве әхли садакаларыңыз руханыларыңы болар. Өйүніз берекет инер ялы, илкинжи галладан эдилен хамыры руханылара беринц. ³¹Гуш болсун я хайван болсун, пархы ёк, харам өлен я парчаланан зады руханы иймели дәлдир».

45-нжи бап

Юрдуң пайланылмагы

¹Юрды мүлк хөкмүнде биже атып пайланыңызда, юртдан мукаддес бир бөлек ери садака хөкмүнде Реббе бериң. Онуң узынлыгы йигрими бәш мүң тирсек ве ини йигрими мүң^a тирсек болсун; бу бөлек тутуш төвереклейин мукаддес болар. ²Мукаддес өй үчин узынлыгы ве ини бәш

йүз тирсек болан инедөрдүл мейдан ве онуң төверегинде болса элли тирсеклик ачык мейдан болар. ³Мукаддес бөлекден узынлыгыны йигрими бәш мүң тирсек, ини он мүң тирсек эдип бир бөлеги өлче; бу мукаддес өй, ягны өрэн мукаддес ер болар. ⁴Юрдуң бу мукаддес пайы мукаддес өйде Реббе хызмат этмек үчин якынлашан руханылар үчиндер. Бу бөлекде оларың өйлери болар ве мукаддес өй үчин мукаддес ер болар. ⁵Узынлыгы йигрими бәш мүң тирсек, ини он мүң тирсек ер болан бейлеки бөлүм Худайың өйүнде хызмат эдйөн левилерге яшайыш шәхерлерини гурмак үчин мүлк болар. ⁶Мукаддес бөлегиң гапдалында шәхер мүлкүни белләң; онуң узынлыгы йигрими бәш мүң тирсек, ини бәш мүң тирсек болсун. Бу тутуш ысрайыл халкына дегишли болар. ⁷Мукаддес бөлеге дүшен пай билен шәхере дүшен пайың ики тарапындағы ерлер хөкүмдара берлер. Ол гүнбатар тарапдан гүнбатара, гүнбатар тарапдан гүнбатара тарап узалып гидйәр. Онуң узынлыгы гүнбатар серхетден гүнбатар серхеде ченли ысрайыл тирелеринң херсинин пайы билен деңдир. ⁸Бу Ысрайылда хөкүмдарың мүлки болар. Мундан бейләк Мениң хөкүмдарларым халкыма зулум этмезлер, ери ысрайыл халкына тирелерине гөрә пайларлар.

⁹Хөкмүрован Реб шейле диййәр: «Эй, ысрайыл хөкүмдарлары, инди бес эдин! Зорлук ве зулумы арадан айрып, адалаты ве докручыллыгы бережай эдин; халкымы өз топрагындан ковман. Муны Хөкмүрован Реб диййәр. ¹⁰Терезиңиз догры болсун, догры

^a 45:1 Йигрими мүң – кәбир голязмаларда он мүң.

агырлык дашины ве өлчег күйзеси-ни уланың.¹¹ Ағырлык даши ве өлчег күйзеси бирмензеш болсун. Ағырлык даши батмасың ондан бирине, өлчег күйзеси хем батмасың ондан бирине дең болуп, буларың өлчеги бир болсун; икисинин-де өлчеги реєсми өлчеге гөрә болсун.¹² Бир шекел йигрими гера^a дең болсун; бир мина йигрими шекеле, йигрими бәш шекеле ве он бәш шекеле^b дең болсун.

Садакалар

¹³ Бермели садакаларыңыз шулардыр: бир батман бугдайың алтыдан бири, бир батман арпанаң алтыдан бири. ¹⁴ Реєсми өлчеге гөрә, яг бара-дақы дүзгүн шудур: хер кордан^c үч ярым күйзе^d яг берсингелер. Бир кор үч йүз элли күйзә^e я-да он батмана^f деңдир. ¹⁵ Өзлериңи гүнәден сапламак үчин Ысрайылың өрулеринде ба-кылян сүрүден ики йүзден бир гойны галла садакасы, якма ве саламатлык гурбанлыклары хөкүмүнде берсингелер. Муны Хөкмурон Реб диййэр. ¹⁶ Юр-дун әхли халкы бу садакалары Ыс-райылдахы хөкүмдара бермелидир. ¹⁷ Эмма Ысрайылда әхли байрамларда Тәзе Ай байрамында, дабараларда, Сабат гүнлеринде якма гурбанлыгыны, галла ве ичи садакаларыны бер-мек хөкүмдарың боржудыр. Ысра-йыл халкыны гүнәден сапламак үчин

гүнә гурбанлыгыны, галла садакасы-ны, якма ве саламатлык гурбанлык-ларыны гетиржек олдур».

Байрамлар

¹⁸ Хөкмурон Реб шейле диййэр: «Биринжи айың бирине шикессиз бир өкүзче ал-да, мукаддес өйи тәмизле. ¹⁹ Руханы болса гүнә гурбанлыгының ганындан алып, өйүң гапыларының сөелерине, гурбанлык сыпасының диварының дөрт бурчуна ве ички ховлының дервезелериниң сөелери-не чалсын. ²⁰ Ялңышлык билен я-да билмән гүнә эден адам үчин-де айың едисине шейле эдерсициз; шунлук-да, өйи-де мурдарлықдан сапларсы-ныз. ²¹ Биринжи айың он дөрдүне си-зин үчин Песах байрамы еди гүнлүк байрам болар; онда петир ийилмeli-дир. ²² Шол гүн хөкүмдар өзи үчин ве юрдун халкы үчин гүнә гурбанлыгы хөкүмүндө бир өкүзче хөдүрләр. ²³ Ол байрамың тутуш еди гүнүндө Реббе якма гурбанлыгы хөкүмүнде хер гүн шикессиз еди өкүзче билен еди гоч ве гүнә гурбанлыгы үчин хер гүн бир эркеч хөдүрләр. ²⁴ Галла садака-сы хөкүмүнде берлен өкүз үчин хем, гоч үчин хем бир батман бугдай ве хер батман үчин хем дөрт күйзе^g яг тайярлар. ²⁵ Единжи айың он бәши-не байрамың башындан тә ахырына ченли еди гүнләп хөкүмдар гүнә ве

^a 45:12 *Гера* – бу еврейлерин ағырлык өлчегидир. Йигрими гера такм. 12 гр деңдир.

^b 45:12 *Йигрими шекеле, йигрими бәши шекеле ве он бәши шекеле* – бу үч өлчегин жеми такм. 700 гр деңдир.

^c 45:14 *Кор* – бу еврейлерин гөврүм өлчегидир. Бир кор такм. 350 литре деңдир.

^d 45:14 *Үч ярым күйзе* – еврейче батың ондан бири. Бу такм. 3,5 литре деңдир.

^e 45:14 *Үч йүз элли күйзе* – еврейче он бат. Бу такм. 350 литре деңдир.

^f 45:14 *Он батман* – еврейче бир хомер. Бу такм. 200 кг деңдир.

^g 45:24 *Дөрт күйзе* – еврейче бир хин. Бу такм. 4 литре деңдир.

якма гурбанлықларыны, галла садакасыны ве зейтун яғыны шол бир мукдарда хөдүр этмелиди».

46-нұжы бап

¹Хөкмурон Реб шейле диййәр: «Ички ховлының гүндогара тарап бакян дервездес алты иш гүни япық болар. Ол дине Сабат гүни ве Тәзе Айың илкинжи гүни ачылар. ²Хөкүмдар дашардан дервезе әйванының үсти билен ичерик гирип, гапының сөесиниң янында дурап. Онуң якма ве саламатлық гурбанлықларыны руханылар хөдүр эдерлер; ол босагада сежде эденден соң, дашары чыкар, йөне дервезе агшама ченли ачык болар ³Сабат гүнлеринде ве айың башларында юрдуң халкы бу дервездән гирелгесинде Реббин ҳузурында сежде эдер. ⁴Хөкүмдарың Сабат гүни Реббе хөдүр этмели якма гурбанлығы шикессиз алты токлы ве бир гоч болар. ⁵Ол гоч билен берилмели галла садакасы үчин бир батман бугдай берсін, гузулар билен берилмели галла садакасыны өз гөвүн ислегине ғөрә хөдүр этсин ве хер батман үчин дөрт күйзе яг берер. ⁶Айың илкинжи гүни бир өкүзче, алты токлы ве бир гоч хөдүр эдер; булар шикесли болмалы дәлдирлер. ⁷Өкүзче ве гоч билен берилмели галла садакасы үчин херсине бир батман бугдай берсін, гузулар билен берилмeli галла садакасыны өз гөвүн ислегине ғөрә хөдүр этсин ве хер батман үчин дөрт күйзе яг берсін. ⁸Хөкүмдар ичери гиренде, әйваның үсти билен гирип, шол ёл билен хем ызына чыксын. ⁹Юрдуң халкы байрамларда

Реббин ҳузурына геленде, сежде этмек үчин демиргазықдаки дервезден гирен гүнортадаки дервезден чыкмалыдыр; шейле хем, гүнортадаки дервезден гирен демиргазықдаки дервезден чыкмалыдыр, яғны гирен дервездесинден өврүлмән, онуң гарышындақыдан чыкмалыдыр. ¹⁰Гиренлеринде, хөкүмдар оларың ортасында болмалыдыр ве олар билен билем гирмелидир; чыканларында-да билен чыкмалыдыр.

¹¹Байрамларда ве дабараларда өкүзче ве гоч билен берилмeli галла садакасы үчин херсине бир батман бугдай берилсін, гузулар билен берилмeli галла садакасы өз гөвүн ислегерине ғөрә хөдүр эдилсін ве хер батман үчин дөрт күйзе яг берилсін. ¹²Хөкүмдар мейлетин садака, яғны якма я-да саламатлық гурбанлықлары хөкмүнде Реббе мейлетин садака хөдүр эденде, она гүндогара тарап бакян дервезе ачылмалыдыр. Ол өзүнің якма я-да саламатлық гурбанлығыны эдил Сабат гүни эдиши ялы хөдүрләр. Онсоң дашары чыкар ве чыканындан соң дервезе япылар.

¹³Реббе якма гурбанлығы хөкмүнде хер гүн хич бир шикессиз токлы тайярланы; оны хер гүн эртирине хөдүр эдин. ¹⁴Шейле хем онуң билен хер гүн эртирине батманың алтыдан бири мөчберинде сайлама ун билен, оны гармак үчин бир ярым күйзе^a яг билен галла садакасыны хөдүр эдин. Бу эбеди дүзгүнлөр боюнча Реббе хемишелик галла садакасыдыр. ¹⁵Гүнделік якма гурбанлығы хөкмүнде хер гүн эртирине токлы, галла садакасы ве яг хөдүрленсін».

^a **46:14 Бир ярым күйзе** – еврейче хиниң учден бири. Бу такм. 1,5 литре деңдидir.

Хөкүмдарың мұлқи барадакы канунлар

¹⁶Хөкүмурлан Реб шейле диййэр: «Эгер хөкүмдар өз огулларындан бирине бир зат пешгеш берсе, бу онун өз мирасы болар. Бу хөкүмдарың агтыкларының болар; бу олара мирас етен мұлқдүр. ¹⁷Эгер-де өз мұлқұни гулларының бирине пешгеш берсе, ол азатлық йылына ченли онункы болар; онсоң ол муны хөкүмдара ызына гайтармалыдыр; эмма хөкүмдарың мұлқи өз огулларының болар. ¹⁸Хөкүмдар халқын мирасындан алғып, олары мұлклерinden махрум этмели дәллір; Мениң халқымдан хич бир киши мұлқұнден ковулмаз ялы, хер ким огулларына өз мұлқұнден мирас бермелідір».

Бұбадатхананың ашханалары

¹⁹Яңқы адам мени дервездән гапдалындақы гирелгеден руханыларың демиргазыга тарап бакын мұқаддес отагларына гетирди. Ине, ол мана отагларың гүнбатарында бир ер ғөркезди. ²⁰Ол маңа: «Бу ер руханыларың язық хем гүнә гурбанлықтарыны гайнадян ве галла садакасыны биширийән еридир. Шоңа ғөрә олар дашкы ховла чыкмазлар ве халка өз мұқаддесликлерини гечирmezлер» дийди.

²¹Онсоң ол мени дашкы ховла чыкарып, ховлының дөрт бурчундан гечирди; ховлының хер бурчунда бир ховлы барды. ²²Ховлының дөрт бурчунда узынлығы қырк тирсек, ини отуз тирсек болан япық ховлулар барды; буларың дөрдүсінин-де өлчеги бирди. ²³Оларың дөрдүсінинде дашы диварларды; төвереклейин

диварларың дүйбүнде болса ожаклар барды. ²⁴Ол маңа: «Булар биш-дүш жайларыдыр. Өйүң хызматқәрлери халқың гурбанлықтарыны бу ерде биширерлер» дийди.

47-нжи бап

Худайың өйүнден чыкын ғозбаш

¹Сонра ол адам мени өврүп, Худайың өйүнің гирелгесине гетирди. Өйүң босагасының ашагындан гүндогара тарап сув ақяды. Өй гүндогара тарап бакярды. Сув өйүн саг тарапындан, гурбанлық сыпасының гүнортасындан иййерди. ²Сонра ол мени демиргазы дервездесиниң ёлы билен йүзи гүндогара бакып дуран дашкы дервездә алғып гелди, сувлар дашкы дервездән гүнорта тарапына ақяды. ³Яңқы адам әли өлчег үзүпли гүндогара тарап чыканды, мұн тирсек өлчәп, мени сувдан гечирди; сув то-пуга чыкярды. ⁴Ене мұн тирсек өлчәп, мени сувдан гечирди; сув дыза чыкярды; ене мұн тирсек өлчәп, мени сувдан гечирди; сув биле чыкярды. ⁵Ол ене мұн тирсек өлчеди; сув бир деря болды. Сув ёкары ғөтерилендиги себәпли мен онуң ичинден гечип билмәдим. Ондан үзүп гечәймесең, йөрәп гечип болжак дәллір. ⁶Ол маңа: «Гөрдүңми, эй, ынсан оглы?» дийди. Онсоң мени деряның кенарына өврүп гетирди. ⁷Өврүлип геленимде, ине, деряның кенарының хер ян тарапында көп ағачлар барды. ⁸Ол маңа шейле дийди: «Бу сувлар гүндогардақы үлкелерге тарап ақяр ве Иордан дересине инип, деңзе гүянда, деңзиң ята сувлары сүйжи сува өврүлдер. ⁹Бу шейле болар: деряның ақып баран ерлеринде дүрли-дүмен сув

жандарларының әхлиси дири галар. Ол ерде балык көп болар, бу сувлар ол ере акып баар. Олар тәмизленип, деряның акып бааран ериндәкилерин өзбектерин бары дири галар. ¹⁰Дензиң кенарында балыкчылар дурарлар; тор ташланан ер Эйнеглайма ченли болар. Оларың балыклары дүрли-дүрлүлікде Ортаер деңзиниң балыклары кимин гаты көп болар. ¹¹Йөне онуң палчык ве батгалық ерлери тәмизленmez; олар дуз үчин галдырылар. ¹²Деряның боюнда, онуң якасының икиян тарапында хер хили мивели ағачлар гөгерер. Сувларың мукаддес өйден чыкындығы себәпли оларың япраклары солмаз, мивелері түкнемez; хер ай тәзе мивелерлер. Оларың мивелери иймит, япраклары дерман болар».

Юрдуң тәзге арачәклери

¹³Хөкмуреван Реб шейле диййәр: «Юрды мұлк хөкмүнде Ысрайылың он ики тиресине ғөрә бөленицизде, арачәк шу болмалыдыр: Юсубың несли ики пай алар. ¹⁴Юрды сиз он ики тирәниң арасында дең пайлан. Мен оны ата-бабаларыңыза бермеги ант ичдим. Бу юрт сизе мұлк эдилип берлер.

¹⁵Юрдуң арачәги шу болар: демиргазык тарапы Ортаер деңзинден Хетлон ёлы билен Лебохамада ве Седада ченли гелйәр. ¹⁶Ол Берота ве Дамаск билен Хамадың арачәгинде ерлешійән Сибрайыма, шейле-де Хавраның арачәгіндәки Хасерхаттикона ченли узалаляр. ¹⁷Арачәк деңизден Дамаск арачәгіндәки Хасарейнона ченли барып, Хамадың арачәги билен демиргазыга тарап узалаляр. Бу демиргазык тарапыдыр.

¹⁸Гүндогар тарапы Хавран билен Дамаскың арасындағы Гилгады Ысрайылдан айырған Иордан дерясы боюнча узалып гидйәр. Мундан гүндогар деңзине гелип, Тамара ченли өлчән. Бу гүндогар тарапыдыр.

¹⁹Гүнорта тарапы Тамардан Меридакадеш чешмесине ченли болуп, Мұсұр дерясында Ортаер деңзине барып етер. Бу гүнорта тарапыдыр.

²⁰Гүнбатар тарапы Лебохамадың гаршысындағы нокада ченли болан Ортаер деңзи болар. Бу гүнбатар тарапыдыр.

²¹Бу юрды өз араңызыда Ысрайыл тирелерине ғөрә пайладап берин. ²²Сиз биже боюнча юрды өзүңизе, ичицизде яшаян гелмишектерге ве оларың аранызыда додлан чагаларына мұлк хөкмүнде пайлан. Ол гелмишектер сизин үчин аслы ысрайыллы хасапланмалыдырлар. Олар хем биже боюнча ысрайыл тирелериниң арасында сизиң билен дең мұлк әдінерлер.

²³Гелмишектер хайсы тирәниң арасында яшаян болса, шол тире хем олара мұлк хөкмүнде пай бөлүп берер». Муны Хөкмуреван Реб диййәр.

48-нжи бап

Юрдуң тирелерепе пайланылыши

¹Тирелерин атлары шулардыр: Дан тиресине бир пай берлер. Онуң пайы демиргазык арачәкден башлап, Хетлон ёлуның угры билен Лебохаматдан Хасарейнана ченли, гүндогардан гүнбатара тарап узаларап. Ол пай Дамаск арачәгінде болуп, онуң демиргазығында Хамат ерлешійәр. ²Ашер тиресине бир пай берлер. Оларың арачәги дан тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалаң арачәги билен

бирлешер. ³Нафталы тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги ашер тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалян арачәги билен бирлешер. ⁴Манаша тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги нафталы тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалян арачәги билен бирлешер. ⁵Эфрайым тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги манаша тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалян арачәги билен бирлешер. ⁶Рубен тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги эфрайым тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалян арачәги билен бирлешер. ⁷Яхуда тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги рубен тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалян арачәги билен бирлешер.

⁸Яхуда тиресиниң гүндогардан гүнбатара ченли узалян ерлери садака хөкмүнде Мен–Реббе берлер. Онуң ини йигрими бәш мұң тирсек болуп, узынлығы гүндогардан гүнбатара ченли пайланан хер бир тиресиниң мүлкүне дең болсун; мukаддес өй онуң ортасында болар. ⁹Бу ерин бир бөлеги иң мukаддес пай болар. Онуң узынлығы йигрими бәш мұң ве ини йигрими мұң^a тирсек болар. ¹⁰Бу ерин бир бөлеги руханылара пай болар; онуң демиргазыга тарап узынлығы йигрими бәш мұң тирсек, гүнбатара ве гүндогара тарап ини он мұң, гүнпорта тарап узынлығы йигрими бәш мұң тирсек болар. Реббин мukаддес өйи онуң ортасында болар. ¹¹Бу пай Маңа руханычылыға багыш эдилен Садок несиллери үчиндер. Олар ойумиң горамак кешигини чекдилер. Ысрайлы халкы ёлдан чыканда, левилер хем ёлдан чықдылар,

эмма Садок несиллери Маңа вепалы болдулар. ¹²Юрды мұлк хөкмүнде бөленицизде, Левилериң арачәгиниң янындан бу ери руханылара бер; ол иң мukаддес пай болар. ¹³Левилерин пайы болса руханыларың арачәгиниң гаршысында болуп, узынлығы йигрими бәш мұң, ини он мұң тирсек болар. Тутуш узынлығы йигрими бәш мұң, ини он мұң тирсек болар. ¹⁴Левилер ол ери сатмазлар я-да башга ере чалышмазлар. Бу юрдуң иң оқат пай еридир, ол башга бириңе гечmez, чүнки бу ер Мен–Реббе багыш эдилendir.

¹⁵Ини бәш мұң, узынлығы йигрими бәш мұң тирсек болан артып галан ер яшамак ве ачык мейдан хөкмүнде шәхер үчин умумы ер болар. Шәхер онуң ортасында ерлешер. ¹⁶Онуң өлчеги шейле болар: демиргазық, гүнпорта, гүндогар ве гүнбатар тарапларың хер бири дөрт мұң бәш йүз тирсеге дең болар. ¹⁷Шәхерин ачык мейданлары болар: олар демиргазыға, гүнпорта, гүндогара ве гүнбатара тарап ики йүз элли тирсек өлчегде болар. ¹⁸Мukаддес пайың арачәгинде артып галан ериң гүндогар тарапы хем, гүнбатар тарапы хем он мұң тирсек болар; ол мukаддес пайың гапдалында ерлешер. Онуң хасылы шәхериң ишчилери үчин иймит болар. ¹⁹Ол ери Ысрайлының эхли тирелеринден болан шәхер илаты экип бежерер. ²⁰Сизиң садака хөкмүнде Мен–Реббе гоян тутуш пайыныз дөртбурчлук шекилинде болуп, хер тарапы йигрими бәш мұң тирсек болар; мukаддес пайы шәхериң мұлқи билен бирликде садака хөкмүнде

^a 48:9 Йигрими мұң – кәбір голязмаларда он мұң.

берерсиниз.²¹Шәхериң мүлки билен мукаддес пайың хөр янындан артып галан ер хөкүмдарыңы болар. Бу ерлер мукаддес пая дүшен йигрими бәш мүң тирсеклик бөлегиң гүндогарындан ве гүнбатарындан юрдуң гүндогар ве гүнбатар арачәклерине тарап узалар. Тирелере дүшен пайлар боюнча узалиян бу ики бөлек хөкүмдарыңы болар. Худайың ейүниң мукаддес ери билен мукаддес пайы онуң ортасында болмалыдыры.²²Левилере дүшен пай билен шәхере дүшен пай хөкүмдара берлен ерлерин ортасында галар. Хөкүмдара берилжек ерлер яхуда тиреси билен бенямин тиресиниң арачәклериниң арасында болар.

²³Галан тирелере дүшен ер пайлары: бенямин тиресине бир пай берлер. Онуң арачаги гүндогардан гүнбатара ченли узалып гидер.²⁴Шимгон тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги бенямин тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалиян арачәги билен бирлешер.²⁵Ысакар тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги шимгон тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалиян арачәги билен бирлешер.²⁶Зебулун тиресине бир пай берлер. Онуң арачәги ысакар тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалиян арачәги билен бирлешер.²⁷Гат тиресине бир пай берлер. Онуң ара-

чәги зебулун тиресиниң гүндогардан гүнбатара узалиян арачәги билен бирлешер.²⁸Гат тиресиниң гүндогар арачәги Тамардан гүндогара, ол ерден хем Мерибакадеш чешмесине ченли ве Мұсұр дерясындан Ортаер деңзине ченли узалар.²⁹Мүлк хөкмүнде ысрайыл тирелериниң арасында пайламалы юрдуңыз шудур, булар оларың пайлары болар. Мұны Хөкмұрован Реб диййәр.

³⁰⁻³¹Шәхериң чыкалгалары шулар болуп, олар шәхериң ысрайыл тирелериниң атларына гәрә атландырылар. Дөрт мүң бәш йүз тирсек узынлықда демиргазык тараپының үч дервездеси болар: Рубен дервездеси, Яхуда дервездеси, Леви дервездеси.³²Дөрт мүң бәш йүз тирсек узынлықда гүндогар тараапының хем үч дервездеси болар: Юсуп дервездеси, Бенямин дервездеси, Дан дервездеси.³³Дөрт мүң бәш йүз тирсек узынлықда гүнорта тараапының үч дервездеси болар: Шимгон дервездеси, Ысакар дервездеси, Зебулун дервездеси.³⁴Дөрт мүң бәш йүз тирсек узынлықда гүнбатар тараапының үч дервездеси болар: Гат дервездеси, Ашер дервездеси, Нафталы дервездеси.³⁵Шәхериң тутуш төвереги он секиз мүң тирсек болар. Шол гүнден башлап, шәхериң ады «Реб ол ердедир» болар.

